REFERAT Magistraten_2018-21 d. 25-11-2019

Mødedato Mandag d. 25. november 2019 kl. 17:05

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra borgmesteren..... 3
Valg af medlem til bestyrelsen for Børnehuset Louisegården..... 4
Borgerundersøgelse 2019 - rapport med resultater..... 5
Nærmere redegørelse for ny video- og delingsfunktionalitet på møder i kommunalbestyrelsen..... 8
Status på sygefravær..... 10
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Mette Bang Larsen og rådmand Thyge Ene 15
Revidering af rygepolitik som følge af Røgfri generation..... 17
Orientering om kommunens gæld og investeringer pr. ultimo oktober 2019..... 18
3. forventede regnskab 2019..... 23
Rekruttering af ny kommunaldirektør - job- og personprofil..... 35
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe om at Frederiksberg Komm 37
Midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget..... 39
Røgfri generation. Status på implementeringen november 2019..... 47
Beskæftigelsesplan for 2020..... 56
Fremtidig ramme for Klub Louis P..... 60
Fondsbevilling til Science i fritiden, Skolen på Grundtvigsvej..... 63
Midlertidig genhusning af Frederiksberg Boldklub - status og bevilling..... 65
Forslag lokalplan 223 - Rolighedsvej Bycampus..... 67
Endelig vedtagelse af Spildevandsplan 2019-2031..... 73
Råden over vejareal: Orientering om gebyrer og personaleressourcer..... 76
Indkøb af eldreven feje-/sugemaskine..... 79
Affaldsgebyrer 2020..... 81
Godkendelse af vandpriser og vandafledningsafgift for 2020..... 85
Orientering om anvendelse af midler til forebyggelse og håndtering af skimmelsvamp i 2019..... 87
Anlægsbevilling til Områdeudvikling Finsensvej Vest..... 90
Lukket..... 93
Lukket..... 94
Lukket..... 95
Lukket..... 96
Lukket..... 97
Lukket..... 98
Lukket..... 99
Lukket..... 100
Lukket..... 101
Lukket..... 102
Lukket..... 103

Punkt 434: Meddelelser fra borgmesteren

00.22.00-P35-1-19

Sagsfremstilling

Meddelelser fra borgmesteren på magistratens møde den 25. november 2019

a) Om status på forhandlingerne med Region Hovedstaden om køb af Frederiksberg Hospitalsgrund
Magistraten tog en redegørelse om status på forhandlingerne mellem Region Hovedstaden og Frederiksberg Kommune til efterretning.

b) Om mindretalsudtalelser til forslag til lokalplan 223 for Rolighedsvej bycampus
Magistraten tog en orientering om mindretalsudtalelser til forslag til lokalplan 223 for Rolighedsvej bycampus til efterretning.

c) Om Frederiksbergs perspektiv på udligningsdebatten om den nye udligningsreform
Magistraten tog en orientering om udligningsdebatten til efterretning.

d) Om entrepriseforsikring i forbindelse med konkrete byggeprojekter
Magistraten tog en redegørelse for entrepriseforsikring til efterretning.

e) Om hærværk mod butikker på Finsensvej
Magistraten bad forvaltningen om en redegørelse om hærværk mod butikker på Finsensvej.

f) Om forvaltningens kommunikationsarbejde
Magistraten bad forvaltningen om en redegørelse for retningslinjerne for forvaltningens kommunikationsindsats.

Punkt 435: Valg af medlem til bestyrelsen for Børnehuset Louisegården

00.22.04-A30-39-18

Resume

Et medlem af bestyrelsen for Børnehuset Louisegården har meddelt, at han ønsker at udtræde af bestyrelsen.

Beslutning

Magistraten indstiller, at Kommunalbestyrelsen vælger et nyt medlem af bestyrelsen for Børnehuset Louisegården for resten af funktionsperioden indtil 31. december 2021.

Indstilling

Kommunaldirektørens område indstiller, at Kommunalbestyrelsen vælger et nyt medlem af bestyrelsen for Børnehuset Louisegården for resten af funktionsperioden indtil 31. december 2021.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen valgte på det konstituerende møde Peter W. Larsen som medlem af bestyrelsen for Diakonissestiftelsens Børnehus Louisegården. Som stedfortræder valgte kommunalbestyrelsen for samme periode David M. Gerschwald.

Peter W. Larsen har meddelt, at han af helbredsmæssige grunde ønsker at udtræde af bestyrelsen.

Et ikke-kommunalbestyrelsesmedlem har i almindelighed ikke pligt til at lade sig vælge til bestemte hverv, medmindre det af lovgivningen fremgår, at der er tale om et borgerligt ombud. De kan derfor i deres funktionsperiode meddele kommunalbestyrelsen, at de vil udtræde.

Det indstilles derfor, at kommunalbestyrelsen vælger et nyt medlem til bestyrelsen for resten af funktionsperioden indtil 31. december 2021.

Det tilkommer CVI-gruppen at vælge nyt medlem.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Nej.

Behandling

Magistraten 25.11.2019, Kommunalbestyrelsen 02.12.2019.

Punkt 436: Borgerundersøgelse 2019 - rapport med resultater

00.13.04-P05-1-18

Resume

Resultatet af borgerundersøgelsen 2019 foreligger nu. Undersøgelsen viser, at borgernes tilfredshed med den kommunale service i alt væsentligt ligger på niveau med sidste undersøgelse fra 2017, og at borgerne på Frederiksberg fortsat er mere tilfredse med deres kommune end landsgennemsnittet.

Beslutning

Magistraten indstiller,
at rapporten med resultater af Borgerundersøgelsen 2019 godkendes, idet forvaltningen blev bedt om at arrangere et møde med Megafon forud for næste borgerundersøgelse.

Magistraten

- drøftede resultaterne af Borgerundersøgelsen 2019,
- drøftede konceptet for borgerundersøgelsen jf. Ældre- og omsorgsudvalgets beslutning.

Indstilling

Magistraten indstiller,

- at rapporten med resultater af Borgerundersøgelsen 2019 godkendes, idet forvaltningen blev bedt om at arrangere et møde med Megafon forud for næste borgerundersøgelse.

Sagsfremstilling

Alle fagudvalg har drøftet sagen den 18. november 2019. Kun Ældre- og Omsorgsudvalget havde en bemærking til sagen, idet de opfordrer magistraten til at drøfte konceptet for borgerundersøgelsen.

Sagsfremstilling
Borgerundersøgelsen gennemføres hvert andet år og måler borgernes tilfredshed med Frederiksberg Kommunes centrale serviceydelser på en skala på 100, hvor 100 er den mest positive vurdering og 0 den mest negative vurdering. Er scoren højere end 50, er der i gennemsnit større tilfredshed end utilfredshed med et givent område og omvendt. Undersøgelsen er efter indhentning af flere tilbud gennemført af Megafon.

Resultaterne af borgerundersøgelsen 2019 bliver i Megafons rapport sammenlignet med en samtidig landsundersøgelse baseret på en spørgeramme med 20 spørgsmål, som også er stillet i Frederiksbergs borgerundersøgelse. Desuden sammenlignes med resultaterne af borgerundersøgelsen 2017 med henblik på at undersøge udviklingen i borgernes tilfredshed.

Borgerundersøgelsen 2019 tegner generelt det billede, at borgerne i Frederiksberg Kommune er relativt tilfredse med Frederiksberg Kommunes serviceydelser. På tværs af de 13 hovedområder, som alle de adspurgte er blevet bedt om at vurdere, ligger tilfredshedsscoren mellem 51 og 78. Overordnet set er Frederiksbergborgerne således mere tilfredse end utilfredse med den kommunale service.

Sammenligner man resultaterne fra denne borgertilfredshedsundersøgelse med resultaterne fra borgertilfredshedsundersøgelsen, der blev gennemført i 2017, er der i følge Megafon ingen signifikante forskelle på et generelt plan. Inden for specifikke forhold ses dog mindre både positive og negative udviklinger.

Tilfredsheden med "Service på rådhuset" er igen steget overordnet og på tværs af alle parametre. Således er den generelle tilfredshed steget fra en score på 75 i 2017 til 78 i 2019. Dermed fortsætter tendensen til større tilfredshed med service på rådhuset, som fra 2015 til 2017 steg fra en score på 56 til 75. Derudover er tilfredsheden, ligesom i undersøgelsen fra 2017, højest på områderne ”Grønne områder” og ”Kultur, idræt og fritid”. Inden for hvert enkelt serviceområde er der variationer i tilfredsheden alt efter hvilket aspekt, der spørges til.

Der ses desuden en stigning i borgernes interesse for lokalpolitik. I 2017 angav 9 procent, at de var meget interesserede, og 38 procent at de var noget interesserede i lokalpolitik. Dette er i år steget, således at 11 procent angiver, at de er meget interesserede, og 46 procent angiver, at de er noget interesserede. Det ses endvidere, at borgerne generelt søger viden om kommunalpolitiske spørgsmål i højere grad end i 2017.

På fire specifikke spørgsmål opnås en score under 50, hvor borgerne altså er mere utilfredse end tilfredse. Spørgsmålene angår tilfredshed med parkeringsmuligheder for bilister (46), tilfredshed med indsatsen for socialt udsatte borgere (47), tilfredshed med personalenormeringen i dagtilbud for børn (47) samt tilfredshed med hjælpen til arbejdsløse med at finde et job (48). Dette billede er uændret fra 2017, hvor de samme fire spørgsmål som de eneste opnåede en score under 50. Det bemærkes dog, at de tre sidste resultater viser svar fra relativt få egentlige brugere, der er blevet spurgt.

Når man sammenligner Frederiksberg Kommune med resultaterne af målingen fra hele landet, er tilfredsheden blandt borgere på Frederiksberg næsten alle steder højere end i landsmålingen. Det er især "Miljø og renholdelse", "Service på rådhuset", "Folkeskolerne", "Information fra Frederiksberg Kommune" og "Ældreområdet", som skiller sig positivt ud. Der er dog også enkelte områder, hvor Frederiksberg ligger under landsgennemsnittet, herunder "Trafikale forhold" og "Kultur, idræt og fritid". I sidstnævnte står Frederiksberg godt i forhold til kulturelle tilbud, men ligger under landsgennemsnittet i forhold til tilfredsheden med tilbud på idræts- og fritidsområdet.

Megafons rapport med resultaterne af Borgerundersøgelsen 2019 er vedlagt som bilag.

Om undersøgelsen
Borgerundersøgelsen 2019 blev gennemført planmæssigt og teknisk set fuldt tilfredsstillende henover foråret og sommeren af Megafon på vegne af Frederiksberg Kommune. Undersøgelsen bruger i videst muligt omfang samme metode som sidste borgerundersøgelse. Der er udtrukket en repræsentativ stikprøve blandt 4.000 borgere i alderen 18+ år. Samtlige 4.000 personer i stikprøven har modtaget et fysisk brev med invitation til at gå ind og besvare undersøgelsen via internettet. Megafon har fulgt op med opringning og tilbud om at besvare undersøgelsen pr. telefoninterview. Grundet folketingsvalget blev undersøgelsen lidt forsinket.

I alt er 1.265 brugbare interviews gennemført, svarende til en svarprocent på 32 procent. Til sammenligning opnåede borgerundersøgelsen i 2015 en svarprocent på 34 procent. Megafon oplyser, at en samlet gennemførelsesprocent på 32 er tilfredsstillende for en undersøgelse af denne type.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Sagen behandles i alle udvalg 18. november, i magistraten 25. november og i kommunalbestyrelsen 2. december.

Historik

Magistratens beslutning den 25. november 2019:
Magistraten indstiller,
at rapporten med resultater af Borgerundersøgelsen 2019 godkendes, idet forvaltningen blev bedt om at arrangere et møde med Megafon forud for næste borgerundersøgelse.
Magistraten

- drøftede resultaterne af Borgerundersøgelsen 2019,
- drøftede konceptet for borgerundersøgelsen jf. Ældre- og omsorgsudvalgets beslutning.

Fagudvalgenes beslutninger den 18. november 2019:

- Kultur- og Fritidsudvalget tog resultaterne af Borgerundersøgelsen 2019 til efterretning.
- By- og Miljøudvalget tog resultaterne af Borgerundersøgelsen 2019 til efterretning.
- Bolig- og Ejendomsudvalget tog resultaterne af Borgerundersøgelse 2019 til efterretning.
- Arbejdsmarkeds- og uddannelesudvalget drøftede resultaterne af borgerundersøgelsen 2019.
- Socialudvalget drøftede resultaterne af borgerundersøgelsen 2019.
- Sundheds- og forebyggelsesudvalget drøftede resultaterne af borgerundersøgelsen 2019.
- Børneudvalget drøftede sagen og havde ingen bemærkninger.
- Undervisningsudvalget drøftede sagen og havde ingen bemærkninger
- Ældre- og omsorgsudvalget drøftede resultaterne af borgerundersøgelsen 2019. Udvalget opfordrer til, at magistraten drøfter konceptet for borgerundersøgelsen.

Bilag

Borgerundersøgelse 2019 - rapport med resultater

Punkt 437: Nærmere redegørelse for ny video- og delingsfunktionalitet på møder i kommunalbestyrelsen

00.13.00-A50-11-15

Resume

Efter magistratens ønske har forvaltningen lavet en nærmere redegørelse af video- og delingsfunktionaliteten på facebook ved møder i kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Magistraten

- tog resultatet af den nærmere redegørelse til efterretning og godkendte, at forvaltningen tilkøber muligheden for at dele videoklip fra kommunalbestyrelsens møder.

Indstilling

Forvaltningen indstiller

- At magistraten tager resultatet af den nærmere redegørelse til efterretning og godkender, at forvaltningen tilkøber muligheden for at dele videoklip fra kommunalbestyrelsens møder.

Sagsfremstilling

Magistraten besluttede den 23. september 2019, at sagen tages til førstebehandling, idet magistraten anmodede forvaltningen om en nærmere redegørelse for funktionaliteten og for transmissionen på facebook.

Hvis muligheden for deling tilkøbes, vil hver enkelt video på kommunalbestyrelsens videoside på Frederiksberg.dk (http://broadcast.avc.dk/frb/vod.html) få en delingsknap (se bilag 1).
Delingsknappen popper op og giver brugeren tre muligheder: At dele et helt møde, at dele et dagsordenspunkt fra et møde eller dele fra et bestemt tidspunkt på et møde. Ved den sidste delingsmulighed har brugeren altså ikke mulighed for at dele et bestemt tidsrum fra et møde, men kun fra et tidspunkt og frem. Herefter vælger brugeren mellem de tre muligheder og får et link, som kan bruges til at sætte ind på sociale medier, i mails eller andre steder, brugeren måtte ønske.

Det vil ikke være muligt at dele videoklip af det enkelte medlems samlede taletid, da systemet teknisk set kun kan sættes op til at dele hele møder, enkelte dagsordenspunkter og fra bestemte tidspunkter.

Sagsfremstilling fra magistratsmødet den 23. september:
Magistraten bad på mødet den 29.april 2019 om, at forvaltningen undersøgte muligheden for at tilkøbe en funktionalitet til Frederiksberg Kommunes transmissioner af møderne i kommunalbestyrelsen, så det bliver nemmere at dele videoklip på de sociale medier.

Forvaltningen har været i dialog med leverandøren, som oplyser, at det teknisk vil være muligt. Funktionaliteten vil ikke gøre det muligt at dele video af kommunalbestyrelsesmedlemmernes individuelle taletid på de forskellige punkter, men den vil i stedet være i stand til at dele video fra hele møder eller det enkelte dagsordenspunkt via et link.

Prisen er 20.000 kroner i engangsudgift til leverandøren og en engangsudgift på cirka 5.000 kroner til interne mandetimer, opsætning, teknik mm. Der er ingen driftudgifter efterfølgende. Efter eventuelt vedtagelse kan videodelingsfunktionaliteten være i luften to til tre måneder efter bestilling.

Økonomi

25.000 kroner i engangsudgift, som kan afholdes indenfor den nuværende økonomiske ramme.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten.

Bilag

Bilag 1 - videodelingsknap

Punkt 438: Status på sygefravær

00.16.02-P05-3-19

Resume

Sagen indeholder en orientering om status på udviklingen i kommunens sygefravær med udgangspunkt i Frederiksberg Kommunes sygefraværsdata samt landstal fra 2018 for Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL). Endvidere er beskrevet de indsatser, der arbejdes med for at nedbringe sygefraværet.

Beslutning

Magistraten udsatte sagen, idet forvaltningen blev bedt om en redegørelse for de 20 kommunale arbejdspladser med mest sygefravær.

Indstilling

Direktionen indstiller,
• at Magistraten tager redegørelsen for sygefraværet samt status på sygefraværsindsatsen til orientering.

Sagsfremstilling

Sagen var på magistratsmøde d. 16. september 2019, men blev udsat, idet forvaltningen blev anmodet om at uddybe talmaterialet på afdelinger mv. Disse uddybninger er tilføjet i bilag 1 og 2.

Forvaltningen blev herudover bedt om nærmere at beskrive personaleomsætning og kommunens indsatser i denne forbindelse vedrørende for eksempel stress og trivsel. Disse uddybninger er tilføjet i bilag 3.

Endvidere blev forvaltningen bedt om at vurdere en model fra Aarhus Kommune om deling af besparelserne ved lavere sygefravær mellem institution og medarbejdere. Forvaltningen har været i dialog med Aarhus Kommune, som ikke kan bidrage med viden om et sådant projekt. Kommunen har dog bidraget med et lignende eksempel på et projekt, hvor langtidsfriske medarbejdere dog konkret blev belønnet med gaver og ikke med lønmidler.

I 2013 gennemførte man i Sundhed og Omsorg (Aarhus) et gaveprojekt i 1 af 9 områder. Konkret blev der hvert kvartal uddelt gaver til de medarbejdere, der ikke havde haft fravær i det seneste kvartal. Ved året afslutning fik plejeteams med under 8 fraværsdage gennemsnitligt og øvrige teams med under 4 dages gennemsnitligt fravær ligeledes en belønning i form af en fælles middag.

Der blev evalueret på reduktionen i den samlede sygefravær, samt hvordan modellen havde virket på de enkelte teams via fokusgruppeinterview.

Konkret viste undersøgelsen dog, at der ikke kunne findes evidens for en kausal effekt mellem gaverne og antallet af langtidsfriske (medarbejdere uden sygefravær det seneste kvartal), da forsøgsområdet, ligesom de øvrige 8 områder, havde en positiv udvikling i langtidsfriskhed over perioden. Forsøgsområdet viste dog en positiv udvikling i forhold til medarbejdere uden sygefravær hele året, men det konkluderedes, at der ikke entydigt kunne bevises en sammenhæng mellem belønningen og effekten på langtidsfriskheden.

Projektet blev ikke videreført, da der ikke var politisk opbakning til det.

Tidligere sagsfremstilling:
Nedenfor gives en status på sygefraværet pr. juni 2019 og de iværksatte indsatser til nedbringelse af sygefraværet.

Sygefravær juni 2019, hele kommunen fordelt på områder, ekskl. selvejende institutioner

Ansvarsenhedsstruktur	Sygefraværs-dage pr. ansat i perioden Jul 18 til Jun 19	Antal fuldtids-stillinger i perioden Jul 18 til Jun 19	Sygefravær i perioden Jul 18 til Jun 19	Index ift. hele kommunen	Sygefravær år 2018	Udvikling i pct.point i forhold til år 2018	Indikator
Hele kommunen	12,0	5.030,4	4,6%	100	4,8%	-0,2%	✓
1 Kommunaldirektørens område	9,2	231,7	3,1%	67	3,9%	-0,8%	✓
5 Børne- og ungeområdet	12,4	2.349,6	4,6%	99	4,7%	-0,1%	✓
6 By-, Kultur og Miljøområdet	11,0	530,9	4,4%	96	5,3%	-0,9%	✓
8 Social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet	11,9	1.918,1	4,9%	107	5,0%	0,0%	✓

Kilde: FK LIS
Note: 'Index ift. hele kommunen': Grøn = sygefraværet er på niveau eller lavere end det samlede sygefravær. Gul = sygefraværet er mellem 0-10 procent højere end det samlede sygefravær. Rød = sygefraværet er over 10 procent højere end det samlede sygefravær.
Note: 'Indikator': Her illustreres den procentvise udvikling ift. 2017. Grøn = positiv udvikling. Gul = stigning på 0-1 procentpoint. Rød = stigning over ét procentpoint.
Note: Sygefraværsprocenter og sygefraværsdage kan ikke direkte sammenlignes i tabellen, da fraværsdagene tæller ens for både fuldtidsansatte og deltidsansatte, mens sygefraværsprocenten tager højde for ansættelsesgraden.

Sygefraværet (12-månedersgennemsnit) for hele kommunen er pr. juni 2019 på 4,6 %. Det gennemsnitlige sygefravær for 2018 var på 4,8 %.

Frederiksberg Kommune har en målsætning om en sygefraværsprocent på 4,4 %, jvf. Budgetaftale 2017.

Der har været en positiv udvikling i sygefraværet i alle direktørområder. Dog kan disse ikke sammenlignes 1 til 1 med 2018, grundet organisationsændringen pr. 1. januar 2019.

Sygefraværet pr. juni seneste 3 år fordelt på kort og langt sygefravær

	Juni 2017	**Juni 2018**	**Juni 2019**
Kort sygefravær	2,7 %	2,8 %	2,8 %
Langt sygefravær	1,9 %	2,0 %	1,8 %
Samlet sygefravær	**4,6 %**	**4,8 %**	**4,6 %**

Kilde: FK LIS
Efter en stigning i sygefraværet i juni 2018 er det lange sygefravær igen faldet, hvilket betyder, at det samlede sygefravær er på niveau med juni 2017. Det korte sygefravær er uændret ift. juni 2018. I sygefraværsindsatsen for 2019 er der blandt andet øget fokus på medarbejdere med mest kortidssygefravær. Dette er beskrevet nærmere senere i indstillingen.

Sygefraværet i Frederiksberg Kommune sammenholdt med resten af landet
Kommunerne og Regionernes Løndatakontor (KRL) offentliggjorde i slutningen af maj 2019 en opgørelse over kommunernes sygefravær i 2018. Opgørelsen viser, at der var en lille stigning i landsgennemsnittet for det kommunale sygefravær, fra 5,1 % i 2017 til 5,2 % i 2018.

Den samme tendens gjorde sig gældende for sygefraværet i Frederiksberg Kommune.

Udviklingen i Frederiksberg Kommunes sygefravær og placering ift. det højeste sygefravær blandt kommunerne

	2016	**2017**	**2018**
Frederiksberg Kommune	5,6 %	5,4 %	5,5 %
Landsgennemsnittet	5,2 %	5,1 %	5,2 %
Frederiksberg Kommunes placering på landsplan	25	31	33

Kilde: KRL

Ovenstående tabel viser, at Frederiksberg Kommune er rykket ned til en 33. plads i 2018 mod en 31. plads i 2017. Da listen er rangeret efter højeste sygefravær, er det således en positiv udvikling at rykke ned ad listen.

Sygefraværet i Frederiksberg kommune, kommunens referencekommuner samt kommuner i Region Hovedstaden

	Sygefraværsprocent
Frederiksberg Kommune	5,5 %
Referencekommuner	5,1 %
Kommuner i Region Hovedstaden	5,3 %

Kilde: KRL
Note: Referencekommunerne er: København, Gladsaxe, Gentofte, Lyngby-Taarbæk, Hvidovre, Aarhus, Aalborg, Esbjerg, Odense
Ovenstående tabel viser Frederiksberg kommunes sygefravær sammenlignet med kommunens ni referencekommuner og kommuner i Region hovedstaden.

Sammenlignet med såvel kommunens referencekommuner samt øvrige kommuner i Region Hovedstaden, har Frederiksberg kommune et højt sygefravær.

KRLs bearbejdning af kommunens data, afviger metodemæssigt en smule fra kommunens egen. Forskellen i beregningerne er hovedsageligt, at ferie og søgnehelligdage er inkluderet i Frederiksberg Kommunes opgørelser, mens de er ekskluderet i KRLs årsstatistik.

Korrigeres KRLs sygefraværsprocent for 2018 på 5,5 % for ferie og søgnehelligdage, ligger sygefraværsprocenten for Frederiksberg Kommune på 4,7 %. Dette svarer i højere grad til kommunes egne data, hvor sygefraværet for 2018 var på 4,8 %.

Sygefraværsstatistik for de selvejende institutioner
Bilag 4 viser sygefraværet i kommunens selvejende institutioner samt en sammenligning med de kommunale institutioner i Frederiksberg.

Der er store forskelle mellem de selvejende og de kommunale institutioners sygefravær inden for Social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet, hvor de kommunale generelt har et noget lavere sygefravær end de selvejende. Dog skal det nævnes, at data for de selvejende pr. juni 2019 ikke er valide, da kun fem ud af 12 institutioners sygefravær er indberettet til og med juni.

På Børne- og Ungeområdet, har sygefraværet på både de selvejende og kommunale institutioner svinget. I 2. kvartal 2018 var de selvejendes sygefravær 0,7 procentpoint højere end de kommunales. I 2. kvartal 2019 er de selvejendes sygefravær 0,8 procentpoint lavere end de kommunales.

Handlingsplan for at nedbringe sygefraværet i 2019
Direktionen har løbende fokus på at nedbringe sygefraværet på kommunens arbejdspladser. Det har blandt andet stor betydning for borgere, der løbende er i kontakt med kommunens medarbejdere, at der er stabilitet i fremmødet blandt medarbejderne – så borgerne i mindre grad eksempelvis møder vikarer i dagligdagen. Og det er naturligvis fortsat direktionens målsætning at nedbringe sygefraværet til det politisk fastsatte mål om et sygefravær på max. 4,4 procent, hvilket vil understøtte såvel økonomi som fremmøde på den enkelte arbejdsplads.

Der er således mange forskellige indsatser og tiltag, der allerede er sat i værk i kommunen for at nedbringe sygefraværet. Der er i handlingsplanen for 2019 søgt nye tilgange, der kan hjælpe arbejdspladserne med at få sygefraværet nedbragt til gavn for såvel arbejdspladsen som de borgere, der ofte vil være berørt af et forhøjet sygefravær.

Handlingsplanen for 2019 skal ses som en styrkelse af den eksisterende indsats gennem justeringer og nye forslag. Neden for er kort redegjort for, hvad der bygges videre på, via en oplistning af elementerne i den fortløbende, centralt initierede indsats (hertil kommer en række af forskellige lokale indsatser og tiltag i områderne og på de enkelte arbejdspladser):

- Der sendes adviserings e-mail til lederne ved hyppige eller længere sygeperioder.
- HR har kontakt med leder, når medarbejder har været sygemeldt i mere end 30 dage.
- Medarbejdere skal kontakte deres leder telefonisk, når de sygemelder sig.
- Personalekonsulenter i HR tilbyder personalejuridisk rådgivning til lederne.
- Udviklings- og arbejdsmiljøkonsulenter i HR tilbyder procesbistand til arbejdspladserne.
- Der udbydes workshops om afholdelse af omsorgssamtaler for ledere og medarbejdere.

• HR udbyder kurser til ledere i personalejura og håndtering af sygefravær.
• Særligt fokus på stresshåndering (bl.a. via aktiviteter planlagt af stresscoaches i HR).
• Særligt fokus på sektorer med højt sygefravær via dialog og handlingsplaner.
• Mulighed for psykologhjælp ved arbejdsrelaterede problemstillinger (Falck Healthcare).
• Mulighed for fysioterapeutisk behandling og forebyggelse ved arbejdsrelaterede problemstillinger (Sundhedscentret).
• Mulighed for at søge puljemidler til trivselsfremmende aktiviteter på arbejdspladserne.

Styrkede fokuspunkter i handlingsplan for 2019
Når der ses på tallene for, hvordan sygefraværet fordeler sig på de forskellige arbejdspladser i kommunen, så er der store forskelle – også inden for de samme eller beslægtede arbejdsområder. Nogle arbejdspladser har således store udfordringer med sygefravær, mens det ikke er et stort problem på andre.

Ligeledes er sygefraværet blandt medarbejderne ikke jævnt fordelt. Ud af det samlede sygefravær, står de 5 procent af medarbejderne, der har mest fravær, for 40 procent af sygefraværet (tal for kalenderåret 2018). Hvis tallene opdeles i kort- og langtidsfravær, så viser registreringerne, at de 5 procent af medarbejderne, der har mest korttidsfravær, står for 22 procent af det samlede kortidsfravær. De 5 procent af medarbejderne, der har mest langtidsfravær, står for 85 procent af det samlede langtidsfravær. Der er for 23 % af kommunens medarbejdere ikke registreret noget sygefravær.

Fokus i sygefraværsindsatsen er på denne baggrund primært rettet mod at nedbringe sygefraværet der, hvor problemerne med sygefraværet er størst. Det gælder såvel på arbejdsplads- som på medarbejderniveau.
Inspiration til de nye elementer i indsatsen i 2019 er bl.a. hentet fra andre omkringliggende kommuner, der har nedbragt sygefraværet understøttet af deres indsatser:

Øget fokus på ledelsesmæssig støtte og tættere opfølgning
• Tættere og direkte ledelsesmæssig opfølgning fra ledernes ledere i forhold til ledere for arbejdspladser med et højt sygefravær gennem længere tid, der ikke er forklaret ved eksempelvis kritisk sygdom.
• Herunder fokus på, om udfordringerne med højt sygefravær skyldes langtidssygemeldinger eller korttidssygemeldinger.
• Herunder fokus på, hvilke handlinger lederen for arbejdspladsen – i samarbejde med sin ledergruppe og sit MED – vil foretage med henblik på at nedbringe sygefraværet, idet der vil være en ledelsesmæssigt pligt til at handle på højt sygefravær (krav om en handlingsplan).
• Herunder fokus på, hvilken støtte lederen har brug for i bestræbelserne på at nedbringe fraværet. Det kan eksempelvis være sparring, konsulentbistand eller puljemidler til at understøtte aktiviteterne.

Øget fokus i direktionen på udviklingen i sygefraværet på arbejdspladserne
• Direktionen har tættere opfølgning på de 20 arbejdspladser med højest sygefravær.
• Herunder, at områderne sørger for at angive status på udarbejdelse af handlingsplan for hver af de arbejdspladser, der er på listen over de 20 arbejdspladser med højest sygefravær.
• Herunder, at direktionen følger op på, om handlingsplanerne synes at have effekt set ud fra sygefraværets udvikling.

Øget fokus på udviklingen i sygefraværet hos medarbejdere med mest korttidsfravær
• HR vil støtte lederne i en tættere opfølgning i forhold til medarbejdere, der har hyppigt sygefravær. Dette er med henblik på at hjælp med at afklare, hvilke årsager der kan være til det hyppige fravær. Er der fysiske eller psykiske arbejdsmiljøproblemer? Kan medmedarbejderen klare jobbet på normale vilkår? Er der andre former for mistrivsel, der er baggrunden for de mange sygemeldinger?
• Herunder, at HR gennemgår listen med de 5 procent medarbejdere med det højeste korttidsfravær og kontakter lederne for de medarbejdere, hvor der ikke allerede er kontakt med HR om handlinger i den forbindelse. Dette med henblik på at få afklaret, hvilken type af intervention der er relevant og hensigtsmæssig for, at medarbejderen kan være mere på arbejde og mindre sygemeldt. (Der er ligeledes opfølgning i forhold langtidssyge medarbejdere jf. tidligere oplistning af indsatser).

Øget fokus på, om vi registrerer sygefravær korrekt og hensigtsmæssigt på arbejdspladserne
• HR undersøger nærmere, om der er fejlkilder og uhensigtsmæssigheder i forhold til indberetning af sygefravær på arbejdspladserne. Målet med dette er at sikre så valide data og ensartet praksis som muligt i forhold til benchmarking og evaluering af sygefraværstallene.

Øget fokus på tættere ledelsesmæssig kobling og forpligtelse i forbindelse med tilbud om psykologhjælp til medarbejdere
• For at skabe større, positiv effekt i forhold til medarbejderens og arbejdspladsens udbytte ved brug af tilbuddet om psykologhjælp (Falck Healthcare) ved arbejdsrelaterede problemstillinger, søges en tættere kobling til medarbejderens leder i forløbet, hvor det er hensigtsmæssigt.

Puljemidler

• Der er politisk afsat en ny pulje på kr. 1 mio. i 2019 og 2020 til at understøtte trivselsfremmende aktiviteter på kommunens arbejdspladser, herunder indsatser til arbejdet med nedbringelse af sygefravær

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten den 25. november 2019.

Bilag

Bilag 1 - Sygefravær fordelt på afdelingsniveau

Bilag 2 - Sygefravær fordelt på enheder og institutioner

Bilag 3 - Personaleomsætning og indsatser vedr. stress og trivsel

Bilag 4 - Sygefraværsstatistik for selvejende institutioner

Punkt 439: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Mette Bang Larsen og rådmand Thyge Enevoldsen om at fritage gravide medarbejdere i Frederiksberg Kommune for nattevagter

87.00.00-A00-2-19

Resume

Kommunalbestyrelsesmedlem Mette Bang Larsen og rådmand Thyge Enevoldsen har stillet forslag om at fritage gravide medarbejdere i Frederiksberg Kommune for nattevagter. Enhedslisten foreslår, at Frederiksberg Kommune, i lighed med den model som Københavns Kommune har indført, fritager gravide medarbejdere fra nattevagter med fuld lønkompensation.

Beslutning

Magistraten udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om en redegørelse for omkostningerne ved beslutningsforslaget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at beslutningsforslaget ikke tiltrædes, idet forvaltningen allerede tilbyder en samtale til gravide nattevagter, hvorefter arbejdet tilrettelægges efter graviditeten i videst muligt omfang.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 17. juni 2019 forslaget til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Mette Bang Larsen og rådmand Thyge Enevoldsen om at fritage gravide medarbejdere i Frederiksberg Kommune for nattevagter til udvalgsbehandling.
Enhedslisten foreslår; "at Frederiksberg Kommune fritager alle gravide medarbejdere fra nattevagter. Således at ansatte der har nattevagter skal tilbydes dagvagt og samtidig skal ydes fuld lønkompensation for manglende vagttillæg, i lighed med ansatte i Københavns Kommune.
Forskning har tidligere påvist, at gravide kvinder, der har fast natarbejde, har en forhøjet risiko for spontan abort. En nyligt offentliggjort undersøgelse blandt de sundhedsansatte i alle 5 regioner har påvist, at der er forhøjet risiko for spontan abort efter 8. graviditetsuge, allerede ved 2 nattevagter om måneden".
Københavns Kommune vedtog den 6. juni 2019, at "pålægge alle forvaltninger at tilbyde gravide medarbejdere, der arbejder på nattehold, muligheden for at arbejde i dag- eller aftentimerne i hele graviditeten. Ledelsen skal søge at indgå en lokal aftale med den forhandlingsberettigede organisation med henblik på at aftale lønkompensation til den gravide. Udgiften afholdes inden for forvaltningernes egen ramme".
Modellen i Københavns Kommune var oprindelig en ordning, der skulle gælde i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF), hvor der er ansat 287 nattevagter i hele Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF). 6 medarbejdere ville aktuelt kunne blive omfattet af modellen. Det er ikke oplyst hvor mange nattevagter, der ville kunne blive berørt i Socialforvaltningen (SOF), da dette område ikke var indkluderet i den oprindelige indstilling.
I Frederiksberg Kommune, Sundheds- og Omsorgsområdet samt Socialområdet, er der ansat 49 nattevagter, der kan blive berørt af ordningen, såfremt de bliver gravide. Udtrækket dækker kun kvinder under 40 år.
Frederiksberg Kommune skal sørge for et sikkert og sundt arbejdsmiljø, og det er naturligt, at medarbejderen og lederen sammen afklarer, hvordan man bedst støtter medarbejderen i dennes graviditet. Dette sker allerede inden for rammer af Frederiksberg Kommunes nuværende retningslinjer om håndtering af sygefravær samt vejledning til indkaldelse til omsorgssamtaler, der lavet i Hovedudvalgets regi, hvor der står; .."Omsorgssamtaler kan også bruges, inden medarbejderen bliver fraværende, eksempelvis når medarbejderen udviser tegn på stress, udfordringer ifm. graviditet (Arbejdstilsynets vejldning om gravide og ammende), faldende trivsel, mv. ".
Der står i Bekendtgørelse om arbejdets udførelse, nr. 1234 af 29. oktober 2018 i § 8, stk. 3-6 , at;
Stk. 3. Når arbejdsgiveren er underrettet om eller på anden måde bliver bekendt med, at en ansat er gravid eller ammer, skal arbejdsgiveren sørge for, at der i vurderingen af sikkerhed og sundhed under arbejdet indgår en vurdering af, om den ansatte er udsat for påvirkninger, der kan indebære en fare for graviditeten eller amningen, jf. navnlig de nævnte agenser, arbejdsprocesser og arbejdsforhold i bilag 2.
Stk. 4. Hvis det herefter vurderes, at der er en risiko for, at en gravid eller ammende er udsat for de nævnte påvirkninger i stk. 3, skal det ud fra en vurdering af arten, omfanget og varigheden af den enkelte påvirkning fastlægges, om denne risiko vil få negativ indvirkning på graviditeten eller amningen, og til imødegåelse heraf træffes i givet fald foranstaltninger efter stk. 5 og 6.
Stk. 5. Foranstaltningerne skal om muligt bestå i tekniske foranstaltninger eller indretning af arbejdsstedet. Hvis det ikke er muligt og rimeligt på denne måde at opnå tilstrækkelig beskyttelse af den ansatte, skal risikoen imødegås ved foranstaltninger i forbindelse med arbejdets planlægning og tilrettelæggelse, herunder om nødvendigt ændring af arbejdstiden og begrænsning af natarbejde.

Stk. 6. Hvis det ikke er muligt at opfylde stk. 5, kan foranstaltningerne bestå i overførsel til andre arbejdsopgaver, der ikke indebærer fare for den gravide eller ammendes sikkerhed og sundhed.
Forvaltningen har undersøgt, hvilke konsekvenser en omplacering vil have på områder, hvor der findes faste nattevagter. Der spurgt bredt på Sundheds- og omsorgsområdet samt Socialområdet. Sammenstemmende svarer lederne, at de tager dialogen med den gravide medarbejder, og at de er villige til at foretage en omplacering eller lave særlige skånehensyn i videst mulig omfang. Det er således forvaltningens vurdering, at der allerede eksisterer en hensigtsmæssig ramme for hensyntagen til gravide nattevagter.

Økonomi

Hjemmeplejen har lavet en beregning af lønomkostningen på en nyansat og nyuddannet social- og sunhedsassistent, der flyttes fra nattevagt til dagvagt. Der sker ansættelse på grundlønstrin 22, og beregningen indeholder vagtbærende tillæg, men ikke personlige tillæg.
I nattevagten har medarbejderen haft en månedsløn svarende til kr. 25.862,72 dækkende 57 timers arbejdsuge i hveranden uge (7-7 vagtplan), således ansættelsesbrøkken per uge er 28,5 timer.

I dagvagten er det forudsat, at medarbejderen sættes i almindelig vagtplan med ugentligt arbejdstid på 28,5 timer (det vil mange nattevagter ikke kunne leve op til, da de typisk har bijob, mv. i friugen). Lønnen vil her udgøre 20.165,16 kr., da pågældende skal arbejde hver 3. weekend og søndagstillæg afspadseres.

Udgiften vil rundt regnet være 40.000 kr. pr. graviditet.

Herudover oplyses det, at det kan det være en udfordring på en lille enhed med eksempelvis 20 medarbejdere, hvor beboerne f.eks. er væk om dagen (skole, arbejdsaktiviteter, mv.) Her er normalt ingen dagvagt tilstede på enheden, hvor det vil kræve en opnormering.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten 25. november 2019
Kommunalbestyrelsen 2. december 2019

Punkt 440: Revidering af rygepolitik som følge af Røgfri generation

00.01.00-A00-48-19

Resume

Hovedudvalget har godkendt et udkast til revideret rygepolitik som følge af Røgfri generation. En arbejdsgruppe har udarbejdet udkastet blandt andet med udgangspunkt i drøftelser i MED-organisationen om Røgfri generation og Hovedudvalget var enige om udkastet.

Beslutning

Magistraten indstiller, at forslag til revideret rygepolitik godkendes, idet forvaltningen blev anmodet om at påse, at medarbejdere ikke ryger i kommunens biler.

Indstilling

HR indstiller, at forslag til revideret rygepolitik godkendes

Sagsfremstilling

Et enigt Hovedudvalg godkendte i møde den 2. oktober 2019 udkast til en revideret rygepolitik som følge af Kommunalbestyrelsens beslutning om Røgfri Generation. Den nuværende politik blev godkendt af Kommunalbestyrelsen den 25. januar 2016.

Forslag til ændringer er en direkte konsekvens af beslutningen om røgfri generation suppleret med en opfordring til, at arbejdspladser, der fysisk er placeret i nærheden af arbejdspladser omfattet af Røgfri Generation (eksempelvis et plejehjem der er nabo til en daginstitution), lokalt drøfter, hvordan de sikrer, at rygning ikke sker, hvor børn og unge færdes.

En arbejdsgruppe under Hovedudvalget har arbejdet med politikken og Hovedudvalget er enige om alle ændringer. Forudsætningen for ændringerne er Røgfri Generation som er blevet grundigt drøftet i MED-organisationen.

Revideret rygepolitik skal gælde fra 1. januar 2020 og udsendes med en vejledning til alle arbejdspladser så snart den er godkendt. Der tilbydes rygestopkurser til alle som vil bruge indførelse af røgfri arbejdsdag som anledning til et rygestop.

Udkast til rygepolitik i endelig udgave samt udgave med angivelse af ændringer er bilagt.

Økonomi

Udgifter til rygestopkurser afholdes inden for budget.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten den 25. november, Kommunalbestyrelsen 2. december 2019.

Bilag

Udkast til revideret rygepolitik med og uden ændringer

Punkt 441: Orientering om kommunens gæld og investeringer pr. ultimo oktober 2019

00.34.00-A00-11-12

Resume

Økonomi og Udbud giver hvert kvartal magistraten en orientering om status på den langfristede gæld (passivsiden) og kommunens investeringsporteføljer (aktivsiden). Denne orientering giver status ultimo oktober 2019.

Nedenfor konkluderes det, at kommunens gæld og investeringsporteføljer fortsat lever op til kravene i kommunens økonomiske politik og bilag hertil: "Finansiel strategi og risikopolitik for Frederiksberg Kommune".

Beslutning

Magistraten tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Økonomi og Udbud indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Kommunens økonomiske politik indeholder en målsætning om at nedbringe kommunens gældsniveau. Dette opnås blandt andet ved ikke at optage ny langfristet gæld. Herfra er undtaget gæld vedrørerende klimatilpasningsprojekter, alment boligbyggeri, selvejende institutioners gæld, finansiel leasing hvor aktivet har særligt lang levetid samt metroanlæg hvor aktivet har særligt lang levetid.

Planlagt lånoptagelse i 2019

Lånoptagelse til klimatilpasningsprojekter i 2019
Til finansiering af klimatilpasningsprojekter forventes der i 2019 en samlet lånoptagelse på 88,0 mio. kr. I anlægsperioden finansieres udgifterne via byggekreditter (kortfristet gæld), der konverteres til endelige klimatilpasningslån (langfristet gæld), når anlæggene er færdige. Ydelserne på klimatilpasningslånene finansieres af Frederiksberg Kloak A/S via taksterne.

Tabel 1: Forventet lånoptagelse til klimatilpasningsprojekter i 2019

Klimatilpasningsprojekter	**Forventet lånoptagelse i 2019 jf. 3. FR 2019 (i mio.kr.)***
Forundersøgelser 2019	1,6
Frederiksberg Idrætsanlæg	39,4
Grønne veje vest 2018	4,1
Grønne veje vest 2019	0,8
Grønne veje øst 2018	16,3
Grønne veje øst 2019	5,2
Kommunale skolegårde øst 2019	1,4
Kommunale skolegårde vest	3,4
Kommunale skolegårde øst	3,0
Mariendalsvej etape III	3,6
Peter Bangs Vej 1. del	9,0
Peter Bangs Vej etape II	0,1

Skolen ved Duevej	0,1
Forventet lånoptagelse i 2019 i alt	**88,0**

* Beløbene afspejler forventningerne til afholdte anlægsudgifter på de enkelte projekter i 2019.

Lånoptagelse til støttede pleje- og ældreboliger
Der forventes en samlet lånoptagelse på 79,5 mio. kr. i 2019 efter 3. FR 2019 vedrørende plejeboligbyggeriet Ingeborggården.

Leasing
Kommunens langfristede gæld forventes forøget med 264,7 mio. kr. i 2019 som følge af ikrafttrædelse af kommunens finansielle leasingaftaler vedrørende etablering af "Flintholm Svømmehal" (158,2 mio. kr.), "Ombygning af Aveny-T" (16,5 mio. kr.) samt "Parkeringskælder Langelands Plads" (90,0 mio. kr.)

Skønnet deponering i 2019
I 2019 forventes afholdt deponeringspligtige udgifter for i alt 43,2 mio. kr. modregnet af forventede afholdte låneadgangsgivende udgifter for i alt 33,3 mio. kr. Det skønnes således, at der ultimo 2019 skal deponeres yderligere ca. 9,9 mio. kr.
Tillagt deponering fra ultimo 2018 på i alt 16,5 mio. kr. og fratrukket den forventede årlige frigivelse på en femogtyvendedel (0,9 mio. kr.), forventes det således, at der samlet er deponeret midler for i alt 25,5 mio. kr. ultimo 2019.

Ovenstående skøn er foretaget med baggrund i de p.t. kendte deponeringspligtige projekter, som kommunen har budgetteret med i 2019. Disse projekter vedrører etablering af "Flintholm Svømmehal", "Aveny-T", etablering af "Parkeringskælder Langelands Plads", "Botilbud vedrørende Betty Nansen", "Plejecenter Betty Nansen" samt indgåede lejeaftaler.

Låneporteføljens sammensætning pr. 28. oktober 2019
Økonomi og Udbud følger, i samarbejde med KommuneKredit - som er kommunens finansielle rådgiver på gældsplejen - løbende udviklingen i kommunens langfristede gæld. Formålet er dels en sikring af, at målsætningerne i den økonomiske politik og retningslinjerne i den finansielle strategi og risikopolitik (FSR) overholdes, dels en optimering af gældssammensætningen i forhold til forventningerne på rente- og valutamarkederne.

Der fokuseres alene på den del af den langfristede gæld, som umiddelbart kan omlægges. Det vil sige den ordinære gæld til KommuneKredit (i alt 924,2 mio. kr.) inkl. tilknyttede swaps. Den ordinære gæld forventes, jf. 3. forventede regnskab, nedbragt med 167,3 mio. kr. i 2019 (for året som helhed).

Den øvrige del af den langfristede gæld (i alt 429,0 mio. kr.) er underlagt særskilt lovgivning eller aftaler og kan derfor ikke umiddelbart omlægges. Det er gæld optaget til finansiering af almene boliger, realkreditlån med statsstøtte, selvejende institutioners lån, finansielt leasede aktiver samt klimainvesteringer. Denne gæld forventes efter årets ordinære afdrag forøget med ca. 412,0 mio. kr. i 2019, væsentligst som følge af ikraftrædelse af finansielle leasingaftaler vedrørende Flintholm Svømmehal (158,2 mio. kr.), renovering af Aveny-T (16,5 mio. kr.), parkeringskælder Langelands Plads (90,0 mio. kr.), forventet lånoptagelse til klimatilpasningsprojekter (88,0 mio. kr.) samt forventet lånoptagelse til plejeboligbyggeriet Ingeborggården (79,5 mio. kr.). Lånoptagelse til klimatilpasningsprojekter samt støttede pleje- og ældreboliger finansieres via byggekreditter i anlægsfasen.

Figur 1 nedenfor illustrerer den forventede resterende samlede afdragsprofil og restgældsudvikling for den ordinære gæld til KommuneKredit.

xt-decoration: underline;">Figur 1: Resterende samlede afdragsprofil for ordinær gæld

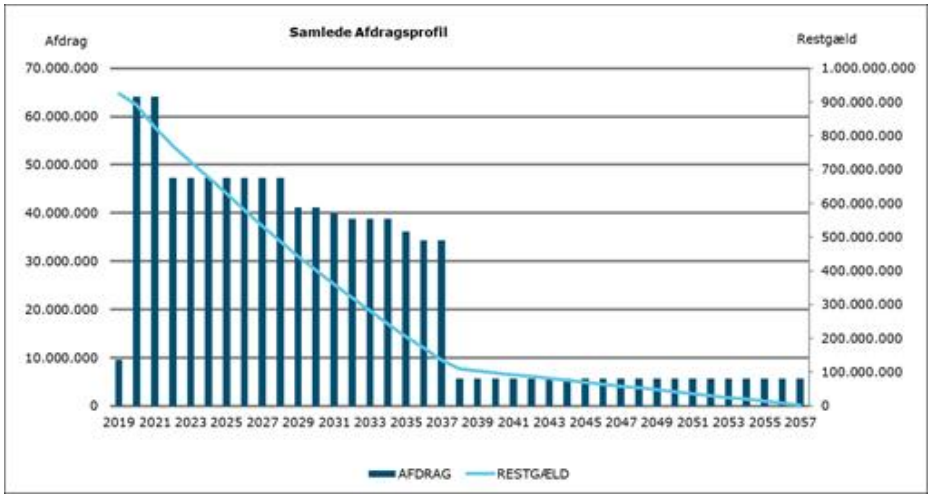

Af figur 1 fremgår for 2019 alene de afdrag, som kommunen skal afholde for resten af regnskabsåret 2019. Det betyder, at allerede afholdte afdrag i 2019 er modregnet i grafen, hvilket forklarer springet imellem regnskabsår 2019 og 2020. Det skal samtidig bemærkes, at kommunen i 1.halvår 2019 ekstraordinært har indfriet fire lån hos KommuneKredit på i alt 96,2 mio. kr.

Det fremgår af grafen, at afdragene på årsbasis falder i takt med lånenes udløb.

Fordelingen af gælden på lån og tilknyttede renteswaps, restløbetid, rente og valuta fremgår af efterfølgende tabel 2.

Renteswaps er indgået for at undgå stigende renteudgifter, hvis markedsrenten stiger. Som følge af de seneste års rentefald er markedsværdien på renteswaps i kommunens disfavør (180 mio. kr.). Markedsværdien realiseres kun, hvis renteswaps indfries før udløb (hvis de lange renter stiger med 3,04 pct. point vil markedsværdien gå i nul).

xt-decoration: underline;">Tabel 2: Status på aktuel låneportefølje pr. 28. oktober 2019

Langfristet gæld	Finansiering hos / modpart for swap	Restgæld (i mio. DKK)	Udløb	Restløbetid	Rente
Lån 1a	KommuneKredit	8,2	18-10-2021	2,0 år	Variabel EUR rente
Swap 1a	Nordea	8,2	18-10-2021	2,0 år	Fast EUR rente
Lån 1b	KommuneKredit	25,2	18-10-2021	2,0 år	Variabel DKK rente
Swap 1b	Nordea	25,2	18-10-2021	2,0 år	Fast DKK rente
Lån 3	KommuneKredit	59,0	18-12-2028	9,1 år	Variabel DKK rente
Swap 3(1)	Danske Bank	0,0	18-06-2019	0,0 år	Fast DKK rente
Swap 3	Nordea	25,3	18-12-2028	9,1 år	Fast DKK rente
Lån 5	KommuneKredit	27,1	26-03-2031	11,4 år	Variabel DKK rente
Swap 5	KommuneKredit	27,1	26-03-2031	11,4 år	Fast DKK rente
Lån 7	KommuneKredit (metro)	216,1	30-10-2057	38,0 år	Variabel EUR rente
Swap 7	Danske Bank	216,1	30-10-2039	20,0 år	Fast EUR rente
Lån 8	KommuneKredit (metro)	377,6	01-10-2037	17,9 år	Variabel DKK rente
Swap 8	Danske Bank	58,9	01-07-2020	0,7 år	Fast DKK rente
Lån 9	KommuneKredit (metro)	140,5	30-12-2037	18,2 år	Variabel DKK rente
Swap 9	Danske Bank	136,0	30-06-2026	6,7 år	Fast DKK rente
Lån 11	KommuneKredit	27,7	23-02-2035	15,3 år	Variabel DKK rente
Swap 11	Danske Bank	27,7	23-02-2035	15,3 år	Fast DKK rente
Lån 12	KommuneKredit	22,4	14-06-2035	15,6 år	Variabel DKK rente
Swap 12	Nordea	22,4	14-06-2035	15,6 år	Fast DKK rente
Lån 13	KommuneKredit	20,4	28-06-2035	15,7 år	Variabel DKK rente
Swap 13	Danske Bank	20,4	28-06-2035	15,7 år	Fast DKK rente
Ordinære lån i alt (indenfor FSR-politikken)		924,2	Heraf swap fra variabel til fast rente		567,4
Støttede pleje- og ældreboliglån		342,4			
Finansiel leasing		40,7			
Klimatilpasningslån		31,6			
Støttede realkreditlån (byfornyelse)		13,6			
Selvejende institutioner		0,7			
Øvrige lån i alt (udenfor FSR-politikken)		429,0			
Langfristet gæld i alt		1.353,2			

Rente- og valutafordelingen ligger fortsat indenfor rammerne i FSR-politikken (fordelingen ses af figurerne nedenfor).

xt-decoration: underline;">Figur 2: Rente- og valutafordeling ultimo oktober 2019

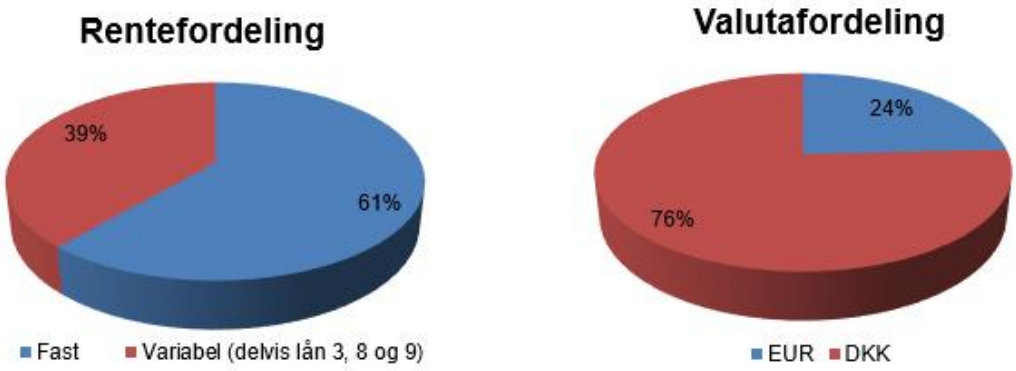

Frederiksberg Kommunes økonomiske politik kræver, at andelen af fastforrentede lån skal udgøre som minimum 50%. Kommunens ekstraordinære indfrielse af variabelt forrentede lån tidligere i 2019 (lån 2, 4, 6 og 10) har gjort, at fastrenteandelen af kommunens lån ikke falder til under 50%, hvilket ellers ville være tilfældet i 2020 og 2021 på grund af udløb af renteswaps.

Modpartsrisiko
Alle finansielle samarbejdspartnere opfylder kravene i FSR-politikken. Økonomi og Udbud følger løbende udmeldinger fra bl.a. kreditvurderingsinstitutterne og Finanstilsynet for at sikre overholdelsen.

Kommunens hovedbank er Nordea Danmark. Herudover har kommunen enkelte bankforretninger med Danske Bank. Med Kommunekredit er indgået låneaftaler og en enkelt renteswap.

Formuepleje
Ultimo oktober 2019 er der placeret 1.433,7 mio. kr. i kapitalpleje hos Nordea Asset Management, Nykredit Asset Management og Danske Bank Asset Management. Fordelingen på aktivtyper ses af figurerne nedenfor.

Figur 3: Aktiv- og afkastfordeling pr. 31. oktober 2019

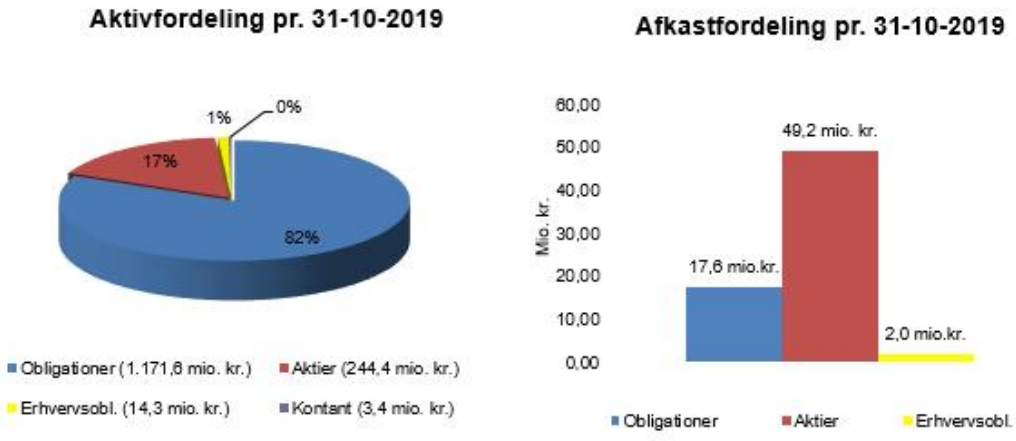

Pr. 31. oktober 2019 er afkastet (inkl. urealiserede kurstab og -gevinster) opgjort til 68,8 mio. kr. svarende til et samlet afkast på ca. 4,8 procent. Kapitalforvalterne forventer pt. et afkast i 2019 på mellem 5,0 og 6,5 procent.

Yderligere informationer vedr. porteføljerne og kommunens Finansielle Strategi og Risikopolitik fremgår af kommunens hjemmeside.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten 25. november 2019

Bilag

Engagementoversigt Frederiksberg 28okt

Frederiksberg Kommune rap. oktober 2019

Punkt 442: 3. forventede regnskab 2019

00.30.14-S00-7-19

Resume

Sagen indeholder forvaltningens tredje og sidste samlede prognose for regnskabsresultatet 2019.

Beslutning

Magistraten indstiller,
1. at 3. forventede regnskab 2019 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes under service:
· Serviceramme neutrale omplaceringer mellem udvalg i 2019 og 2020 samt budgetoverslagsår, jf. bilag 2a og bilag 3k,
· Overførsel af netto 3,4 mio. kr. fra budget 2019 til 2020- 2023 jf. tabel 3 og bilag 7. Bevillingerne har modpost på kassen,
· Merudgifter i 2019 med modpost på puljen til uforudsete udgifter på 11,8 mio. kr., jf. bilag 2a,
· Tekniske ændringer af budget 2019 med modpost på kasse med mindreudgifter for 1,5 mio.kr. jf. tabel 2 og bilag 6,
3. at følgende tillægsbevillinger gives under overførsler med modpost på kassen:
· Overførsel af udgiftsbudget på 0,8 mio. kr. fra budget 2019 til 2020,
· Mindreudgifter i 2019 for i alt 28,8 mio. kr. jf. bilag 3a-3j,
4. at følgende tillægsbevillinger gives under anlæg:
· Overførsel af rådighedsbeløb på 5,0 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende anlæg uden for rammen jf. bilag 2b og bilag 3l,
· Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 66,4 mio. kr. i 2019 og nettomerudgifter på 45,4 mio. kr. i 2020 bevilges med modpost på den negative anlægspulje i hhv. 2019 og 2020
jf. bilag 2b og bilag 3l,
· Overførsel af rådighedsbeløb på 10,9 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende brugerfinansierede anlægsudgifter jf. bilag 2b og bilag 3l,
· Mindreindtægter vedrørende anlæg på 23,0 mio.kr. i 2019, og tilsvarende merindtægter i 2020 tillægsbevilges jf. bilag 2b og 3l,

5. at følgende tillægsbevillinger gives under finansielle poster:
· Netto merindtægter under kommunes indtægtsside på 26,1 mio. kr. i 2019, jf. bilag 4,
· Netto mindreudgifter for 16,8 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2019 jf. bilag 4,
· Netto mindreudgifter for 27,3 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2020 jf. bilag 4,
6. at opfølgning på initiativer i budget 2019 tages til efterretning, jf. bilag 5,
7. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme tages til efterretning, jf. bilag 8.

Magistraten bemærkede, at servicerammen ønskes udnyttet mest muligt, og ledige midler bør prioriteres til genopretning af familieafdelingen. Michael Vindfeldt bemærkede, at Socialdemokratiet ønsker en pulje på 1. mio. kr. fra den uudnyttede del af servicerammen til julehjælp for familier.

Indstilling

Direktionen indstiller, at magistraten over for kommunalbestyrelsen anbefaler:
1. at 3. forventede regnskab 2019 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes under service:
· Serviceramme neutrale omplaceringer mellem udvalg i 2019 og 2020 samt budgetoverslagsår, jf. bilag 2a og bilag 3k,
· Overførsel af netto 3,4 mio. kr. fra budget 2019 til 2020- 2023 jf. tabel 3 og bilag 7. Bevillingerne har modpost på kassen,
· Merudgifter i 2019 med modpost på puljen til uforudsete udgifter på 11,8 mio. kr., jf. bilag 2a,
· Tekniske ændringer af budget 2019 med modpost på kasse med mindreudgifter for 1,5 mio.kr. jf. tabel 2 og bilag 6,
2. at følgende tillægsbevillinger gives under overførsler med modpost på kassen:
· Overførsel af udgiftsbudget på 0,8 mio. kr. fra budget 2019 til 2020,
· Mindreudgifter i 2019 for i alt 28,8 mio. kr. jf. bilag 3a-3j,
3. at følgende tillægsbevillinger gives under anlæg:
· Overførsel af rådighedsbeløb på 5,0 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende anlæg uden for rammen jf. bilag 2b og bilag 3l,

· Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 66,4 mio. kr. i 2019 og nettomerudgifter på 45,4 mio. kr. i 2020 bevilges med modpost på den negative anlægspulje i hhv. 2019 og 2020 jf. bilag 2b og bilag 3l,
· Overførsel af rådighedsbeløb på 10,9 mio. kr. fra budget 2019 til 2020 vedrørende brugerfinansierede anlægsudgifter jf. bilag 2b og bilag 3l,
· Mindreindtægter vedrørende anlæg på 23,0 mio.kr. i 2019, og tilsvarende merindtægter i 2020 tillægsbevilges jf. bilag 2b og 3l,

4. at følgende tillægsbevillinger gives under finansielle poster:
· Netto merindtægter under kommunes indtægtsside på 26,1 mio. kr. i 2019, jf. bilag 4,
· Netto mindreudgifter for 16,8 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2019 jf. bilag 4,
· Netto mindreudgifter for 27,3 mio. kr. under øvrige finansielle poster i 2020 jf. bilag 4,
5. at opfølgning på initiativer i budget 2019 tages til efterretning, jf. bilag 5,
6. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme tages til efterretning, jf. bilag 8.

Direktionen indstiller, at fagudvalgene tager orienteringen vedrørende 3. forventede regnskab 2019 til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagen indeholder forvaltningens tredje og sidste samlede prognose for Frederiksbergs regnskabsresultat 2019. Kommunens økonomi kan deles op i drift, anlæg, indtægter og finansielle poster, der gennemgås i nævnte rækkefølge. Til sidst samles op på Frederiksbergs samlede økonomi.

Boks 1: Hovedkonklusioner i 3. forventede regnskab

Mindreforbrug på servicerammen	Der er på tværs af udvalg indmeldt et forventet mindreforbrug på 15,5 mio. kr. i forhold til korrigeret budget for Frederiksberg Kommune. Dette svarer til en afvigelse på 0,4 pct. af budgettet. Korrigeres der for midler der flyttes fra budget 2019 til 2020, 2021 og 2022, og som alene er udtryk for at midler bruges i et andet år, er mindreforbruget 12,1 mio.kr. eller 0,3 pct. Der forventes derfor ikke udfordringer i forhold til at overholde servicerammen i 2019.
Mindreforbrug på overførsels-udgifterne	På overførselsudgifter forventes mindreudgifter for 41,7 mio. kr. Den primære årsag er, at kommunerne ikke er midtvejsreguleret af staten som følge af økonomiaftalen. Det betyder, at de reserverede midler nu lægges i kassen.
Balance på anlægsrammen	I 2019 har Frederiksberg en negativ anlægspulje, der udgør 69,9 mio. kr. Der er med 3. forventede regnskab fundet afvigelser, så anlægsrammen forventes at balancere i 2019, og kommunen dermed kan bidrage til, at kommunerne under ét holder sig inden for anlægsrammen.
Kassebeholdning	Kommunens forventede kassetræk svarer til bundlinjen i regnskabsresultatet. Samlet set for 2019 forventes der et kassetræk på 78,7 mio. kr. og en kassebeholdning ultimo året på 802,6 mio. kr. inklusiv deponering. Dette er 110,0 mio. kr. mere, end forventningen i budgettet for 2019. Baggrunden er, at en række områder har givet et bedre resultat for Frederiksberg end forventet i budgettet. Hovedforklaringerne er at

overførselsområdet ikke blev midtvejsreguleret, et lavt renteniveau samt flere indtægter fra forskerskat.

I løbet af 2019 har Frederiksberg, ligesom mange af landets andre kommuner, haft stigende udgifter til de børn og voksne, der har brug for ekstra hjælp, fordi de er udfordrede enten fysisk eller psykisk. Dette forventede regnskab viser også merudgifter til det specialiserede børneområde under børneudvalget, specialundervisning under undervisningsudvalget samt særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse under socialudvalget. Det er i 2019 lykkedes på tværs af kommunen, at finde modgående mindreforbrug, så kommunen forventes at overholde budgettet i år. Med vedtagelsen af budget 2020 er der også taget mange af de nødvendige skridt, der skal til for at sikre, at borgerne får den nødvendige hjælp, samtidig med at budgetterne kan overholdes fremadrettet.

Samtidig står en opdatering og ændring af udligningssystemet højt på den nationale dagsorden i 2020. Ændringer, der kan få store konsekvenser for Frederiksbergs økonomi inden for ganske kort tid. I det lys er det vigtigt at sikre, at Frederiksbergs udgifter holdes i ro, og at udgiftspres håndteres, så Frederiksberg står rustet til at løse de udfordringer, Frederiksberg står over for de kommende år.

På denne baggrund betragtes det forventede regnskabsresultat for 2019 som tilfredsstillende.

1. Drift

Driftsområdet udgøres af service- og overførselsudgifterne, herunder aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsnet.

1.1 Driftsudgifter inden for servicerammen

Tabel 1: Oversigt over serviceudgifter

Serviceudgifter (mio. kr.)	**Korr. budget 2019**	**3. FR 2019**	**Tekniske ændringer**	***Afvigelse***	**Tillægs-bevillinger af merforbrug**	**Tillægs-bevillinger overførsel af budget til 2020-23**
Magistraten	721,3	715,8	1,6	*-7,1*	0,0	-4,3
Bolig- og ejendomsudvalget	104,5	103,7	0,5	*-1,2*	0,0	0,0
Undervisningsudvalget	793,5	796,7	1,9	*1,3*	3,9	0,6
Ældre- og omsorgsudvalget	886,6	885,3	-1,2	*-0,2*	0,0	0,0
Kultur- og fritidsudvalget	179,0	175,6	-0,8	*-2,5*	0,0	0,0
Børneudvalget	694,6	695,1	-1,1	*1,7*	0,0	-0,5
Socialudvalget	463,8	471,8	-1,1	*9,0*	7,9	0,0
By- og miljøudvalget	111,8	109,1	-1,1	*-1,6*	0,0	0,1
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	12,5	13,2	0,0	*0,7*	0,0	0,7
Sundheds- og forebyggelsesudvalget	81,7	80,4	-0,1	*-1,3*	0,0	0,0
I alt uden puljen til uforudsete udgifter	**4.049,3**	**4.046,6**	**-1,5**	***-1,2***	**11,8**	**-3,4**

Puljen til uforudsete udgifter		*-14,3*	*-11,8*	
Kassen	**1,5**			3,4
I alt		**-15,5**		

Mindreforbrug på service
Samlet er der indmeldt mindreforbrug for 15,5 mio. kr. i 3. forventede regnskab. Heraf søges mindreforbrug på 3,4 mio. kr. driftsoverført, hvilket vil sige, at budgettet flyttes til kommende budgetår. Driftsoverførsler er udtryk for forskydninger i budgettet og er dermed ikke reelle mindreudgifter. Korrigeres der for driftsoverførsler, forventes der et mindreforbrug på 12,1 mio. kr., svarende til en afvigelse på 0,3 pct. af budgettet.
Det forventes derfor ikke, at Frederiksberg Kommune får udfordringer med at overholde servicerammen i 2019.
Under udvalgsafsnittene følger en gennemgang af de enkelte udvalgs afvigelser.

Håndtering af udgiftspres og tillægsbevillinger i 3. forventede regnskab.
I 3. forventede regnskab indstilles der i alt merforbrug på 11,8 mio. kr. tillægsbevilget. Disse midler finansieres af puljen til uforudsete udgifter. Herudover søges mindreforbrug for netto 3,4 mio. kr. lagt i kassen og budgettet flyttet til 2020-2023, som nærmere gennemgået i afsnit 1.2. Disse midler lægges i kassen i 2019, så de kan tages op i de år, hvor de overføres til. Sidst sker der en række tekniske ændringer af budgettet svarende til at budgettet nedjusteres med 1,5 mio. kr. Disse beskrives i tabel 2 og sker som følge af ændringen af kommunens rammer i forbindelse med økonomiaftalen.
Som det fremgår af tabel 1 er der samlet et mindreforbrug under udvalgene på 1,5 mio. kr., når der ses bort fra puljen til uforudsete udgifter. Dette dækker dog over forskelle i afvigelserne udvalg imellem. Afvigelserne under de enkelte udvalg er igen sammensat af mange mer- og mindreforbrug. Mange af de indmeldte mindreforbrug vedrører decentrale institutioner, der som en del af en sund økonomistyring har en lille opsparing. Derudover er der en række budgetter til øremærkede politiske bevillinger, som på nuværende tidspunkt vurderes at strække sig ind i 2020, og dermed har et mindreforbrug i 2019. Fælles for disse mindreforbrug er, at de ikke kan bruges til at dække merforbrug andre steder. Tages midler fra institutionernes opsparing og politiske projekter, vil det medføre at de decentrale institutioner mister deres mulighed for at tænke langsigtet, og at øremærkede projekter og initiativer vil være nødt til at stoppe halvvejs. Tages der højde for alle mindreforbrug, det ikke er hensigtsmæssigt at tillægsbevilge, er der i 3. forventede regnskab ikke midler i puljen til uforudsete udgifter til, at alle merforbrug kan tillægsbevilges. Derfor søges der alene tillægsbevilling til de udgiftspres, der er behandlet og bevilget i budget 2020. Her indgår skolernes udfordringer under undervisningsudvalget, og særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) under socialudvalget svarende til at der i alt udmøntes 11,8 mio. kr. fra puljen til uforudsete udgifter. Dermed underbygger 3. forventede regnskab, at regnskabet 2019 kommer til at understøtte budgettet for 2020.

Tekniske ændringer
Tabel 2: Tekniske ændringer af budget 2019

Serviceudgifter (mio. kr.)	**Udgifts-neutrale omplaceringer**	**Nedregulering af P/L**	**DUT og andre reguleringer**	**I alt**
Magistraten	-0,8	-1,6	4,0	**1,6**
Heraf puljen til uforudsete udgifter	0,0	0,0	3,5	3,5
Bolig- og ejendomsudvalget	1,3	-0,8	0,0	0,5
Undervisningsudvalget	0,9	-0,8	1,9	1,9
Ældre- og omsorgsudvalget	0,3	-1,6	0,1	-1,2
Kultur- og fritidsudvalget	-0,5	-0,3	0,0	-0,8
Børneudvalget	-0,4	-1,1	0,4	-1,1
Socialudvalget	-0,1	-1,1	0,1	-1,1
By- og miljøudvalget	-0,5	-0,6	0,0	-1,1

Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Sundheds- og forebyggelsesudvalget	0,0	-0,1	0,0	-0,1
I alt - tillægsbevillinger med modpost på kassen	0,0	-7,9	6,5	-1,5

Økonomiaftalen 2020, der blev indgået imellem KL og regeringen i september, indebærer en række tekniske ændringer i kommunernes budgetter. Disse ændringer omhandler ikke alene budget 2020, men har også betydning for budgettet i 2019. Ændringerne påvirker både kommunernes finansiering og den ramme, som kommunernes samlede udgifter skal holdes inden for. Idet økonomiaftalen blev indgået i september, indarbejdes ændringerne for 2019 med 3. forventede regnskab. I tillæg til ændringerne som følge af økonomiaftalen forslås en række omplaceringer af budget imellem udvalg af teknisk karakter. Tilsammen giver det de tekniske ændringer i 3. forventede regnskab. Fælles for de tekniske ændringer er, at de tillægsbevilges på kassen og er udgiftsneutrale for kommunen. Mer- og mindreudgifter som følge af DUT og P/L modsvares på kommunens finansposter, hvor de indgår under tilskud og udligning på kommunens indtægtsside.

Det skal bemærkes, at forvaltningen har vurderet, at enkelte ændringer som følge af ny lovgivning ikke bør udmøntes, da Frederiksberg Kommune ikke har opgaven, eller at de økonomiske konsekvenser af lovændringen allerede er indregnet i Frederiksbergs økonomi. Dette medfører, at DUT og andre reguleringer frigiver 3,5 mio. kr. til puljen til uforudsete udgifter i 2019, ligesom 0,7 mio. kr. ikke udmøntes på overførselsområdet.

Tekniske ændringer under service er opsummeret i tabel 2. En fuldstændig oversigt over udgiftsneutrale omplaceringer fremgår af bilag 3k. Udmøntningen af DUT fremgår af bilag 6, og konsekvensen af nedjusterede pris- og lønfremskrivning fremgår på de enkelte udvalg i bilag 3a-3j.

Udvalgsgennemgang
På *magistraten*s område forventes der mindreudgifter for 7,1 mio. kr., hvoraf 4,3 mio. kr. søges overført til 2020-2022. Det samlede mindreforbrug fordeler sig på både mer- og mindreudgifter. Væsentlige mindreforbrug er til afholdelse af valg og merindtægter fra ordningen, hvor virksomheder og borgere har mulighed for at råde over vej. Derimod er der merudgifter til blandt andet tjenestemandspensioner og barselsordningen.
På *bolig- og ejendomsudvalgets* område forventes samlet mindreudgifter for 1,2 mio. kr. Mindreudgifterne kan primært tilskrives færre udgifter til byfornyelse.
På *undervisningsudvalget* forventes merforbrug på 1,3 mio. kr. Der søges i alt 3,9 mio. kr. tillægsbevilget. Merforbruget skyldes primært øgede udgifter til specialundervisning, ligesom syv af Frederiksbergs folkeskoler forventer merforbrug. Årsagen til at der gives en større tillægsbevilling end der er merforbrug skyldes mindreforbrug på projekter, der søges overført i overførselssagen.
Under *ældre- og omsorgsudvalget* forventes mindreforbrug på 0,2 mio. kr. Det samlede mindreforbrug omfatter både mer- og mindreudgifter. Mindreudgifterne relaterer sig primært til hjemmeplejen og elever. Under hjemmeplejen er der visiteret færre timer end forudsat i budgettet. Under elever inden for sundhedshjælper- og sundhedsassistentuddannelserne har der ikke har været den søgning, der var forudsat. Modsatrettet er der merudgifter, der primært omhandler køb af plejeboligpladser.
Kultur- og fritidsudvalget forventer samlet mindreforbrug på 2,5 mio. kr. Afvigelsen er sammensat af både mer- og mindreforbrug. De primære mindreforbrug omhandler leasingudgifter til Flintholm Svømmehal, da byggesagen endnu ikke er endeligt afsluttet, så svømmehallen kan overgå til leasing. Mindreforbruget i år vil dog betyde merudgifter i kommende år. Derudover er der mindreforbrug, som vil indgå i overførselssagen, hvor de søges overført til 2020. Dette omhandler blandt andet arbejdet med at lave forundersøgelse til en idrætshal på Nordens Plads. Modsat er der fortsat udfordringer med få indtægter i Frederiksberg Svømmehal, hvor dele af svømmehalen er lukket frem til svømmehallen skal renoveres. God styring og mådehold med udgifterne har dog nedbragt udgifterne, så udfordringen i Frederiksberg Svømmehal udgør 0,5 mio. kr. i 3. forventede regnskab i mod 2,0 mio. kr. ved 2. forventede regnskab.
Under *børneudvalget* forventes der merudgifter for 1,7 mio. kr., og 0,5 mio. kr. søges overført til 2020. Merudgifterne omhandler primært forebyggende foranstaltninger under det specialiserede børneområde. Her er der både øgede udgifter, samt mindreindtægter, da der ikke længere kan opnås refusion for en række flygtninge. Merudgifterne skal ses i sammenhæng med mindreudgifter på overførselsrammen under børneudvalget. Ydelserne inden for henholdsvis servicerammen og overførselsrammen er tæt forbundne, og der er i løbet af 2019 sket en ændring, hvor flere bliver visiteret til et forebyggende tilbud inden for servicerammen i stedet for tilbud under overførselsrammen. Derudover forventer Frederiksbergs daginstitutioner mindreforbrug.
Under *socialudvalget* forventes merforbrug på 9,0 mio. kr. Den primære årsag til merforbruget er øgede udgifter til særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). Merudgifter til STU udgør 7,9 mio. kr., der søges tillægsbevilget.

På *by- og miljøudvalgets* område forventes mindreudgifter for 1,6 mio. kr. Netto 0,1 mio. kr. søges fremrykket fra 2020. Fremrykningen omhandler betalinger til Frederiksberg Forsyning for afledning af vand fra kommunens veje, hvor der er større udgifter i 2019 på 3,5 mio. kr. der modsvares af tilsvarende mindreforbrug næste år, hvorfor budgettet fremrykkes. Modsat overføres midler vedrørende busreserven ud af 2019 til 2021-2023. Der har i 2019 været afsat en reserve til at dække mindreindtægter, samt behov for mindre justeringer af busdriften i forbindelse med åbningen af metro-cityringen. Disse midler overføres nu til kommende år, hvor der er klarhed over, hvordan behovet for kollektiv trafik har ændret sig med den nye metro. Desuden er der mindreforbrug vedrørende kommunalisering af private fællesveje, hvor der er kommunaliseret færre veje end forudsat i budgettet.
Under *arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget* forventes merudgifter for 0,7 mio. kr. Merudgifterne omhandler projektet Bedre sammenhæng i støtte og vejledning, som har haft bedre fremdrift end forventet. Projektet har finansiering i både 2019 og 2020, og 0,7 mio. kr. søges derfor fremrykket fra 2020 til 2019.
Under *sundheds- og forebyggelsesudvalget* forventes mindreudgifter for 1,3 mio. kr. Mindreforbruget omhandler primært forældreklasser under sundhedstjenesten, der ophører med udgangen af 2019, samt mindreudgifter under Forebyggelsen, hvor en del af del af de igangsatte initiativer forventes at gå ind i 2020, og søges overført i overførselssagen.

1.2 Særlige fokusområder under service

De specialiserede områder

For at sikre at specialområderne ikke vokser på bekostning af normalområderne, har Frederiksberg Kommune en målsætning om, at de specialiserede områder ikke må udgøre over 17,8 pct. af servicerammen. Dette svarer til niveauet i 2008, hvor den nuværende arbejdsdeling mellem kommunerne og regionerne blev fastlagt. Inden 3. forventede regnskab udgør budgettet til de specialiserede områder 17,6 pct. af servicerammen. Med 3. forventede regnskab er der indmeldt afvigelser på de specialiserede områder på 14,4 mio. kr., hvilket bringer andelen af specialområdet op på 18,0 pct. af servicerammen. Dette svarer til, at forbruget ligger 0,2 procentpoint over målsætningen. Overskridelsen viser, at der er behov for fortsat fokus på styring af de specialiserede områder, så de merforbrug, der er i 2019, ikke rækker ind i kommende budgetter. I budget 2020 er der allerede vedtaget initiativer, for eksempel vedrørende skolernes udfordringer til specialundervisning, som understøtter, at kommunen kan holde sig inden for målsætningen fremadrettet.

Driftsoverførsler fra 2019 til 2020 og frem

Kommunerne er igennem budgetloven underlagt rammer for hvor mange midler, der må bruges på service, den såkaldte serviceramme. Hvis kommunerne bruger flere penge på service end den samlede serviceramme, vil kommunerne blive ramt af både en kollektiv og en individuel sanktion. Dette har den følgeeffekt, at kommunerne ikke frit kan flytte midler imellem budgetår. Udfordringen opstår, når ledige midler i 2019 flyttes til 2020. Hermed bliver budgettet i 2020 højere, og den ramme som kommunerne og Frederiksberg er underlagt overskrides.
Styringsmæssigt kan det være en god ide at flytte midler i mellem budgetår. For at decentrale institutioner kan spare op, hvis de kan se merudgifter i fremtiden, er det nødvendigt at flytte i mellem budgetår. Ligesom datoen for hvornår en regning betales eller planlægning af nye initiativer kan betyde, at det er hensigtsmæssigt at flytte en aktivitet nogle måneder, også selv om det krydser et årsskifte.
For at løse denne udfordring er der i budgettet afsat en pulje til uforudsete udgifter. Puljen udgør i 2020 30 mio. kr., og har blandt andet den funktion, at den nedskrives, hvis der er behov for at overføre servicemidler i mellem år. Når puljen nedskrives, skabes der plads i budget 2020, så rammen ikke overskrides. Puljens størrelse sætter dog også en grænse for hvor meget, der kan overføres til 2020. Ud over at dække overførsler imellem budgetår, skal Puljen til uforudsete udgifter også dække eventuelle merudgifter til daginstitutioner, skoler og ældrepleje, hvis befolkningen ændrer sig, og der er behov for at udmønte midler i demografireguleringen. Derudover er det hensigtsmæssigt at have en rest tilbage reserveret til uforudsete udgifter. På nuværende tidspunkt vurderes det, at der vil være plads til ca. 15 mio. kr. i overførsler ind i 2020.
For at adressere udfordringen i at overføre budgetter i mellem år, har Frederiksbergs Kommune overførselsregler, der sætter rammerne for, hvor mange penge hver enkelt institution og budgetansvarlige leder har mulighed for at overføre fra et budgetår til et andet.
Overførselsreglerne indeholder grundlæggende to typer overførsler:
1. Automatiske overførsler. Op til 2 pct. i mindreforbrug af decentrale institutioners budget, decentralt merforbrug, eksternt finansierede midler samt midler til målrettede politiske bevillinger, hvor planlægningen gør det hensigtsmæssigt at krydse årsskiftet. Overføres automatisk i overførselssagen i marts måned når regnskabet er kendt.
2. Ansøgte overførsler. Institutioners bevidste opsparing til fremtidig investeringer, der går ud over den automatiske overførselsadgang på 2 pct. Derudover kan der ansøges om overførsler til rettidig omhu og langsigtet planlægning for områder, der ligger uden for den automatiske overførselsadgang, som budgetter til IT-systemer eller tværgående midler. Disse kan søges i 1. og 3. forventede regnskab. Disse ses i sammenhæng med en tværgående prioritering.

I 3. forventede regnskab har forvaltningen gennemgået alle indmeldte mindreforbrug for, om de vil være underlagt den automatiske overførselsadgang. Niveauet af forventede automatiske overførsler, det vil sige mindreforbrug inden for 2 pct. af institutionernes budget, politiske bevillinger og eksternt finansierede projekter, er på nuværende tidspunkt så højt, at det kan blive en udfordring at rumme dem inden for det ledige rum på 15 mio. kr. under puljen til uforudsete udgifter i 2020. Derfor indstilles der i 3. forventede regnskab kun et minimum af driftsoverførsler til 2020. På den måde sikres det, at der er rum til de automatiske overførsler i overførselssagen.

De overførsler, der indstilles overført til 2020, er udvalgt ud fra, hvilke overførsler der er forudsat overført i budgetprocessen for 2020, ansøgte overførsler vedrørende udvikling af fællesystemer, der understøtter hele kommunens drift, samt overførselsønsker, hvor midlerne ikke rykkes til 2020, men alene til 2021-2023 og dermed ikke belaster servicerammen i 2020. Derudover indstilles det, at der godkendes fremrykninger fra budget 2020 og overslagsår, hvilket primært omhandler forskydning af betaling for vejafvandingsbidrag til Frederiksberg Forsyning, samt ændret afdragsprofil for tidligere års merforbrug på Bülowsvejs skolen. Disse forslås godkendt, da de giver rum i 2020.
Tabel 3: Driftsoverførsler 2019 til 2020-2023

Overførsel	Tillægs-bevilling 2019	Tillægs-bevilling 2020	Tillægs-bevilling 2021	Tillægs-bevilling 2022	Tillægs-bevilling 2023
Driftsoverførsler	-8.207	2.689	1.839	2.539	1.139
Fremrykninger	4.799	-4.299	-250	-250	0
I alt	-3.408	-1.610	1.589	2.289	1.139

For at sikre, at institutioner og områder, der har udvist mådehold og rettidigt sparet op, er der mulighed for at behandle ansøgte overførsler fra 2019 til 2020 i 1. forventede regnskab 2020, hvor ansøgte overførsler vil blive prioriteret.
Alle automatiske overførsler vil blive indstillet overført med overførselssagen, der behandles i magistraten og kommunalbestyrelsen i marts måned. Oversigt over samtlige driftsoverførsler fremgår af bilag 7.

2. Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering
Nedenstående tabel 4 viser de indmeldte afvigelser og tillægsbevillinger på overførselsudgifter. Samlet set forventes der et mindreforbrug på 41,7 mio. kr., hvoraf 28,8 mio. kr. søges tillægsbevilget.

Tabel 4: Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Overførselsudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget 2019	3. FR 2019	Afvigelse 2019	Foreslåede tillægs-bevillinger	Afvigelse efter tillægs-bevillinger
Magistraten	50,2	12,4	-37,8	-37,8	0,0
Bolig- og ejendomsudvalget	-6,2	-6,1	0,2	0,2	0,0
Ældre- og omsorgsudvalget	1,1	2,2	1,2	1,2	0,0
Børneudvalget	9,4	0,8	-8,6	0,0	-8,6
Socialudvalget	-7,6	-11,4	-3,9	0,0	-3,9
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	1.071,6	1.075,6	4,0	4,5	-0,5
Sundheds- og forebyggelsesudvalget	431,4	434,6	3,2	3,2	0,0
Heraf aktivitetsbestemt medfinansiering	*431,4*	*434,6*	*3,2*	*3,2*	0,0
Samlet	1.549,9	1.508,2	-41,7	-28,8	-13,0

Hovedårsagen til mindreforbruget er under *magistraten*, hvor der er reserveret puljer til forsikrede ledige samt budgetgaranterede og konjunkturregulere områder for i alt 33,8 mio. kr. Midlerne har været reserveret til blandt andet at imødegå de konjunkturudsving, der kan være på overførselsområdet, samt en eventuel midtvejsregulering af overførselsudgifter fra statens side. Med økonomiaftalen imellem KL og Regeringen, der blev indgået i september, blev det besluttet ikke at midtvejsregulere kommunernes overførselsudgifter i 2019. Det er derfor muligt at lægge midlerne i kassen med 3. forventede regnskab.

Herudover er der under magistraten en overudmøntning af udbudspuljen på 4,0 mio. kr., som skyldes et vellykket udbud af danskuddannelser til voksne borgere, der ikke har dansk som modersmål. Overudmøntningen af udbudspuljen skal ses i sammenhæng med en tilsvarende manglende udmøntning af udbudspuljen under service. Alle afvigelser under magistraten søges tillægsbevilget.

Derudover er der mindreforbrug under *børneudvalget* på 8,6 mio. kr. Mindreforbruget skal ses i sammenhæng med det indmeldte merforbrug på det specialiserede børneområde inden for servicerammen. Ydelserne inden for henholdsvis servicerammen og overførselsrammen er tæt forbundne, og der er i løbet af 2019 sket en ændring, hvor flere bliver visiteret til et forebyggende tilbud inden for servicerammen i stedet for tilbud under overførselsrammen.

Under *arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget* forventes merforbrug på 4,0 mio. kr., som primært skyldes flere borgere på førtidspension. Dette skyldes blandt andet en højere pensionsalder, og ændrede regler for hvornår betalingsforpligtigelse overgår til en anden kommune ved flytning. Derudover søges 0,8 mio. kr. af mindreforbruget overført fra 2019 til 2020. Midler som arbejdsmarkedsafdelingen har disponeret i 2019 til implementering af LAB-loven (Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats). LAB-loven er udskudt et halvt år, og træder i kraft d. 1. januar 2020. Arbejdsmarkedsafdelingen søger derfor om at få overført 0,8 mio. kr. fra 2019 til 2020 til at sikre den implementering, der ellers var planlagt i 2019.

Under *sundheds- og forebyggelsesudvalget* er der merudgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsnet, hvor kommunen betaler alt efter hvor mange borgere fra Frederiksberg, der bruger regionens sundhedstilbud. På grund af udfordringer med at få valide data i Sundhedsdatastyrelsen, er kommunens betaling af aktivitetsmedfinansiering fastfrosset til kommunernes budgetlagt niveau i 2019. Frederiksberg har dog modtaget en efterregulering af kommunens udgifter i 2018 på 3,2 mio. kr. som nu søges tillægsbevilget.

Derudover er der mindreudgifter på 3,9 mio. kr. under *socialudvalget*, som primært skyldes, at der har været mindre behov for at yde økonomisk hjælp til voksne borgere, der har merudgifter til deres daglige livsførelse som følge af en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse.

Sidst er der mindre afvigelser under ældre- og omsorgsudvalget og bolig- og ejendomsudvalget, hvor den primære årsag er udgifter til tomgangsleje i forbindelse med istandsættelsen af plejecenteret Nimbus, samt merudgifter til ydelsesstøtte i forbindelse med byfornyelse.

3. Anlæg

I 2019 er anlægsrammen 311,2 mio. kr., mens der er igangværende projekter med et samlet rådighedsbeløb på 381,1 mio. kr. Forskellen imellem disse er på 69,9 mio. kr., som er placeret på den negative anlægspulje under Magistraten. Den negative anlægspulje udtrykker behovet for forskydninger/mindreforbrug i det pågældende år. Puljen anvendes som styringsinstrument, så det er muligt for kommunen at have en anlægsportefølje, der beløber sig til mere end det vedtagne anlægsniveau for året - også kaldet anlægsrammen. Styringsmæssigt er der behov for at kunne budgettere over rammen, da anlægsprojekter erfaringsmæssigt bliver forsinkede i løbet af året, blandt andet som følge af ændrede planer, udbud der trækker ud eller tidlig frost i jorden. Det er bare på forhånd ikke muligt at udpege hvilke anlæg, der bliver forsinkede og hvor meget. Der er ved 3. forventede regnskab gennemført en periodisering af samtlige anlægsprojekter med henblik på at sikre, at anlægsrammen for 2019 kan overholdes.

Den negative anlægspulje udgør på nuværende tidspunkt 69,9 mio. kr. og der er indmeldt forskydninger og mindreforbrug på anlægsområdet for samlet 69,7 mio. kr. Frederiksberg Kommune forventer dermed at komme ud af 2019 med et merforbrug på 0,2 mio. kr. Der har i årets løb været arbejdet målrettet med at udnytte anlægsrammen, hvilket 3. forventede regnskab også afspejler. De indmeldte afvigelser er baseret på konkrete indmeldinger fra projektlederne. Erfaringsmæssigt er de forventede afvigelser selv så sent på året forbundet med en hvis usikkerhed, da en meget stor del af regningerne for byggeri fremsendes i december. Et forventet merforbrug på 0,2 mio. kr. er derfor at karakterisere som balance.

Frederiksberg Kommune forventer derfor at kunne overholde anlægsrammen i 2019 og som på service bidrage til, at kommunerne samlet overholder økonomiaftalen.

Tabel 5: Anlægsudgifter inden for rammen

Anlægsudgifter (1.000 kr.)	Korr. budget 2019	3. FR 2019	Afvigelser 2019	TB 2019	TB 2020
Magistraten	21.061	16.275	-4.786	-1.907	1.506
Bolig- og ejendomsudvalget	81.644	74.523	-7.121	-8.189	8.189

Undervisningsudvalget	43.410	40.607	-2.803	-3.618	2.800
Ældre- og omsorgsudvalget	20.706	20.902	196	0	0
Kultur- og fritidsudvalget	53.614	48.124	-5.490	-5.621	4.166
Børneudvalget	10.769	5.771	-4.998	-3.572	1.817
Socialudvalget	10.108	5.618	-4.490	-5.790	5.790
By- og miljøudvalget	139.845	99.663	-40.182	-37.656	21.168
I alt - eksklusiv negativ pulje	381.157	311.483	-69.674	-66.353	45.436
Negativ anlægspulje	-69.922	0	69.922	66.353	
Yderligere forskydninger og mindreforbrug		-248	-248	0	
I alt - inklusiv negativ pulje	311.235	311.235	0	0	
Negativ anlægspulje efter 3. FR				-3.569	

Sideløbende med 3. forventede regnskab behandler magistraten bevillingssager vedrørende voldgiftssager, skimmelpuljen samt genhusning af FB klubhus. Ekstraudgifterne til voldgiftssager, skimmelpuljen og genhusning af FB klubhus indgår i opgørelsen i 3. forventede regnskab.

3.1 Status på salg af ejendomme

I tilknytning til Frederiksberg Kommunes strategi for salg af ejendomme blev der i august 2016 udarbejdet en opgørelse over det anslåede provenu ved salg af en række kommunale ejendomme i perioden 2016-19. I forbindelse med forventede regnskaber gives der en opdateret status på strategien.

I den oprindelige plan var der i 2016-19 anslået samlede salgsindtægter for 136,5 mio. kr. Planen er siden opdateret som følge af udskydelser af salg og ændrede salgsvurderinger, og strækker sig nu til 2023. Der er på nuværende tidspunkt realiseret 50,6 mio. kr., hvilket er 13,6 mio. kr. mere end status i 2. forventede regnskab. Der forventes yderligere indtægter i 2019 på 26,8 mio. kr. og i 2020 er der allerede godkendt og budgetlagt med salg af to arealer, der dog mangler den endelige frigivelse af salgsindtægten for i alt 47,9 mio. kr. Den samlede forventede indtægter i perioden 2016 til 2023 er på 165,7 mio. kr. Der henvises til det fortrolige bilag 8 for en gennemgang af de enkelte salgsprojekter.

4. Indtægter

På indtægtssiden, der dækker over skatter, tilskud og udligning, renter samt udligning af købsmoms, forventes der mindreudgifter og merindtægter for i alt 26,1 mio. kr. Hovedårsagen findes i det lave renteniveau, som har givet færre renteudgifter, samt flere indtægter fra forskerskat end forudsat i budgettet.

Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

5. Det brugerfinansierede område

Der forventes ingen afvigelser på driftssiden af det brugerfinansierede område. På anlægssiden forventes der mindreudgifter på 11,2 mio. kr. primært som følge af forskydninger af en række klimatilpasningsprojekter, der udføres i samarbejde med Frederiksberg Forsyning.

6. Øvrige finansielle poster

På øvrige finansielle poster, der dækker over afdrag, lånoptagelse, deponeringer samt finansforskydninger, forventes der netto mindreforbrug på 32,9 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. Mindreforbruget findes primært under finansforskydninger og skyldes, at kommunen i forbindelse med klimatilpasningsprojekter i foregående år har lagt ud for udgifter, hvor der nu er optaget de nødvendige byggekreditter og kommunen har fået udlæggene tilbage. For klimatilpasningsprojekter gælder, at de lånfinansieres, og at udgifter til renter og afdrag efterfølgende betales af

Frederiksberg Forsyning. Derudover forventes der færre deponeringsudgifter, da kommunens deponeringspligtige anlæg ikke har samme fremdrift som forventet. Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

7.Opfølgning på initiativer vedtaget med budget 2019

Forvaltningen har i forbindelse med 3. forventede regnskab udarbejdet en opdateret status på implementering af tiltag i budgetforlig 2019. Status på de enkelte initiativer kan ses i vedlagte bilag 5. I alt er der 168 initiativer fordelt på effektiviseringer, udvidelser, anlæg og tekststykker.

140 af 168 initiativer er på nuværende tidspunkt markeret grønne, hvilket betyder, at punkterne for så vidt angår budgetoverholdelse, tidsplan og kvalitet forventes implementeret som forudsat i budgetforliget.

Fem initiativer er markeret 'lysegrønne', idet de har en politisk godkendt revideret tidsplan. Projekterne følger den reviderede tidsplan.

23 initiativer er markeret 'gule'. Dette skyldes overordnet følgende forhold:
- Forsinkelser med sammenhæng til eksterne forhold, herunder udskudt ikrafttræden af lovgivning, afklaringer i forhold til indkøb af tekniske løsninger eller leverandørers udvikling
- Forskydninger og mindre forsinkelser i initiativer, hvor midler forventes overført til 2020 i forbindelse med overførselssagen
- Enkelte ændringer i realisering af effektiviseringsprojekter. Disse er forelagt politisk

Økonomien i de projekter, der er markeret 'gule', vil indgå i den automatiske overførselsadgang.

Kan et initiativ ikke realiseres, således at den politiske beslutning ikke kan gennemføres, markeres det med farvekoden 'rød'. Ingen initiativer er markeret 'røde'.

For alle initiativer kan aktuel status og beskrivelse læses i bilag 5.

Økonomi

På baggrund af indmeldingerne til 3. forventede regnskab forventes der i 2019 et samlet kassetræk på 78,7 mio. kr., hvilket resulterer i en forventet kassebeholdning på 802,6 mio. kr. ultimo 2019 inklusive udgifter til deponering.

Kassen ultimo året forventes dermed at være 110,0 mio. kr. højere end korrigeret budget. Dette er en markant stigning som skyldes, at flere usikkerheder er faldet positivt ud for Frederiksbergs økonomi.

Den primære årsag til den højere kasse skal findes under driften, der bidrager til 58,8 mio. kr. af den forbedrede kasse. Nærmere bestemt findes den største enkeltforklaring under kommunens betaling af overførselsudgifter. Frederiksberg er blandt landets dygtigste til at aktivere borgere og sikre, at de ikke er afhængige af forsørgelse fra Frederiksberg Kommune. Systemet omkring finansiering af overførselsudgifter er nøje reguleret, og er afhængigt af udviklingen, ikke bare på Frederiksberg, men i hele landet, og er derfor forbundet med usikkerhed. En gunstig udvikling for Frederiksberg samtidig med, at det i Økonomiaftalen imellem KL og regeringen blev besluttet ikke at midtvejsregulere overførselsområdet i 2019 betyder, at det nu er muligt at frigive 34 mio. kr., der ellers var reserveret til overførselsområdet.

Derudover dækker en del af forbedringen af kassen også over, at flere udgifter tidligere var forventet i 2019, men nu først forventes i 2020. Dermed er det ikke en forbedring af kommunens økonomi over tid. Dette ses under driften, hvor der forventes et højt niveau af ønsker om at overføre midler fra 2019 til 2020 i henhold til kommunens automatiske overførselsregler. Herudover er der forskydninger under kommunens finansielle områder. På de finansielle poster skal kommunen deponere 21,4 mio. kr. mindre end forventet i budgettet, da en del af de deponeringspligtige byggeprojekter er forsinkede. I takt med at projekterne bliver færdige, skal kommunen deponere, og deponeringen sker dermed på et senere tidspunkt.
Under finansielle poster er også flere indtægter da kommunen i forbindelse med klimatilpasningsprojekter i foregående år har lagt ud for udgifter, hvor der nu er optaget de nødvendige byggekreditter og kommunen har fået udlæggene tilbage.

Sidst har kommunen også profiteret af et lavt renteniveau, og flere indtægter, særligt fra forskerskat, der først opgøres sidst på året. Dette er medvirkende til, at vi forventer 26,1 mio. kr. mere i indtægter. Derudover har kommunen i foregående år har lagt ud for udgifter til klimatilpasningsprojekter, hvor der nu er optaget de nødvendige byggekreditter og kommunen har fået udlæggene tilbage.

Samlet er der altså en lang række elementer, der har peget i Frederiksbergs retning, og medvirker til den forbedrede kassebeholdning.

Tabel 6: Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Regnskabsoversigt (1.000 kr.)	**Opr. Budget 2019**	**Korr. Budget 2019**	**3. FR 2019**	**Afvigelse Opr. budget**	**Afvigelse Korr. budget**	**TB 2019**
Indtægter i alt	**-5.851,3**	**-5.861,8**	**-5.887,8**	**-36,5**	**-26,1**	**-26,1**
Driftsudgifter i alt	**5.604,8**	**5.599,2**	**5.540,5**	**-64,3**	**-58,8**	**-34,4**
Serviceudgifter	4.050,5	4.049,6	4.032,6	-17,9	-17,0	-4,9
Aktivitetsbestemt medfinansiering	411,4	431,4	434,6	23,2	3,2	3,2
Overførselsudgifter	1.142,9	1.118,3	1.073,3	-69,6	-44,9	-32,7
STRUKTUREL BALANCE	**-246,5**	**-262,5**	**-347,3**	**-100,8**	**-84,8**	**-60,5**
Anlægsudgifter inden for rammen	311,6	311,2	311,2	-0,3	0,0	0,0
Anlægsudgifter uden for rammen	49,2	77,7	73,0	23,8	-4,7	-5,0
Anlægsindtægter	-30,2	-95,3	-71,6	-41,5	23,6	23,0
Brugerfinansieret område	73,5	100,0	88,8	15,4	-11,2	-10,9
Resultat i alt (- = overskud)	**157,5**	**131,2**	**54,1**	**-103,5**	**-77,1**	**-53,3**
Kassebeholdning primo	**881,2**					
Årets resultat	157,5	131,2	54,1	-103,5	-77,1	-53,3
Lånoptagelse	-128,1	-183,7	-167,5	-39,3	16,2	10,9
Finansforskydninger	39,1	51,7	7,4	-31,7	-44,3	-22,9
Afdrag på lån	91,9	189,5	184,7	92,8	-4,8	-4,8
Kassepåvirkning (- = kasseforbrug)	**-160,3**	**-188,7**	**-78,7**	**81,7**	**110,0**	**70,1**
Kassebeholdning ultimo	**720,9**	692,6	802,6			

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Magistraten den 25. november 2019 og kommunalbestyrelsen den 2. december 2019.
Fremlægges til orientering i fagudvalg parallelt med magistratsbehandlingen den 25. november 2019.

Bilag

Bilag 1a -Bevillingsoversigt

Bilag 1b - Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 2a - Driftsafvigelser og tillægsbevillinger fordelt på udvalg

Bilag 2b - Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 3a - Magistraten

Bilag 3b - Bolig- og Ejendomsudvalget

Bilag 3c - Undervisningsudvalget

Bilag 3d - Ældre- og Omsorgsudvalget

Bilag 3e - Kultur- og Fritidsudvalget

Bilag 3f - Børneudvalget

Bilag 3g - Socialudvalget

Bilag 3h - By- og Miljøudvalget

Bilag 3i - Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Bilag 3j - Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Bilag 3k - Beskrivelse af serviceramme neutrale afvigelser

Bilag 3l - Beskrivelser af afvigelser på anlægsprojekter

Bilag 4 - Finansielle poster i 3. forventede regnskab 2019

Bilag 5 - Budgetforligsopfølgning

Bilag 6 - Fordeling af DUT 2019-2023

Bilag 7 - Oversigt over driftsoverførsler 2019 til 2020-2023

Punkt 443: Rekruttering af ny kommunaldirektør - job- og personprofil

81.01.00-A00-2-19

Resume

Sagen indeholder udkast til job- og personprofil for ny kommunaldirektør, lille annonce samt forslag til medieplan.

Beslutning

Magistraten

• drøftede og godkendte udkast til job- og personprofil med de faldne bemærkninger, der indarbejdes. drøftede og godkendte udkast til annoncetekst,
• drøftede og godkendte forslag til medieplan, og
• bemyndigede borgmesteren til at forhandle løn- og ansættelsesvilkår med forbehold for magistratens indstilling til kommunalbestyrelsen og kommunalbestyrelsens godkendelse.

Indstilling

HR indstiller, at

- udkast til job- og personprofil drøftes og godkendes,
- udkast til annoncetekst drøftes og godkendes,
- forslag til medieplan drøftes og godkendes
- borgmesteren bemyndiges til at forhandle løn- og ansættelsesvilkår med forbehold for magistratens indstilling til kommunalbestyrelsen og kommunalbestyrelsens godkendelse.

Sagsfremstilling

Magistraten besluttede den 28. oktober 2019, at

- ansættelsesudvalget består af den samlede magistrat, vicekommunaldirektøren og en medarbejderrepræsentant udpeget af Hovedudvalget - samt at udvalget sekretariatbetjenes af HR-chefen,
- borgmesteren, 3 magistratsmedlemmer i øvrigt, vicekommunaldirektøren og medarbejderrepræsentanten interviewes i forbindelse med udarbejdelse af profil. Endvidere afholdes fokusgruppeinterview med direktionen,
- firmaet Thorups Kontor bistår Frederiksberg Kommune i rekrutteringen,
- den fremlagte tidsplan følges, og at
- det angives i rekrutteringsmaterialet, at forventningen er, at ansættelse sker i henhold til Rammeaftale om kontraktansættelse af chefer.

Der er gennemført de besluttede interviews og på baggrund heraf fremlægges udkast til job- og personprofil samt annoncetekst.

I et samarbejde mellem Thorups Kontor og HR foreslås følgende medieplan:
Søndags-Politiken – print/online
Danske Kommuner – print/online
Djøf online (print kan ikke nås)
Altinget – print/online
DK-NYT - online
StepStone/Jobindex - online

Den resterende tidsplan er således:

30. december 2019: Ansøgningsfrist
30. december - 1. januar: Thorups Kontor bearbejder ansøgningerne og fremsender disse elektronisk til udvalget
6. januar 2020: Ansættelsesudvalget udvælger kandidater
8. januar 2020: 1. samtale
15. januar 2020: 2.samtale
15. - 20. januar 2020: Forhandling af løn- og ansættelsesvilkår med forhold for politisk godkendelse
20. januar 2020: Magistraten beslutter indstilling til kommunalbestyrelsen

27. januar 2020: Kommunalbestyrelsen behandler sagen

Økonomi

Udgifterne afholdes af kommunaldirektørens pulje.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 25. november 2019.

Bilag

JOPP udkast 211119 til MAG komdir Frederiksberg Kommune.pdf

appetizer kommunaldirektør FBK 1119.docx

Punkt 444: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe om at Frederiksberg Kommune deltager i "Hjem til Dig"-projektet om midlertidige boliger og stabile netværk til hjemløse og hjemløsetruede unge

27.00.00-A00-33-19

Resume

Sagen omhandler beslutningsforslag fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe om deltagelse i "Hjem til dig"-projektet. Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning

Magistraten og Socialudvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes under forudsætning af, at projektet kan stille med de nødvendige tilbud.

Socialudvalget ønsker at blive orienteret om status for kommunens deltagelse.

Indstilling

Socialudvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes under forudsætning af, at projektet kan stille med de nødvendige tilbud.

Socialudvalget ønsker at blive orienteret om status for kommunens deltagelse.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte på møde den 17. juni 2019 følgende beslutningsforslag fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe:

Kommunalbestyrelsen beslutter, at Frederiksberg Kommune deltager i "Hjem-til-Dig"-projektet med henblik på at finde midlertidige boliger og stabile netværk til hjemløse og hjemløsetruede unge.

Begrundelse
Hjemløshed blandt unge er et alvorligt problem! Antallet af unge hjemløse i Danmark er siden 2009 fordoblet, og får de unge ikke tilstrækkelig hjælp, risikerer de et alt for kort og hårdt liv som kronisk hjemløse.

Derfor skal vi gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for at hjælpe og løfte hjemløse og hjemløsetruede unge ud af deres hjemløshed. "Hjem-til-Dig"-projektet er et samarbejde mellem Røde Kors, Ungdommens Røde Kors, Hjem til Alle alliancen, Bikubenfonden og Oak Foundation Denmark om at finde midlertidige boliger hos frivillige værtsfamilier til hjemløse unge og hjælpe dem ind i nye stabile netværk og fællesskaber. De frivillige organisationer finder værtsfamilierne, som den unge hjemløse knyttes til i op til 6 måneder. I perioden forpligter de frivillige værter sig til at være en ekstra familie og et støttende netværk for den unge, og som derudover får en mentor gennem Ungdommens Røde Kors. Kurven med stigende hjemløshed blandt unge skal knækkes! Og vi skal gøre, hvad vi kan, for at hjælpe og løfte unge hjemløse ind i stærke og styrkende fællesskaber. Derfor foreslår Socialdemokratiet, at Frederiksberg Kommune deltager i "Hjem-til-Dig"-projektet med henblik på at finde midlertidige boliger hos frivillige værter og stabile netværk til hjemløse og hjemløsetruede unge.

Forvaltningens bemærkninger
VIVEs fornylig offentliggjorte hjemløsetælling for 2019 viser, at antallet af unge hjemløse Frederiksbergborgere mellem 18 og 24 år er faldet fra 33 i 2017 til 24 i 2019 svarende til et fald på 27 procent. Der skal fortsat arbejdes målrettet med at nedbringe antallet af unge hjemløse Frederiksbergborgere.

Frederiksberg Kommune har i flere år arbejdet ud fra den evidensbaserede Housing First-tilgang. Det betyder i praksis, at der er et helt grundlæggende fokus på, så hurtigt som muligt, at etablere permanente boligløsninger med socialpædagogisk bostøtte til unge hjemløse Frederiksbergborgere. Centralt i Frederiksberg Kommunes Housing First strategi er at sikre en bred vifte af forskellige boligtilbud til hjemløse, herunder unge hjemløse. Unge hjemløse er ikke en homogen gruppe, men er karakteriseret af at være udsatte unge med forskellige typer af udfordringer og hermed forskellige behov for støtte.

Hjem-til-dig projektet kan være et relevant tilbud for nogle af kommunens hjemløse unge eller unge, der er i risiko for at blive hjemløse. Forvaltningen har haft en indledende og afdækkende dialog med Røde Kors om projektet.

De unge, der indgår i Hjem-til dig-projektet, får tilbud om at bo hos en værtsfamilie i 3-6 måneder. De unge må ikke have et misbrug af stoffer, men de må gerne have en psykiatrisk diagnose, såfremt de er i behandling herfor.

En projektkoordinator fra Røde Kors screener og matcher unge og værter og tilbyder supervision og støtte til parterne under forløbet. Den unge betaler kr. 3000 pr. måned for opholdet. 2000 kr. går til værten til kost mv. og kr. 1000 indsættes på en opsparingskonto, som de unge får udbetalt ved opholdets afslutning.

Røde Kors vil gerne indgå i et samarbejde med Frederiksberg Kommune, men oplyser, at det i øjeblikket er en udfordring at skaffe tilstrækkeligt med frivillige værter, hvilket betyder, at der ikke er mulighed for at tage unge ind i projektet akut.

Forvaltningen anbefaler, at der indgås i et samarbejde med Røde Kors om Hjem-til-dig-projektet, hvis der identificeres unge Frederiksbergborgere, der er i målgruppen for projektet. Såfremt der er Frederiksbergborgere i målgruppen for projektet, kan disse unge tilbydes en forsamtale hos Røde Kors med henblik på at vurdere, om de matches med en værtsfamilie.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 18. november 2019, Magistraten den 25. november 2019 og Kommunalbestyrelsen den 2. december 2019.

Historik

Indstilling 18. november 2019, pkt. 100:
Social, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes under forudsætning af, at projektet kan stille med de nødvendige tilbud.

Punkt 445: Midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget

29.00.00-G01-163-19

Resume

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 11. december 2017 (pkt. 395) oprettelsen af sundheds- og forebyggelsesudvalget med virkning fra 1. januar 2018. Kommunalbestyrelsen ønskede at styrke sundhedsfremme-og forebyggelsesarbejdet. I forlængelse heraf besluttede magistraten, at der evalueres på udvalgets virke, og at denne status forelægges relevante udvalg og magistraten. Endelig godkendte sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, at en midtvejs-status på udvalgets virke bliver forelagt i 4. kvartal 2019. Med denne sag forelægges midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalgets arbejde til drøftelse.

Beslutning

Magistraten tog sag om midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget til orientering.

Indstilling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalg og magistrat tager sag om midtvejsstatus for sundheds- og forebyggelsesudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget drøftede midtvejsstatus for udvalgets virke med afsæt i afholdelsen af temadrøftelse om samme emne tidligere på dagen den 18. november 2019.

Udvalget tilkendegav, at efter en mindre opstart, hvor rammerne for udvalgets virke skulle defineres, er udvalget kommet godt i gang med sit arbejde og har fundet sin særlige arbejdsform. Udvalget opfylder sit formål og har bidraget til at løfte sundheds- og forebyggelsestemaet i endnu højere grad end tidligere.

Udvalget vil fortsat have fokus på den tværgående arbejdsform og initiere og fremme sundhed og forebyggelse bredt ind i kommunens arbejde på tværs af udvalg. Dette i tæt samarbejde med øvrige fagudvalg og eksterne samarbejdspartnere. Udvalgets pulje er en afgørende forudsætning for, at udvalget kan opfylde de mål, der er sat for dets virke.

Da udvalget favner alle aldersgrupper, vil udvalget fremadrettet også have fokus på andre målgrupper end børn og unge, der har fyldt meget hidtil. Ud over de prioriteter, som udvalget allerede har besluttet for 2020, blev det tilkendegivet, at det fremadrettet kunne være givende med et samarbejde med by- og miljøudvalget om fx, hvordan man indretter hospitalsgrunden med et sundhedsfokus, og hvordan byen bliver mere generelt bevægelsesvenlig og grøn, og et samarbejde med kultur- og fritidsudvalget om især unges udøvelse af idræt som forebyggelse af fedme. Der blev også tilkendegivet interesse i et fortsat samarbejde med socialudvalget om bekæmpelse af ulighed i sundhed og fokus på borgernes mentale sundhed. Endelig blev der peget på at se nærmere på emner i grænsefladerne til ældre- og omsorgsudvalget, og fx indgå i et tættere samarbejde om borgerens lokale sundhedsvæsen, herunder på demensområdet for de ældre borgere på plejecentre. Udvalget ønskede at drøfte i det kommende år muligheden for at ansøge om at blive certificeret som ældrevenlig by i WHO-regi.

Udvalget har haft fokus på emner under alle de fire spor, der fremgår af sagen. Opdelingen af ansvarsområder under de fire spor giver et nyttigt overblik. Udvalget er dog opmærksom på, at det ikke er antallet af sager under de enkelte spor, som er afgørende, men sagernes effekt og gennemslagskraft, hvorfor det ikke er et mål i sig selv, at der skal være lige mange sager under de forskellige spor.

A. Baggrund
Magistraten besluttede den 16. april 2018 (pkt. 127), at der efter 1 år evalueres på udvalgets virke, og at denne status forelægges relevante udvalg og magistraten. Sundheds- og forebyggelsesudvalget behandlede samme dag (pkt. 24) sagen om præcisering af udvalgets opgaver. Heri fremgår, at formålet med en midtvejsstatus er at afdække effekten af sundheds- og forebyggelsesudvalget arbejde, herunder hvorvidt udvalget har skabt værdi og har formået at løfte opgaven i forhold til konstitueringen og styrelsesvedtægterne. Sundheds- og forebyggelsesudvalget godkendte den 4. juni 2018, at en midtvejs-status på udvalgets virke udskydes og bliver forelagt i 4. kvartal 2019.

B. Formål med etableringen af sundheds- og forebyggelsesudvalget
For at styrke kommunens sundhedsfremme- og forebyggelsesarbejde blev sundheds- og forebyggelses-udvalget nedsat pr. 1. januar 2018. Kommunalbestyrelsen konkretiserede den 14. maj 2018 udvalgets opgaver og præciserede styrelsesvedtægten. Her fremgår det, at ”udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og –kampagner. Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af

forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper, dvs. Børnetandplejen, Sundhedsplejen, Børne/ungelægen, Omsorgstandplejen/Specialtandplejen, forebyggelsespakkerne og de forebyggende hjemmebesøg samt den kommunale medfinansiering af den regionale sundhedsaktivitet ('Aktivitetsbestemt medfinansiering')."

Endvidere udarbejder udvalget "forslag til kommunens sundhedspolitik og forebyggelsesindsats og varetager den umiddelbare udarbejdelse, forankring og implementering af kommunens sundhedspolitik på tværs af alle områder" (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 38).

C. Udvalgets konstruktion og arbejdsform

Sundheds- og forebyggelsesudvalget er en ny form for konstruktion i Frederiksberg Kommunes samlede udvalgsstruktur med ansvar for, at sundhed implementeres og følges op i øvrige politiske processer i tæt samarbejde med de øvrige udvalg. Derfor vil en stor andel af de sager, som forelægges udvalget, være af tværgående karakter og forelægges således flere fagudvalg, og eventuelt også magistraten og kommunalbestyrelsen alt efter sagernes konkrete indhold.

Nedenfor i tabel 1 angives en oversigt over antal dagsordenspunkter fordelt på år, der har været forelagt sundheds- og forebyggelsesudvalget.

Tabel 1: antal sager forelagt i Sundheds- og forebyggelsesudvalget i henholdsvis 2018 og 2019.

År	Antal sager
2018	46
2019	56
I alt	102

Af de 102 sager udvalget har behandlet, er 74 sager behandlet i flere udvalg grundet deres tværgående karakter, 32 sager har været behandlet i magistraten og 31 sager har været behandlet i kommunalbestyrelsen (se bilag 1 for oversigt over alle sager 2018-2019).

Udvalgets tværgående karakter kommer ligeledes til udtryk ved afholdelse af fællesmøder med flere udvalg.

Nedenfor ses en samlet oversigt over udvalgets temamøder siden januar 2018.

Tabel 2: Oversigt over temamøder siden 1. januar 2018.

Dato	Sags.nr.	Aktivitet	Deltagelse af øvrige udvalg
2018			
14-05-2018	32	Temamøde om virksomhedsplanerne for Tandplejen, Sundhedstjenesten og Fællesrådgivningen	BU, UU
18-06-2018	43	Temadrøftelse om forebyggelse	
20-08-2018	49	Fællesmøde om drøftelse af ulighed i sundhed	SU
10-12-2018		Temabesøg for sundheds- og forebyggelsesudvalget: Forebyggende hjemmebesøg på ældreområdet	
2019			
06-03-2019		Temadrøftelse om sund by netværket	
01-04-2019	23	En sund Frederiksbergstrategi - fællesmøde med by og miljøudvalget	BMU
06-05-2019		Status og plan for forebyggelse på Frederiksberg - temadrøftelse	
06-05-2019	31	Temamøde om forebyggelse - status og konkrete satsninger i 2019	
18-11-2019		Temadrøftelse- evaluering af sundheds- og forebyggelsesudvalgets fire spor	
2020 (se pkt. 89 den 18.11.2019)			
Forventet marts 2020		Studietur til Utrecht	
Forventet maj 2020		Temadrøftelse om status og plan for forebyggelse på Frederiksberg, herunder Rusansvarlig Ungdom	
Forventet juni 2020		Temadrøftelse om børn og unges mentale sundhed og kommunens samlede indsatser, herunder samarbejdet med praktiserende læger og region hovedstaden	
Forventet ultimo 2020		Fællesmøde med kultur- og fritidsudvalget om unge og fritid/ bevægelse	KFU

Sundheds- og forebyggelsesudvalget fik med dets nedsættelse ansvaret for kommunens tværgående sundhedspolitik og implementeringen af dennes handleplaner. Sundhedspolitikken overgik dermed til udvalget, hvor der er et mindre driftsområde og hermed fylder sundhedspolitikken og dens implementering en større del af udvalgets virke end det gjorde i det tidligere sundheds- og omsorgsudvalg.

Udvalgets tværgående arbejdsform understøtter og ses at have bidraget til et intensiveret samarbejde på tværs af udvalgene, f.eks. kultur- og fritidsudvalget om "Bevæg dig for livet", med børneudvalget og undervisningsudvalget om forebyggelse og børn og unges sundhed, med socialudvalget om sundhed og med by- og miljøudvalget om styrket rolle til sundhed i Frederiksbergstrategien.

Sammenhængen mellem indsatser under sundheds- og forebyggelsesudvalgets område i forhold til ældre- og omsorgsudvalgets fokus på at minimere genindlæggelser er afspejlet i budget 2020 i form af vedtagelse af gennemførelse af en analyse om aktivitetsbestemt medfinansiering.

Det er en national tendens, at skellene imellem somatikken og psykiatrien opblødes, der understøtter valget af at etablere et udvalg med opgaven at sikre det bredere blik for sundhed, uanset indsatsers indhold og format. Ved placering af ansvaret for kommunens brede sundhedsbegreb og forebyggelse i et særskilt udvalg, er det også blevet tydeligere under hvilket udvalg høringer og implementeringer af de regionale og nationale sundhedspolitikker og strategier hører under. Som eksempel kan nævnes KKR-strategien for unges fysiske og mentale sundhed, hvor udvalget den 16. september 2019 (pkt. 71) afgav Frederiksberg Kommunes høringssvar. Dette fordrer et tættere samarbejde mellem kommunens øvrige fagudvalg og sundheds- og forebyggelsesudvalget i en koordinerende rolle.

<u>D. Erfaringsopsamling af udvalgets virke - de fire spor</u>
Sundheds- og forebyggelsesudvalget besluttede den 4. juni 2018 (pkt. 38) en konkretisering af udvalgets opgaver i fire spor, der fremgår nedenfor:

1. Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå

2. Generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper - udvalgets umiddelbare forvaltning
3. Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.
4. Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg

I figuren nedenfor ses fordelingen af sager, jf. tabel 1. forelagt udvalget hørende under de fire spor.

Figur 1 Fordeling af sager på spor, antal og procentvis.

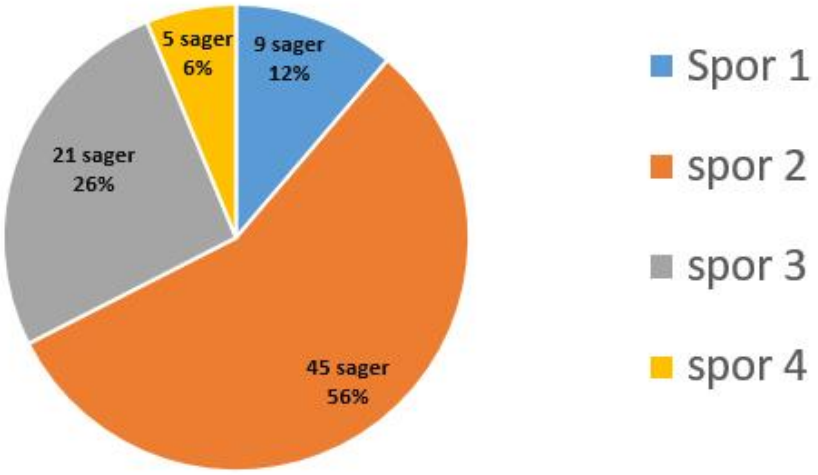

Spor 1 – Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå
Som det fremgår af sagen den 4. juni 2018 (pkt. 38) indtager udvalget "en central rolle som inspirator for de øvrige udvalg, som ambassadør ifht. byen samt som vidensbase ifht. ny viden, erfaring og forskning" indenfor forebyggelse og sundhedsfremme. Derfor er et vigtigt fokusområde for udvalget implementering af sundhedspolitikken 2019-2022, samt de enkelte udvalgs handleplaner. Sundheds- og forebyggelsesudvalget bærer ansvaret for at kommunens sundhedspolitik både er repræsentativ for kommunens indsatser, samt for at følge op på implementeringen igennem evaluering af fagudvalgenes handleplaner (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 38).

Fra plan til virkelighed – spor 1
Siden januar 2018 har der været forelagt 9 sager, som primært er relevante for spor 1, hvoraf 4 sager tillige har været behandlet i andre udvalg.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har siden 2018 arbejdet med udarbejdelsen af den nye Sundhedspolitik 2019-2022 med fokus på at tydeligøre vigtigheden af, at sundhedsfremme og forebyggende initiativer tænkes ind i arbejdet. For at sikre den brede udbredelse blev afholdt et borgermøde med deltagelse af udvalgsformanden den 2. maj 2018 om den nye sundhedspolitik. Udvalget følger løbende op på implementeringen af kommunens sundhedspolitik og påbegynder i 2022 en proces for revision af politikken. Fagudvalgenes handleplaner er 1-årige og evalueres i begyndelsen af hvert år.

Spor 2 - Generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper - udvalgets umiddelbare forvaltning
Sundheds- og forebyggelsesudvalget er jf. styrelsesvedtægten, tillagt den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver efter sundhedsloven, der omfatter forebyggelse og sundhedsfremme (Kapitel 35), sundhedstjenesten (Kapitel 36) tandplejen (Kapitel 37), kommunernes aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsnet (Kapitel 74) samt forebyggende hjemmebesøg iht. Serviceloven §79.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget er ansvarlige for at behandle og træffe beslutning i sager, der vedrører institutioner m.v. indenfor disse driftsområder.

Fra plan til virkelighed – spor 2
Siden januar 2018 har der været forelagt 45 sager, som primært er relevante for spor 2, hvoraf 34 sager har været behandlet på tværs i andre udvalg.

Udvalgets fokus var i starten på mere tværgående, konsulterende og evaluerende opgaver, hvor der med tiden er kommet øget fokus på driften. Den 14. maj 2018 blev der således afholdt et fællesmøde mellem børneudvalget og sundheds- og forebyggelsesudvalget om Tandplejen, Sundhedstjenesten og Fællesrådgivningen for børn og unges virksomhedsplaner. Den 6. maj 2019 afholdte sundheds- og forebyggelsesudvalget eget temamøde om forebyggelse med Sundhedstjenesten, Tandplejen og Forebyggelsesenheden (29 april 2019 pkt. 31), der også forventes at finde sted i maj 2020.

I forbindelse med varetagelsen af ansvaret for driftområdet har udvalget udviklet en arbejdsmodel vedrørende status og årlige arbejdsplaner. Arbejdsmodellen forløber således, at der først i maj måned afholdes en temadrøftelse for udvalget, hvor kommunens forebyggelsesindsatser og det kommende års arbejdsplan drøftes, og på et efterfølgende møde behandles en konkret beslutningssag herom, hvor der er taget hensyn til drøftelserne på det forudgående temamøde. Således fik sundheds- og forebyggelsesudvalget den 20. maj 2019 (Sag 36) forelagt en sag, som giver et samlet overblik over de områder, som udvalget har driftansvaret for, samt et forslag til fremtidige prioriteringer. På den måde sikres et stadigt fokus på de områder, som udvalget under spor 2, har driftsansvar for.

Partnerskab med ungdomsuddannelserne:
Udvalget har i 2019 besluttet at prioritere forebyggelse og sundhedsfremme hos børn og unges sundhed i særlig grad. Derfor er der indgået partnerskaber med ungdomsuddannelserne i Frederiksberg kommune for at styrke indsatser med fokus på alkohol, rusmidler, tobaksforebyggelse, seksuel sundhed og samtaler om sundhed. Denne indsats er finansieret af sundheds- og forebyggelsesudvalgets pulje, se nærmere under afsnit E.

Spor 3 - Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.
Sundheds- og forebyggelsesudvalget har en vigtig opgave i forhold til at indtænke forebyggelse og sundhedsfremme for alle borgere, hvilket skal afspejle sig i de øvrige politikker og indsatser, der varetages af andre fagudvalg i kommunen. Dette udmønter sig primært i, at sundheds- og forebyggelsesudvalget engagerer sig i politik- og planprocesser på tværs af det kommunale område (sundheds- og forebyggelsesudvalget 4. juni 2018, pkt. 38).

Fra plan til virkelighed – spor 3
*S*iden januar 2018 har der været forelagt 21 sager, som primært er relevante for spor 3, hvoraf 19 sager har været behandlet på tværs i andre udvalg.

Som et led i udvalgets arbejde med at initiere sundhedsfremme og forebyggelse i kommunens politikker og strategier, indbød sundheds- og forebyggelsesudvalget den 1. april 2019 by- og miljøudvalget til en fælles drøftelse om, hvordan der i Frederiksbergstrategien kan sættes et endnu tydeligere tryk på vigtigheden af at tænke sundhed og forebyggelse bredt ind i alt, hvad kommunen foretager sig, herunder med inddragelse af FN's 17 verdensmål. Af sag den 28. oktober 2019 (pkt. 84) fremgår det, at dette tydeligere aftryk på sundhed i kommunen er tænkt med ind i arbejdet med Frederiksbergstrategien. Kommunalbestyrelsen vedtager udkast til Frederiksbergstrategien den 3. december 2019.

Ulighed i sundhed
Udfordringer med ulighed i sundhed har optaget sundheds- og forebyggelsesudvalget, og forventes at ville være et fokusområde i de kommende år. Udvalget tog således initiativ til et temamøde den 20. august 2019 med socialudvalget om social udsattes sundhed, og nu fremgår et øget fokus på ulighed i sundhed i kommunens udsattepolitik og handleplaner.

Bevæg dig for livet
Udvalget er repræsenteret ved to medlemmer i den politiske følgegruppe under den tværgående indsats Bevæg Dig For Livet. Sundheds- og forebyggelsesudvalget havde i 2018 og 2019 særligt fokus på aktivt at bidrage til indfrielse af målet for Frederiksberg Kommune i 2022 om, at 9.500 flere Frederiksbergborgere er idrætsaktive, og at idrætsforeningerne på Frederiksberg får minimum 5.000 flere aktivitetsmedlemmer. Det er en del af årshjulet for "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg", at de stående udvalg forholder sig til, hvilke tiltag på udvalgets område, der spiller sammen med Bevæg Dig For Livet.

For sundheds- og forebyggelsesudvalget spiller følgende indsatser ind i Bevæg Dig For Livet i 2019-2020:

- Sundhedspolitikken 2019-2022
- Sundheds- og forebyggelsesudvalgets årlige disponering af forebyggelsespuljen
- Indsatser målrettet seniorer - digital version af Motionskortet
- Sommermotion i Lindevangsparken og Seniormotionsdagen
- Løbegruppe for psykisk sårbare borgere
- Motion i de boligsociale områder

WHO Healthy Cities netværket

Udvalget godkendte den 23. september 2019 (pkt. 77) kommunens ansøgning til fase VII 2019-2024 på vegne af hele kommunens område, idet der også inden for WHO arbejdes med begrebet "Health in all policies". Igennem medlemskabet forpligter kommunen sig til at arbejde med WHOs strategiske fokusområder, "People, Places, Participation, Posperity, Peace & Planet. Arbejdet med WHOs strategiske fokusområder foregår på tværs af kommunen og er i tråd med FNs verdensmål og Frederiksbergstrategiens mål om livskvalitet og sundhed i hverdagen.

I forbindelse med medlemskabet af Healthy Cities har udvalget besluttet at gennemføre i 2020 en studietur til Utrecht. Utrecht blev vurderet som den by, som bedst kan bidrage med inspiration til udvalgets arbejde fremover, da Utrecht arbejder med det brede sundhedsbegreb og metoder til bl.a. at indrette bymiljøet så det fordrer vedfærd med blik for fysik, indretning, metoder og partnerskaber. Dette er i overensstemmelse med udvalgets fokus og formål om at fremme sundhed og forebyggelse bredt i alle kommunens indsatser og politikker (sundheds- og forebyggelsesudvalget, 4. februar pkt. 7).

Spor 4- Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg
Sundhedsfremme og forebyggelse er typisk en indsats, der er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg. Sundheds- og forebyggelsesudvalget har til opgave at arbejde det forebyggende og sundhedsfremmende aspekt ind i samtlige kommunale opgaver uanset, at udvalget ikke i praksis har et eget driftsmæssigt/økonomisk ansvar for de sundhedsfremmende og forebyggende opgaver (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 4. juni 2018, pkt. 38).

Fra plan til virkelighed – spor 4
Siden januar 2018 har der været forelagt 5 sager, som primært er relevante for spor 4, hvoraf alle 5 sager har været behandlet på tværs i andre udvalg.

Røgfri Generation
Den 23. april 2018 stillede bestyrelsesmedlem Sine Heltberg et forslag om indsatser for et røgfrit Frederiksberg (pkt. 85). Med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Den 13. maj 2019 vedtog kommunalbestyrelsen en handleplan for implementering af Røgfri generation, ligesom kommunalbestyrelsen besluttede, at der skal udarbejdes en ny rygepolitik (pkt. 140). Handleplanen er organisatorisk forankret i sundheds- og forebyggelsesudvalget. Ansvaret for implementeringen af de enkelte indsatser er placeret i de respektive fagudvalg samt i magistraten.

Med Røgfri Generation er der i høj grad kommet fokus på tobaksforebyggelse, hvor udvalget har haft den koordinerende rolle i forbindelse med implementeringen af Røgfri Generation i alle udvalg.
Sundheds- og forebyggelsesudvalgets arbejde og bidrag i forbindelse med Røgfri Generation, er et godt eksempel på den arbejdsform, der karakteriserer udvalget. Implementeringen af Røgfri Generation har i høj grad forløbet som en tværgående og samskabende proces, hvor udvalget har initieret til, at alle udvalg tager ejerskab og ansvar. Arbejdet er foregået i netværksgrupper og en projektgruppe, som understøtter det tværgående fokus. Sagen har været i høring bredt ud over alle kommunens niveauer, og med 54 tilbagemeldinger, som generelt har udtrykt opbakning og konstruktive svar, som er blevet indarbejdet i handleplanen.

En Rusansvarlig Ungdom:
Sundheds- og forebyggelsesudvalget har ved sag den 12. august 2019 (pkt. 64) besluttet, at næste prioritet vil være en Rusansvarlig Ungdom, hvor man vil anvende erfaringer fra processen vedr. Røgfri Generation.
Planlægningsarbejdet er i opstart og forventes at implementeres i løbet af 2020, hvilket betyder at der er god mulighed for at bygge videre på erfaringer fra Røgfri generation, herunder omkring det tværgående samarbejde på tværs af forvaltningen og kommunen.

Mental sundhed
Mental sundhed er en anden af udvalgets prioriteringer, både i forlængelse af Sundhedspolitikken og puljen "målrettede penge til sundhedsinvesteringer der virker". I forbindelse med behandling af sag om pulje den 12. august 2019 pkt. 64 udtrykte udvalget et ønske om at have særligt fokus på børn og unges mentale sundhed. Således planlægges i 2020 et temamøde om dette emne. I forbindelse med budget 2019 blev der afsat midler til forebyggelse af unges ensomhed. Disse midler blev ved sag den 1. april 2019 (pkt. 25) disponeret til et samarbejde med Ventilen om gruppeforløb for unge. Der er opstartsmøde for denne indsats den 4. december 2019.

I 2019 og 2020 disponeres bl.a. midler til ABC for mental sundhed. Frederiksberg Kommune er en af partnerne i ABC for mental sundhed, som blev etableret i 2016 med støtte fra Nordea-fonden i samarbejde med Statens Institut for folkesundhed, Sund By Netværket og en lang række foreninger og kommuner. Formålet er at styrke borgernes mentale sundhed ved at anspore dem til at gøre noget aktivt (Act), noget sammen (Belong) og noget meningsfuldt (Commit). ABC for mental sundhed består af aktiviteter, som er både netværksskabende, kapacitetsopbyggende og samfundsrettede. Aktiviteterne er med til at binde byen sammen, og der er dermed et klart civilsamfundsspor (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 12 august 2019 pkt. 64).

13 procent af de voksne borgere på Frederiksberg er meget generet af søvnbesvær eller søvnproblemer. Der er sammenhæng mellem søvnproblemer og hvordan borgerne vurderer deres helbred og hvor stressede de er. Udvalget har derfor besluttet, at er der i juni 2019 blevet givet en søvnvejlederuddannelse rettet imod medarbejdere, som har direkte borgerkontakt, eksempelvis i regi af forebyggende hjemmebesøg og samtaler om sundhed.

E. Puljemidler fordelt på de fire spor

Ved vedtagelsen af budgettet 2019 blev der afsat en årlig pulje på 3 mio. kr. til målrettede, effektive og tværgående sundhedsindsatser, som forvaltes af sundheds- og forebyggelsesudvalget. Puljen er i 2019 og ifht budget 2020 udnyttet fuldt ud for at sikre at opfylde de indsatser og målsætninger, som udvalget har igangsat. Puljen bidrager til udvalgets virke som et understøttende og fleksibelt udvalg, der kan sikre fremdrift for kommunens sundhedspolitik, prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker. Nærmere konkretisering af disponeringen over puljen er fremhævet nedenfor som en opsamling på indsatser under udvalgets fire spor.

Tabel 4 Oversigt over puljedisponering 2019 og 2020

Tema/spor	Indsatser 2019	Mio.kr.	Indsatser 2020	Mio.kr.
1. Kommunens sundhedspolitik og opfølgning herpå	Ingen intiativer	0,0	Ingen intiativer	0,0
2. De generelle sundheds- og forebyggelsesinitiativer og –kampagner samt sundhedsfremme/forebyggelsesopgaver målrettet særlige målgrupper.	Partnerskaber med ungdomsuddannelserne	0,5	Partnerskaber med ungdomsuddannelserne	0,3
			Rygestopmedicin til borgerne	0,1
			Alkotæller	0,2
			Aktivitetsparate flygtninge og indvandrere	0,1
3. Prioritering af sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i tværgående projekter og politikker m.v.	Healthy Cities fase VII	0,4	Healthy Cities fase VII	0,5
4. Sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg	Røgfri generation	0,2	Røgfri generation	0,5
	Yderligere disponering til Røgfri generation	0,3		
	Forebyggelse af unges alkoholforbrug	0,3	Forebyggelse af unges alkoholforbrug	0,5
	Aktiviteter i f.m. ABC for mental sundhed	0,5	Aktiviteter i f.m. ABC for mental sundhed	0,3
	Analyse aktivitetsbestemt medfinansiering	0,8	Aktiviteter i f.m. analyse aktivitetsbestemt medfinansiering	0,5
I alt		**3,0**		**3,0**

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget den 18. november, arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget, ældre- og omsorgsudvalget og magistraten den 25. november 2019.

Historik

Indstilling 18. november 2019, pkt. 90:
Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og Børne- og Ungeområdet indstiller, at udvalget

1. drøfter midtvejsstatus for udvalgets virke og
2. oversender sagen til orientering i arbejdsmarkeds- og undervisningsudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget, ældre- og omsorgsudvalget og magistraten.

Bilag

Bilag 1 Oversigt over sager i SFU

Punkt 446: Røgfri generation. Status på implementeringen november 2019

00.01.00-A00-21-19

Resume

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. I den forbindelse er der vedtaget en handleplan, ligesom kommunalbestyrelsen har besluttet, at der skal udarbejdes en ny rygepolitik. Ansvaret for implementeringen af de enkelte indsatser i handleplanen er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten. Sagen forelægges med henblik på at afrapportere, hvordan implementeringen forløber inden for de enkelte udvalgsområder. Afrapporteringen indgår i en fælles afrapportering til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Beslutning

Magistraten drøftede implementeringen af Røgfri generation og tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at udvalg og magistrat drøfter implementeringen af Røgfri generation og tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Efterfølgende besluttede Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (pkt. 140) en handleplan for implementeringen, der involverer kommunen bredt. I forlængelse af handleplanen skal kommunen udarbejde en ny rygepolitik. Handleplanen træder i kraft den 1. januar 2020. (Bilag 1)

Forvaltningen har siden handleplanens vedtagelse forberedt dens ikrafttræden. Bl.a. har forvaltningen identificeret hvilke institutioner, der er omfattet af politisk besluttet røgfri arbejdsdag jvf. handleplanens primære indsatser. (Bilag 2). Udvælgelseskriteriet har været, at der minimum er 30 % børn og unge op til 24 år.

Organisatorisk er der nedsat en tværgående Netværksgruppe, der koordinerer implementeringen i kommunen. Implementeringen understøttes af en arbejdsgruppen, sammensat på tværs af forvaltningen.

Arbejdet hen imod en røgfri generation er tæt forbundet med den kommunale sundhedspolitik og placeret under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget med dets initierende, sundhedsfremmende og tværgående rolle.

I forbindelse med, at handleplanen blev godkendt, blev det besluttet, at implementeringen evalueres i slutningen af 2019. Der fremlægges en sag for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 25. november 2019, hvor der gøres status over implementeringen af handleplanen for Røgfri generation. Forinden har sagen været forelagt relevante fagudvalg samt Magistrat som personaleudvalg.

I forlængelse af status på implementering af handleplanen udarbejdes der en tidsplan for implementeringen af de dialogbaserede indsatser i 1. kvartal 2020.

I 4. kvartal 2020 forelægges Sundheds- og Forebyggelsesudvalget en status over implementeringen af Røgfri generation med henblik på en evt. udarbejdelse af handleplan for 2021-2022.

<u>Handleplanen</u>
Handleplanen består af i alt 21 indsatser og er inddelt i tre hovedgrupper: Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed, Dialogbaserede indsatser samt Kommunikative og opfølgende indsatser. Ansvaret for implementeringen af de enkelte indsatser er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten som personaleudvalg. Den 1. januar 2020 træder handleplanens indsatser i kraft i forhold til de primære og opfølgende indsatser.

Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed (Indsats 1-9)
Handleplanen indeholder 9 indsatser, der har fokus på synlige strukturelle tiltag, der hvor kommunen har myndighedskompetence i direkte eller indirekte forstand. De primære indsatser dækker bl.a. over indførelse af Røgfri skoledag på kommunale skoler og røgfri institutioner, hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen. Indsatsen dækker også over selvejende institutioner med kommunal driftsoverenskomst samt folkeoplysende foreninger. Medarbejderne er vigtige rollemodeller, hvorfor der indføres røgfri arbejdsdag i institutioner, hvor der er mange børn og unge. Rygning forbydes på de kommunale legepladser og andre friarealer, og festivaler, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, gøres røgfri. Endelig er der fokus på at begrænse røg i børnefamilier.

Dialogbaserede indsatser (Indsats 10-17)
De dialogbaserede indsatser har sigte på dialog med samarbejdspartnere og andre aktører i byen, hvor hovedfokus er på dialog og gensidig udbredelse af indsatser. Dialogen tager afsæt i de erfaringer, der er indhentet i forbindelse med implementering af de primære indsatser.
De dialogbaserede indsatser retter sig mod private skoler og institutioner samt ungdomsuddannelser på Frederiksberg, der tilbydes sparring til at indføre røgfrihed. Indsatsen indeholder også dialog med ikke-kommunale arbejdspladser om erfaringer med røgfri arbejdsdag. Derudover vil kommunen arbejde for, at tobaksvarer bliver mindre synlige i butikker og kiosker samt have skærpet fokus på, at aldersgrænsen vedr. tobakskøb overholdes. KLU inddrages i forhold til rygevaner i børnefamilier.

Opfølgende indsatser (indsats 18-21)
Handleplanen indeholder desuden en række opfølgende indsatser. Indsatserne dækker dels over koordineret og sammenhængende kommunikation i forbindelse med implementeringen af Røgfri generation, dels over en koordineret organisatorisk indsats.

Status på implementering af handleplanen under de relevante fagudvalg samt Magistrat

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget
Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget har dele af ansvaret for implementering af indsats 2 og 4 samt 12, hvilket omfatter både primære og dialogbaserede indsatser.

F86 er Frederiksberg Kommunes Afklaring og beskæftigelsesenhed og består af hhv. Ungecenter, Center for Arbejdsrehabilitering, og Center for Aktiviteter. F86 driver endvidere Unika kursuscenter som primært benyttes af Frederiksberg Kommunes medarbejdere.

Røgfri institution (Indsats 2)
Den 1. januar 2020 bliver F86 samtidig røgfri institution. Relativt mange borgere, der er tilknyttet F86, er rygere, og en del har en række udfordringer udover ledighed. F86 støtter disse til rygeophør ved at medarbejderne er positive rollemodeller, ved motivation og positiv nudging samt ved at informere om muligheden for særligt tilrettelagte rygestopkurser jf. handleplanen.

F86 er opmærksom på, at der ikke findes sanktionsmuligheder, såfremt en borger overtræder institutionens rygeforbud, hvorfor den daglige dialog med borgerne og betydningen af røgfri arbejdsdag indtager en central rolle.

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)
Den 1. januar 2020 indfører F86 med dets ca. 130 medarbejdere røgfri arbejdsdag. Herved får medarbejderne på F86 de samme rygeregler som resten af Arbejdsmarkedsafdelingen, der frivilligt har indført røgfri arbejdsdag.

Røgfri Campus (Indsats 12)
Uddannelsesrådet drøfter på et fællesmøde med Undervisningsudvalget og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, hvordan det er muligt at få færre unge til at ryge; herunder Frederiksberg Kommunes rygepolitik og mulighederne for samarbejde i fht. ungdomsuddannelserne.

By- og Miljøudvalget
By- og Miljøudvalget har ansvar for implementering af indsats 7, der er en primær indsats.

Røgfri legepladser (Indsats 7)
Fra den 1. januar 2020 vil det være forbudt at ryge på de kommunale legepladser. Forinden vil der blive opsat skilte på i alt 17 offentlige legepladser, blandt andet legepladserne på Femte Juni Plads, Aksel Møllers Have samt Kejserinde Dagmars Plads.

Alle legepladser gennemgås hver morgen, hvor der bl.a. tømmes affaldskurve og fjernes affald, cigaretskodder mv.

Skiltning og rygeforbud på legepladserne muliggør, at fagtilsyn og driftsmedarbejdere samt borgere kan bede rygere på området om at undlade at ryge med henvisning til skiltene.

Børneudvalget
Børneudvalget har hele eller dele af ansvaret for implementering af 2, 4, 7 og 11 som omfatter både primære og dialogbaserede indsatser.

Status på de enkelte punkter beskrives nedenfor.

Røgfri daginstitutioner (Indsats 2)
Børne- og Ungeområdet har den 2. september 2019 tilskrevet alle kommunale daginstitutioner med orientering om Kommunalbestyrelsens beslutning, en opfordring til at drøfte implementeringen i forældrebestyrelsen og MED-organisationen samt opfordring til erfaringsudveksling med syv navngivne daginstitutioner, som allerede er røgfri. Det bemærkes, at daginstitutioner siden 15. august 2007 har været omfattet lov om røgfri miljøer, som indebærer, at de ansatte og forældre ikke må ryge på institutionernes område. På de månedlige ledermøder for ledere på kommunale og selvejende daginstitutioner er der mulighed for erfaringsudveksling.

Selvejende daginstitutioner med driftsoverenskomst med Frederiksberg Kommune er ligeledes tilskrevet 2. september 2019 om, at de skal implementere Kommunalbestyrelsens beslutning på samme vilkår som de kommunale institutioner, dog således at arbejdsgiveransvaret påhviler bestyrelsen og institutionens ledelse.

Røgfri daginstitution (Indsats 4)
Børne- og Ungeområdets brev til de kommunale daginstitutioner indeholder en opfordring til at drøfte implementeringen i MED-organisationen. Endvidere er information om rygestopkurserne torsdag den 31. oktober og mandag den 4. november 2019 formidlet til daginstitutionerne. Lederne er sammen med formandskabet i MED-organisationen indbudt til informationsmøde om røgfri generation den 7. november 2019.

Røgfri legepladser (Indsats 7)
På børneinstitutioner, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år, har det siden 15. august 2007 ikke været tilladt at ryge på institutionens område jvf. Lov om røgfri miljøer. Børne- og Ungeområdet har i samarbejde med By- Kultur og Miljøområdet taget skridt til opdatering og tydeliggørelse af skiltningen ved kommunens daginstitutioner.

Røgfri institution for børn/unge i private institutioner og institutioner udenfor Frederiksberg Kommune (Indsats 11)
Private daginstitutioner, som Kommunalbestyrelsen har godkendt, er forpligtet af Kommunalbestyrelsens beslutning til at indføre røgfri arbejdsdag. Børne- og Ungeområdet har tilskrevet de private institutionerne og opfordret dem til at blive røgfri og drøfte dette i bestyrelsen og MED-organisationen.

Spørgsmålet om røgfrihed på døgninstitutioner og anbringelsessteder, der tjener som den unges bolig, er reguleret af lov om røgfri miljøer. Institutionerne er orienteret om Kommunalbestyrelsens beslutning og reglerne er præciseret.

Kultur- og Fritidsudvalget
Kultur- og Fritidsudvalget har ansvaret for at implementere indsatserne 2, 3, 4, 5, 6 og 8, som alle er primære indsatser i handleplanen.

Bilag 3 indeholder implementeringsplan for kultur- og fritidsområdet.

Status på de enkelte indsatser beskrives nedenfor.

Røgfri institution hvor børn og unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen (Indsats 2)
Som led i forberedelserne til handleplanens ikrafttræden i forhold til indsats 2 er der foretaget en kortlægning af institutionerne på kultur- og fritidsområdet med henblik på kommunens rolle og myndighedskompetence. Kortlægningen fremgår af bilag 2 og viser, at institutionssammensætningen på området er mangfoldig og kompleks og varierer fra egentlige kommunale institutioner i kommunale bygninger til selvejende institutioner i egne, kommunale eller privatlejede bygninger. Ejerforholdet af bygning og udenomsarealer har stor betydning for kommunens - og institutionernes – handlemuligheder. Dertil kommer, at nogle institutioner har stor aldersspredning i deres målgruppe på forskellige tidspunkter, samt at nogle idrætshaller og kulturhuse har eksterne forpagtere på lokaliteten. Kommunens rolle og dermed direkte myndighedskompetence i forhold til institutionerne på kultur- og fritidsområdet er dermed meget forskellig. Udgangspunktet er imidlertid, at institutioner og aktører bakker op om ambitionen om en røgfri generation i 2030.

Alle institutioner på kultur- og fritidsområdet, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 procent – kommunale såvel som selvejende, der modtager kommunalt tilskud - er blevet orienteret om den ny rygepolitik, der forbyder røg i arbejdsdagen og på matriklen. Mange af institutionerne har allerede på eget initiativ arbejdet for at mindske rygning generelt og ikke mindst skærme børn og unge fra røg og rygere, ligesom det heller ikke tidligere har været tilladt at ryge indendørs. Der vil ultimo 2019/primo 2020 blive sat skilte op om, at der ikke må ryges på udearealerne.

Røgfri forening (Indsats 3)

Indsats 3 omhandler røgfrihed i folkeoplysende foreninger, hvor børn og unge udgør en væsentlig målgruppe. Den politisk godkendte handleplan lægger op til, at røgfrihed i de berørte foreninger skal være en forudsætning for at opnå kommunalt tilskud. Kommunen har dog pligt til at yde aktivitetstilskud til folkeoplysende foreninger (Folkeoplysningsloven §15), og den kan derfor ikke umiddelbart stille krav om røgfrihed i foreningerne for at modtage tilskud. Folkeoplysningsudvalget træffer beslutning om alle sager vedrørende aftenskoler og de frivillige folkeoplysende foreninger på Frederiksberg, hvorfor implementering af indsats 3 foreslås behandlet i Folkeoplysningsudvalget.

Det er forvaltningens vurdering, at rygning ikke er udbredt i foreningslivet, og indendørs er det forbudt, uanset hvilke type lokaler foreningerne er aktive i. Det betyder, at børn og unge ikke møder røg indendørs i forbindelse med foreningsaktiviteter. Et krav om yderligere røgfrihed vil således hovedsaligt vedrøre foreningernes udendørsarealer/matrikel.

Det er forvaltningens vurdering, at det alene er idræts- og spejderforeninger, der har aktiviteter på udendørsarealer. Idrætsforeninger, der har aktiviteter på kommunale skolers matrikel eller anlæg, der drives af Frederiksberg Idræts-Union (FIU) eller andre selvejende institutioner, vil blive mødt af røgfri matrikel pr 1. januar 2020 jf. handleplanens indsats 2.

Det foreslås derfor, at indsats 3 ”røgfri forening” implementeres ved, at der via Folkeoplysningsudvalget henstilles til, at alle folkeoplysende foreninger pr. 1. januar 2020 efterlever, at der ikke ryges i foreninger, hvor børn og unge færdes.

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)
Røgfri arbejdsdag indføres pr. 1. januar 2020 i de kommunale og selvejende idræts- og kulturinstitutioner, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 procent. Orientering er sendt til de berørte institutioners ledere i oktober 2019.

I handleplanen lægges der op til, at også folkeoplysende foreninger indfører røgfri arbejdsdag for medarbejderne. Imidlertid har foreningerne i hovedreglen ikke ansatte, men drives af frivillige, hvorfor indsats 4 om røgfri arbejdsdag vurderes uden effekt i forhold til folkeoplysende foreninger.

Røgfri festival og andre kommunalt støttede arrangementer mv. (Indsats 5)
Arrangører, der modtager tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget, gøres opmærksom på, at arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, skal være røgfri. Berørte arrangører skal afgive erklæring om, at røgfrihed efterleves. Materiale er under udarbejdelse.

Intet tilskud til arrangementer, der får tilskud fra tobaksindustrien (Indsats 6)
Ansøgningsmateriale opdateres, så arrangører fremover skal oplyse om arrangementet er støttet af tobaksindustrien. I bekræftende fald ved arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, vil arrangør ikke blive bevilget tilskud fra Kultur- og Fritidsudvalget.

I forbindelse med kommunens egne udendørs arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, vil der i PR-materialet gøres opmærksom på, at Frederiksberg Kommune arbejder for røgfri generation og at arrangementet derfor er røgfrit.

Materiale er under udarbejdelse.

Røgfri omgivelser omkring særlige kommunale institutioner (Indsats 8)
Indsatsen omfatter de institutioner på kultur- og fritidsområdet, som ikke har børn og unge som primær målgruppe og som derfor ikke er indeholdt i indsats 2. Konkret betyder det, at Frederiksbergmuseerne (Møstings Hus, Bakkehuset, Storm P, Cisternerne og Alhambra), Borgen og Metronomen skal indføre røgfrihed i deres respektive udearealer.

Indsatsen implementeres ved, at der på de berørte institutioner opsættes skiltning om, at der ikke må ryges på området. Udgifter til udarbejdelse og opsætning af skilte på kultur- og fritidsområdet afholdes indenfor den økonomiske ramme.

Som det fremgår af bilag 2 er dele af FIU og Kjøbenhavns Boldklub undtaget fra røgfrihed. Baggrunden er, at Frederiksberg Hallernes Sportscafé og selskabslokaler samt K.B. Hallen og K.B.'s medlemsrestaurenter er at betragte som kommercielle foretagender, hvor børn og unge under 24 år ikke udgør en væsentlig del af målgruppen.

Implementering på Kultur- og Fritidsområdet
Alle institutioner på Kultur- og Fritidsområdet – kommunale såvel som selvejende som tilskudsmodtagere - er blevet orienteret om den ny rygepolitik, der forbyder røg i arbejdsdagen og/eller på matriklen.

At indføre røgfrihed omkring samtlige institutioner på kultur- og fritidsområdet, som kommunen yder tilskud til, sender et stærkt signal til borgerne om, at rygning er uønsket.

Det er imidlertid ikke uden dilemmaer at implementere røgfrihed hos byens kultur- og fritidsaktører, hvor nogle finansieres både ved indtægtsdækkende virksomhed og kommunale tilskud jf. også de indkomne høringssvar i høringsperioden primo 2019.

Eksempler på dilemmaer:

- Ved at forbyde rygning på institutionens matrikel er der risiko for at rygere (fx publikummer) i stedet ryger på nærliggende matrikler, der ikke er omfattet af forbuddet, hvilket kan blive til gene for institutionernes naboer.

- Nogle institutioner har ud over deres aktiviteter, som er målrettet børn og unge, også arrangementer udelukkende for voksne, eksempelvis idrætshaller, museer og teaterbygninger. Et rygeforbud risikerer at begrænse antallet af voksne brugere.
- Nogle institutioner har til huse i privatlejede bygninger og deler faciliteter med andre lejere og kan derfor ikke alene beslutte røgfri udendørsarealer (fx Musikhøjskole og Riddersalen).
- Nogle institutioner har indgået forpagtnings- og lejekontrakter, som kan udfordre tidsplanen for implementeringen.
- Flere aktører gør opmærksom på, at egentlig håndhævelse af rygeforbud kan være problematisk, da det udover at være ressourcekrævende, også kan opleves som en grænseoverskridende rolle at påtage sig for medarbejdere på institutionerne overfor borgerne.

For at imødekomme de dilemmaer som institutionerne oplever, foreslår forvaltningen nedenstående retningslinjer for implementering af røgfrihed på baggrund af indsatserne i Røgfri Generation handleplan 2019-2020. Retningslinjerne vil anvendes i forvaltningens videre dialog om implementering af røgfrihed med institutioner, foreninger og aktører.

- Hensynet til røgfrihed for byens børn og unge er vigtigere end hensynet til institutionernes naboer. Dvs. at fx skuespillere og publikummer henvises om nødvendigt til steder uden for institutionens matrikel. Institutionerne opfordres til at gå i dialog med naboerne om hensigtsmæssige løsninger.
- Røgfri matrikel implementeres i respekt for andre brugere af matriklen. Det betyder, at hvis institutioner ligger i private lejemål, som evt. deles med andre lejere, der ikke er omfattet af rygepolitikken, er røgfriheden begrænset til de berørte institutioners del af lejemålet.
- Institutioner som overvejende har børn og unge som målgruppe, men som også har rene voksenarrangementer på andre tidspunkter, er underlagt fuld røgfrihed 24/7. Det betyder at institutionerne i forbindelse med voksenarrangementer må henvise evt. rygere til steder uden for institutionens matrikel.
- Kommercielle foretagender, hvor børn og unge ikke udgør en væsentlig del af målgruppen, som eksempelvis forpagtere hos FIU og KB er ikke i første omgang omfattet af krav om røgfrihed. Kommunen vil dog gerne i dialog også med kommercielle foretagender, hvor børn og unge kommer, med henblik på at understøtte Røgfri Generation.
- Kommunikation i form af skiltning om røgfrihed til arrangementer og på institutionerne vil være det bærende element i indsatsen over for borgerne.

Den videre implementering af røgfrihed på Kultur- og Fritidsområdet vil ske i tæt dialog mellem forvaltning og institutionerne og tage udgangspunkt i ovenstående retningslinjer.

<u>Henvendelse fra Frederiksberg Idræts Union (FIU)</u>
Forvaltningen har desuden modtaget en henvendelse fra Frederiksberg Idræts Union (FIU) den 14. november 2019 med unionens bemærkninger til implementeringen af Røgfri Generation. Henvendelsen fremgår af bilag 4. Forvaltningens bemærkninger hertil ses nedenfor.

Opmærksomhedspunkt fra FIU	Forvaltningens svar
FIU efterspørger mere dialog med de berørte institutioner inden den endelige politik og handlingsplan blev vedtaget.	Politik og handleplan er udarbejdet på baggrund af de indkomne høringssvar i høringsperioden januar - februar 2019.
FIU har i 2019 implementeret definerede udendørs rygezoner som et step på vej mod et fremtidigt totalt rygeforbud på FIU's anlæg. Dette for at undgå, at voksne rygere vil fravælge idrætten ved indførsel af totalt	I handleplanen lægges op til at indføre totalt rygeforbud på institutioner og matrikler, hvor der færdes mange børn og unge. Er rygning ikke muligt/tilladt for de voksne i forbindelse med udøvelsen af idræt kan det forhåbentligt give anledning hos de pågældende til helt at

rygeforbud. Det påpeges, at de fleste voksne rygere dyrker deres idræt på de sende aftentider, hvor der ikke er mange børn og unge på anlæggene.	stoppe med at ryge. I andre kommuner er der ligeledes indført rygeforbud på idrætsanlæg, eksempelvis Brøndby og Ishøj og flere er på vej med tilsvarende tiltag.
Det påpeges at kunne få uoverskuelige konsekvenser, hvis foreningerne pr 1/1 2020 pålægges at rygere ikke må udføre de vigtige roller som frivillige trænere og ledere, da et frafald blandt disse vil medføre færre idrætsaktive borgere herunder særligt børn og unge.	Frivillige trænere og ledere er vigtige rollemodeller for mange børn og unge, og med Røgfri Generation er det formålet at børn og unge ikke udsættes for røg i deres hverdagsliv. Det er forvaltningens vurdering, at dette formål må forventes at møde forståelse og blive efterlevet af ansvarlige rollemodeller i foreningslivet.
Det påpeges at være en voldsom udfordring (herunder af økonomisk karakter), hvis forpagteren af sportscafeen og selskabslokalerne i Frederiksberghallerne - som er bortforpagtet på fuldt kommercielle vilkår - pålægges totalt rygeforbud.	Kommercielle foretagender, hvor børn og unge ikke udgør en væsentlig del af målgruppen, som eksempelvis Sportscafeen og selskabslokalerne i Frederiksberghallerne er ikke i første omgang omfattet af krav om røgfrihed. Kommunen vil dog gerne i dialog også med kommercielle foretagender, hvor børn og unge kommer, med henblik på at understøtte Røgfri Generation.
Det påpeges, at et rygeforbud for Kedelhallen og hal 4 i Frederiksberghallerne, hvor der jævnligt afholdes større aftenarrangementer med mange gæster, hvor en del er rygere, vil kunne medføre støjmæssige gener for naboerne, da rygerne i givet fald vil skulle henvises til fortovet udenfor anlægget.	Kedelhallen og hal 4 er til daglig omfattet af røgfrihed med baggrund i, at der færdes mange børn og unge. Jævnfør de foreslåede retningslinjer for implementering af handleplanen ovenfor er disse - ligesom fx teatrene - underlagt fuld røgfrihed 24/7. Det betyder, at institutionerne i forbindelse med voksenarrangementer må henvise evt. rygere til steder uden for institutionens matrikel. I den kommende status for implementering af Røgfri Generation i 2020 vil retningslinjerne blive evalueret, herunder evt. utilsigtede konsekvenser for fx naboer.
Det påpeges at FIU's anlæg ikke er bemandet på en måde, hvor de for alvor kan påtage sig et ansvar for at sikre at rygeforbuddet overholdes inden for den gældende driftsaftale med Frederiksberg Kommune.	Jævnfør retningslinjer for implementeringen af handleplanen ovenfor vil kommunikation i form af skiltning om røgfrihed på institutionerne være det bærende element i indsatsen over for borgerne. Erfaringer viser,at skiltning respekteres af de fleste.

Magistrat
Magistraten har som personaleudvalg ansvar for indsats 4, der er primær, samt for de dialogbaserede indsatser 13, 14 og 15.

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)
Den 2. oktober 2019 godkendte et enigt Hovedudvalg den nye rygepolitik. Fra den 1. januar 2020 indføres der røgfri arbejdsdag for medarbejdere på kommunale skoler og institutioner, hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen. Ændringerne får konsekvenser for 93 ud af 140 institutioner (både selvejende og kommunale samt institutioner, der modtager tilskud). Heraf havde 22 i forvejen valgt at indføre røgfri arbejdsdag. Den reviderede rygepolitik forventes at blive behandlet i Kommunalbestyrelsen den 2. december 2019. Ændringerne vil herefter kunne træde i kraft den 1. januar 2020 og betragtes på lige linje som andre personalepolitiker og retningslinjer i Frederiksberg Kommune.

Mindre synlige tobaksvarer i butikkerne og kioskerne (Indsats 13) og Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg (Indsats 14)

Der vil i 2020 blive gennemført en dialog med Erhvervsrådet omkring 'Mindre synlige tobaksvarer i butikker og kiosker' samt 'Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg'.

Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for køb af tobak (Indsats 15)
I løbet af vinteren 2019-2020 vil Forebyggelsesområdet tage kontakt til detailhandlen for at skærpe opmærksomheden på aldersgrænsen for unges køb af hhv. tobak og alkohol.

Socialudvalget
Socialudvalget har ansvar for indsats 2 og 4, der er primære.

Rygning bidrager til, at der er ulighed i sundhed, og at socialt udsatte dør tidligere end resten af befolkningen. Handleplanen har derfor fokus på unge, der er i en socialt udsat position.

Røgfri institution og røgfri arbejdsplads (Indsats 2 og 4)
Kollegiet på Svanholmsvej og lejlighederne på Lauritz Sørensensvej er begge omfattet af handleplanen for Røgfri generation. Kollegiet på Svanholmsvej har tidligere besluttet at være en røgfri institution. Dvs. at beboerne ikke må ryge på fællesarealerne og medarbejderne ikke må ryge i løbet af arbejdsdagen. For lejlighederne på Lauritz Sørensensvej har det ligeledes været gældende, at det ikke er tilladt at ryge på fællesarealerne.

For begge botilbud gælder, at beboernes værelse betragtes på lige fod med 'egen bolig', hvorfor der ikke kan indføre rygeforbud på institutionernes værelser.

Med den ændrede rygepolitik vil medarbejderne på begge institutioner udgøre positive rollemodeller. Samtidig er handleplanen med til at skabe fokus på rygning og ulighed i sundhed, hvilken kan danne udgangspunkt for en naturlig dialog med de beboere, der ryger.

I handleplanen lægges der vægt på, at borgere i en socialt udsat position skal have tilbud om hjælp til rygestop, som er tilrettelagt, så de matcher målgruppens behov og livsstil.

Frederiksberg Sundhedscenter har siden 2014 støttet op omkring etablering af rygestopkurser for patienter i den ambulante psykiatri. Der er blevet afholdt regelmæssige rygestopkurser for målgruppen varetaget af medarbejdere i psykiatrien med sparring fra Sundhedscentret.

Som en del af Socialafdelingens handleplan for Sundhedspolitikken indgår rygestopkurser for borgere og medarbejdere på socialpsykiatriske bosteder. Der er indgået aftale om at starte et rygestopkursus i november 2019 på værestedet Flinten for borgere og deres støttekontaktpersoner. Tidligere har der været afholdt et lignende tilbud på bostedet Thea. Kurserne er tilpasset målgruppen og følger anbefalinger fra Kræftens Bekæmpelse ift. indhold og færre deltagere på kurserne.

Såfremt der er opbakning til det i Socialområdet etableres flere rygestopkurser for psykisk sårbare borgere og deres støtte kontaktpersoner på psykiatriske bosteder eller væresteder.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har ansvar for indsats 9, 16, 17, 18, 19 og 20. Indsatserne er primære, dialogbaserede samt opfølgende.

Dialog om røg i børnefamilier (Indsats 9)
Sundhedstjenesten og Tandplejen tager dialog med børnefamilierne om rygning og konsekvenserne af såvel aktiv som passiv rygning i hjemmet. Sundhedsstyrelsen har i oktober 2019 offentliggjort "Børn og unges sundhed og trivsel - anbefalinger til kommunerne", som indgår i Sundhedstjenestens rådgivningsvirksomhed.

Medarbejderne i Sundhedstjenesten og Tandplejen er orienteret om rygestopkurserne torsdag den 31. oktober og mandag den 4. november 2019. Lederne er sammen med formandskabet i MED-organisationen indbudt til temamøde om for informationsmøde om røgfri generation den 7. november 2019.

Sundhedstjenesten gav et oplæg om tobak og rygning på SSP-udvalgets møde den 19. september 2019, som efterfølgende besluttede at arbejde videre med tobak som tema på det årlige SSP-seminar den 5. og 6. december 2019.

Praktiserende læger tager dialog med familier, hvor der er børn i hjemmet (Indsats 16)
I foråret 2020 vil Røgfri generation blive drøftet på et møde i KLU-regi. Formålet er bl.a. at skærpe lægernes opmærksomhed på at drøfte rygevaner med familier, hvor der er hjemmeboende børn. Initiativet vil blive omtalt i

nyhedsbrevet fra Frederiksberg Kommune til Almen Praksis.

Medlemskab af partnerskabet 'Røgfri Fremtid' (Indsats 17)
Frederiksberg Kommune er indmeldt i partnerskabet 'Røgfri fremtid'.

Koordineret og sammenhængende tværgående indsats; herunder information (Indsats 18)
Kommunikation er et centralt element i implementeringen af Røgfri Generation. Formidling og meningsskabelse omkring betydningen af reduktion af røg er en forudsætning for, at målet om en røgfri generation i 2030 kan realiseres. Kommunikationen er dels rettet mod borgere, dels mod medarbejdere og samarbejdspartnere.

I forbindelse med handleplanen er der udarbejdet kommunikationsstrategier og –planer. Hvor det har været muligt, er der indhentet gratis materiale i form af bl.a. pjecer fra Kræftens Bekæmpelse, ligesom der er udarbejdet materiale målrettet Frederiksberg Kommune.

Der er lagt vægt på, at materialet har et ensartet udtryk, der læner sig op af det nationale materiale, for at understrege, at der er tale om en samlet og koordineret indsats på tværs af såvel Frederiksberg Kommune som på landsplan. Samtidig er kommunikationsmaterialet, hvor det har været muligt, en del af den fælles kommunale designlinje.

Der er nedsat en arbejdsgruppe, der skal udarbejde en plan for skiltning på de kommunale matrikler, så det sikres, at der er et fælles udtryk.

Koordinering af opfølgende indsats i form af rygestoptilbud til borgere og medarbejdere (Indsats 19)
I forbindelse med indførelse af Røgfri arbejdsdag blev det besluttet, at medarbejderne tilbydes rygestopkurser. Der er i efteråret 2019 udbudt to rygestopkurser til medarbejdere med start henholdsvis den 31. oktober og den 4. november. Kurserne er både udbudt til medarbejdere, der er omfattet af den politiske beslutning om røgfri arbejdsdag, og medarbejdere, der ønsker at benytte lejligheden til et rygestop.

Forvaltningen har ansøgt Lægemiddelstyrelsen om dispensation til vederlagsfri udlevering af rygeafvænningsprodukter. Lægemiddelstyrelsen har givet afslag på dette med henvisning til, at målgruppen bestående af kommunale medarbejdere ikke falder ind under lovgivningens formål, der er rettet mod afgrænsede grupper af storrygere, hvor prisen på rygeafvænningsprodukter er en afgørende faktor for, om deltagerne vil afstå fra behandling på grund af manglende ressourcer. Målgrupperne, der kan opnå dispensation, er bl.a. storrygere, der samtidig er socialt udsatte, psykisk sårbare og kronisk syge.

Erfaringsudveksling, netværk af ledere og medarbejdere fra kommunen og samarbejdspartnere (Indsats 21)
Den 7. november 2019 blev der afviklet et temamøde for alle institutioner, der omfattes af den nye rygepolitik, for at understøtte overgangen til røgfri arbejdsdag pr. 1. januar 2020. På mødet blev deltagerne bl.a. informeret om kommunens nye rygepolitik samt erfaringerne fra en kommune, der allerede har indført røgfri arbejdsdag.

Undervisningsudvalget
Undervisningsudvalget har hele eller dele af ansvaret for implementering af 1, 4, 7, 10, 12, 15 og 20 som omfatter både primære og dialogbaserede indsatser.

Status på de enkelte punkter beskrives nedenfor.

Røgfri skoledag på kommunale skoler (Indsats 1)
Børne- og Ungeområdet har den 19. august og 7. oktober 2019 tilskrevet alle kommunale skoler med brev til skolelederen om håndhævelse og sanktionering ifm. røgfri skole- og arbejdstid. Der henvises til mulighederne for erfaringsudveksling og erfaringsopsamlingen fra Kræftens Bekæmpelses "Røgfri skoletid i grundskolen – Erfaringer og anbefalinger til en god proces". Endvidere opfordres skolerne til at styrke røgfri fællesskaber blandt elever og ansatte på skolen og fokusere på at skabe pauseaktiviteter som alternativ til rygepauser. Det bemærkes, at skoler siden 15. august 2007 har været omfattet lov om røgfri miljøer, som indebærer at de ansatte og elever ikke må ryge på institutionens område. På de månedlige skolelederm øder er der mulighed for erfaringsudveksling.

Fælleselevrådet og Undervisningsudvalget har på deres møde 24. april 2019 drøftet implementeringen af røgfri generation herunder Sundhedsstyrelsens rapport "Veje til et røgfrit ungeliv".

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)
Børne- og Ungeområdets brev til de kommunale skoler indeholder en opfordring til at drøfte implementeringen i MED-organisationen. Endvidere er information om rygestopkurserne torsdag den 31. oktober og mandag den 4. november 2019

formidlet til skolerne. Lederne er sammen med formandskabet i MED-organisationen indbudt til informationsmøde om røgfri generation den 7. november 2019.

Røgfri legepladser (Indsats 7)
På børneinstitutioner herunder skoler, der fortrinsvis har optaget børn og unge under 18 år, har det siden 15. august 2007 ikke været tilladt at ryge på institutionens område jvf. Lov om røgfri miljøer. Børne- og Ungeområdet har i samarbejde med By- Kultur- og Miljøområdet taget skridt til opdatering og tydeliggørelse af skiltningen ved kommunens skoler.

Røgfri skoledag på private skoler og efterskoler (Indsats 10)
Undervisningsudvalget drøftede røgfri generation med privatskolerne mandag den 12. november 2018 og i 2019 holdes det årlige dialogmøde mandag den 25. november 2019.

Røgfri Campus (Indsats 12)
Uddannelsesrådet drøfter på et fællesmøde med Undervisningsudvalget og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, hvordan får vi i fællesskab færre unge til at ryge; herunder Frederiksberg Kommunens rygepolitik og mulighederne for samarbejde i fht. ungdomsuddannelserne.

Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for at købe tobak (Indsats 15)
SSP-udvalget, hvor kommune og politi er repræsenteret, besluttede på baggrund af positive tilkendegivelser fra politiet at arbejde videre med en opfølgende indsats, hvor politiet og gadeplansmedarbejdere fra SSP går i dialog med udsalgssteder omkring overholdelse af aldersgrænser for salg af tobak; eventuelt kombineret med en mærkningsordning.

Styrken undervisningstilbud på mellemtrinnet (Indsats 20)
SSP-konsulenterne har udviklet et særligt forløb om rygning, som er obligatorisk på 7. klassetrin. Forløbet er efter et pilotforsøg sat i drift og foreløbig afviklet 5. november på Skolen på La Cours Vej, den 11. november på Skolen på Nyelandsvej og Skolen ved Bülowsvej. Der er planlagt yderligere forløb på Skolen ved Bülowsvej den 26. november 2019.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Arbejds- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Socialudvalget, Undervisningsudvalget samt Magistrat som personaleudvalg den 25. november 2019.
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 13. januar 2020.

Bilag

Bilag 1. Roegfri_generation_handleplan_juli_2019

Bilag 2. RoegfriGeneration_Institutionsliste_14nov

Bilag 3. Implementeringsplan for kultur- og fritidsområdet

Bilag 4. Bemærkninger fra FIU om Røgfri Generation

Punkt 447: Beskæftigelsesplan for 2020

15.20.00-P00-1-19

Resume

Beskæftigelsesplanen lægger de overordnede rammer og opstiller målsætningerne for Frederiksberg Kommunes beskæftigelsesindsats. Lovgivningen pålægger kommunerne årligt at vedtage en ny beskæftigelsesplan for det kommende års beskæftigelsesindsats. Udkast til Beskæftigelsesplan 2020 forelægges hermed til godkendelse.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Michael Vindfeldt, Lone Loklindt, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen, Mette Bram og Laura Lindahl) og Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget indstiller, at udkast til Beskæftigelsesplan 2020 godkendes.

Et mindretal i Magistraten (Thyge Enevoldsen) tog forbehold.

Indstilling

Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget indstiller, at udkast til Beskæftigelsesplan 2020 godkendes.

Sagsfremstilling

Formålet med Frederiksberg Kommunes Beskæftigelsesplan 2020 er at lægge de overordnede rammer og opstille de overordnede målsætninger for kommunens beskæftigelsesindsats i 2020. Beskæftigelsesplanen gør dette ved at sikre og tydeliggøre sammenhængen dels mellem centrale politiske målsætninger, planer og politikker internt på arbejdsmarkeds- og uddannelsesområdet, dels i forhold til de politiske strategier, handleplaner mv., som forbinder arbejdsmarkeds- og uddannelsesområdet med de øvrige fag- og politikområder i Frederiksberg Kommune.

I forlængelse heraf er beskæftigelsesplanen rammen for de to målgruppeplaner på arbejdsmarkeds- og uddannelsesområdet, dvs. 'Unge godt på vej – Plan for uddannelse og arbejde til unge på Frederiksberg' samt 'Vækst og Jobskabelse på Frederiksberg – Plan for den virksomhedsrettede indsats'. Beskæftigelsesplanen udarbejdes efter vedtagelse af budgettet, da den beskriver det kommende års beskæftigelsesindsats.

Udkastet til Beskæftigelsesplan 2020, jf. bilag 1, udpeger en række prioriteringsområder for beskæftigelsesindsatsen på Frederiksberg i 2020. Prioriteringsområderne er udvalgt ved at holde de politiske målsætninger op imod de konkrete resultater og effekter af beskæftigelsesindsatsen. Prioriteringsområderne er med andre ord de områder, hvor der skal en fokuseret indsats til for at fastholde eller forbedre de nuværende resultater, så målsætningerne kan indfris.

Det er formelt set beskæftigelseslovgivningen, som pålægger kommunerne at udarbejde en årlig beskæftigelsesplan. Ifølge lovgivningen skal Beskæftigelsesplan 2020 senest den 31. december 2019 være godkendt af Kommunalbestyrelsen. Umiddelbart efter Kommunalbestyrelsens godkendelse skal beskæftigelsesplanen sendes til det regionale arbejdsmarkedsråd til orientering.

<u>Strategisk afsæt</u>
Den overordnede strategiske ramme og retning for tilrettelæggelsen af beskæftigelsesindsatsen på Frederiksberg er, at det bedste, Frederiksberg Kommune kan gøre for sine ledige medborgere, er at give en virksomhedsrettet indsats, der tager udgangspunkt i virksomhedernes arbejdskraftbehov og vækstmuligheder.

Denne strategiske retning kaldes ”Job i fokus” og har været med til at holde kommunens forsørgelsesudgifter nede – samtidig med at kommunen hjælper de ledige, der mangler arbejde, og virksomhederne, der mangler arbejdskraft. ”Job i fokus” foreslås derfor også i Beskæftigelsesplan 2020 at være det strategiske bagtæppe for de mere konkrete, politiske målsætninger, der sættes for beskæftigelsesindsatsen i Frederiksberg Kommune med beskæftigelsesplanen og dermed også i de to målgruppeplaner på arbejdsmarkedsområdet.

<u>Overordnet målsætning</u>
Den gennemgående politiske målsætning for beskæftigelsesindsatsen i Frederiksberg Kommune er, at flest mulig frederiksbergborgere i den erhvervsaktive alder opnår og fastholder tilknytning til arbejdsmarkedet. Dette giver værdi for borgerne selv i form af selvforsørgelse og inklusion, for virksomhederne i form af et arbejdsudbud, der understøtter vækst og udvikling, og for kommunen og samfundet i form af et effektivt lokalt og regionalt arbejdsmarked. Målsætningen er senest blevet bekræftet i aftalen om budgettet for 2020.

Beskæftigelsesplanens målsætning bidrager også til kommunens overordnede strategiplan, *Frederiksbergstrategien*. Forslaget til *Frederiksbergstrategien 2020*, som behandles af kommunalbestyrelsen den 2. december 2019, har således under temaet *Byen for alle* et mål om at sikre livskvalitet i hverdagen:

Livskvalitet er også forbundet med at være i beskæftigelse. Derfor arbejder vi målrettet sammen med borgerne og med byens aktører om at få flest mulige i arbejde og om at støtte den enkelte, der måtte have behov for det, i at mestre eget liv. Indsatsen tilpasser vi behovet.

Beskæftigelsesplanens målsætningen afspejler desuden Frederiksberg Kommunes bidrag til at opfylde FN's Verdensmål, som indgår i udviklingsdagsordenen for bæredygtig udvikling frem mod 2030. Beskæftigelsesplanens bidrag vedrører særligt Verdensmål 8 om "Anstændige jobs og økonomisk vækst", som har til formål at fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle.

Budgetaftalen for 2019 medførte grundlæggende ændringer i de økonomiske rammer på arbejdsmarkedsområdet i Frederiksberg Kommune, idet det på baggrund af en ændring i den statslige medfinansiering af beskæftigelsesindsatsen blev aftalt at reducere kommunens udgifter til beskæftigelsesindsatsen med ca. 16 mio. kr. årligt. I forliget blev der lagt vægt på, at udgiftsreduktionen skulle gennemføres, uden at forsørgelsesbyrden blev forøget, og at udviklingen i effekt og selvforsørgelse skulle følges tæt. Tilpasningen til de nye økonomiske rammer er stort set tilendebragt, og opfølgningen i 2019 i form af resultat-/effektrapporterne og de forventede regnskaber viser, at det er sket på en måde, hvor der ikke kan observeres utilsigtede konsekvenser for effekten eller forsørgelsesudgifterne. Det ligger implicit i budgetforliget for 2020, at der fremadrettet er sat fokus på at fastholde aktivitetsniveauet og effekterne – både i forhold til antal borgere på offentlig forsørgelse og til forsørgelsesudgifterne.

I forhold til de økonomiske rammer bemærkes det endvidere, at regeringen og KL i forbindelse med aftalen om kommunernes økonomi for 2020 er blevet enige om at igangsætte en analyse af udviklingen i sammensætningen af jobcentrenes målgruppe og udgifter hertil.

Baggrunden for analysen er, at udgifterne til den myndighedsrelaterede beskæftigelsesindsats er steget siden 2011, mens antallet af forsikrede ledige og kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere i samme periode er faldet. Forvaltningen ser frem til, at der med analysen forhåbentlig vil kunne gøres op med den konklusion, der hidtil har været lagt op til fra statslig side, nemlig at faldet i de omtalte målgruppers størrelse umiddelbart taler for en reduktion af udgifterne.

Forvaltningen bakker således op om KL's synspunkter om, at:

- Udgifterne til den myndighedsrelaterede beskæftigelsesindsats er ikke afgrænset til forsikrede ledige og kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere. Faktisk udgør disse målgrupper under halvdelen af borgere på offentlig forsørgelse i Frederiksberg Kommune.
- Udgifterne i landets jobcentre til den myndighedsrelaterede beskæftigelsesindsats hænger tæt sammen med de lovgivningsmæssige betingelser, som staten påfører kommuner. I den forbindelse har en lang række store reformer i de seneste mange år medført flere udgifter til den myndighedsrelaterede beskæftigelsesindsats i form af eksempelvis flere ret og pligt-krav, indførelse af ressourceforløb og rehabiliteringsteam, jobafklaringsforløb og flere samtaler. Dertil skal lægges den ikke uvæsentlige opgave med integration af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge særligt i perioden fra 2014-2018, som har skabt øgede udgifter til den myndighedsrelaterede beskæftigelsesindsats.

<u>Operationalisering af målsætningen – Opstilling af konkrete mål</u>
Opfølgningen på, om Beskæftigelsesplanens overordnede målsætning opfyldes, vil ske gennem otte konkrete mål, som grundlæggende er en videreførelse af benchmarkmålene i Beskæftigelsesplan 2019. Der er foretaget nogle tekniske justeringer af nogle af målene, hvilket beskrives nærmere i selve planen.

De konkrete mål består i, at Frederiksberg Kommunes resultater af beskæftigelsesindsatsen holdes op imod resultaterne i den "klynge" af kommuner, som har tilnærmelsesvis de samme rammevilkår som Frederiksberg. De konkrete benchmark-mål fastlægger således, hvordan Frederiksberg skal ligge i forhold til gennemsnittet af de øvrige klyngekommuner.

Det bemærkes, at der fra efteråret 2018 er trådt et nyt centralt benchmarksystem i kraft i forhold til resultaterne af kommunernes beskæftigelsesindsats. Det nye system adskiller sig på en række punkter fra målesystematikken i Frederiksberg Kommunes beskæftigelsesplaner og kvartalslige resultatrapporter på arbejdsmarkedsområdet. Der er fx forholdsvis lang tid mellem opdateringer i det centrale benchmarksystem, hvorimod målene i beskæftigelsesplanerne kan følges løbende. Endvidere opererer det centrale benchmarksystem med meget få og derfor også meget overordnede ydelses-/målgruppekategorier, hvorimod målene i beskæftigelsesplanerne gør det muligt at følge udviklingen fordelt på forskellige enkeltydelser/-målgrupper. Af denne grund foreslås det at fasholde den hidtidige målesystematik i

beskæftigelsesplaner og resultatrapporter, og så supplere disse mål og målinger med resultaterne fra det centrale benchmarksystem.

De otte konkrete mål i beskæftigelsesplanen for 2020 er:

1. **Alle ydelser under ét**: Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnittet af klyngen i forhold til, hvor stor en andel af befolkningen 16-66 år, som er på ydelse inden for alle ydelsesgrupper. Alle ydelser dækker både de midlertidige forsørgelsesydelser, som eksempelvis a-dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp og sygedagpenge, og også mere varige forsørgelsesydelser som fleksjob, ledighedsydelse og førtidspension.
2. **Langtidsledighed**: Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnittet af klyngen i andelen af langtidsledige, hvor langtidsledige måles som modtagere af kontanthjælp, a-dagpenge og integrationsydelse, der er på det sidste refusionstrin.
3. **Kontanthjælp mv.**: Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnittet af klyngen i forhold til, hvor stor en andel af befolkningen 16-66 år, som er i kontanthjælpssystemet.
4. **A-dagpenge**: Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnittet af klyngen i forhold til, hvor stor en andel af befolkningen 16-66 år, der modtager a-dagpenge.
5. **Sygedagpengeområdet**: Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnittet af klyngen i forhold til, hvor stor en andel af befolkningen 16-66 år, der modtager sygedagpenge eller er i jobafklaringsforløb.
6. **Job på særlige vilkår - Fleksjobledighed**: Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnittet af klyngen i andelen af fleksjobledige (dvs. modtagere af ledighedsydelse).
7. **Job på særlige vilkår - Ressourceforløb mv.**: Frederiksberg skal ligge bedre end (under) gennemsnittet af klyngen i forhold til, hvor stor en andel af befolkningen 16-66 år, der er i ressourceforløb, revalidering eller forrevalidering.
8. **Integration af flygtninge**: Frederiksberg skal være den bedste i klyngen målt på andelen af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, som er i beskæftigelse i juni måned tre år efter ankomståret.

Resultatstatus og prioriterede indsatsområder

Endelig beskriver udkastet til Beskæftigelsesplan 2020 de områder, hvor der er ud fra de nuværende resultater vurderes at være behov for en særlig prioritering af beskæftigelsesindsatsen.

Resultaterne medio 2019 viser, at Frederiksberg overordnet set klarer sig godt på beskæftigelsesområdet og skaber stærke resultater. På a-dagpengeområdet, i forhold til job på særlige vilkår og på integrationsområdet opfylder Frederiksberg Kommune ikke de konkrete målsætninger, hvorfor der er behov for at forbedre resultaterne. Det skal dog bemærkes, at man generelt på disse områder er meget tæt på at opfylde målene. Fokus på de øvrige områder, hvor resultaterne er gode, er i højere grad på at fastholde de nuværende resultater.

De områder, der foreslås prioriteret i 2020, er overordnet de samme som i 2018, da der fortsat er behov for et længerevarende og kontinuerligt fokus på netop disse områder – enten for at forbedre resultaterne eller for at fastholde de nuværende resultater. De målgrupper, der ikke prioriteres i planen, får en beskæftigelsesfremmende indsats som lovgivningen foreskriver.

De stærke resultater ifølge de opstillede mål bekræftes af tallene fra det centrale benchmarksystem, hvor Frederiksberg er placeret som nr. 4 ud af 98 kommuner, når Beskæftigelsesministeriet ranglister kommunerne efter resultaterne af beskæftigelsesindsatsen, efter der er taget højde for forskelle i rammevilkår kommunerne imellem. Fjerdepladsen svarer til, at Frederiksberg Kommune har 0,8 pct.-point færre borgere på offentligt forsørgelse end forventet på baggrund af kommunens rammevilkår. Det svarer til 570 færre fuldtidspersoner på ydelse end forventet. Hvis Frederiksberg havde klaret sig ”som forventet” ville det svare til, at kommunen skulle have brugt yderligere 38,9 mio. kr. årligt på forsørgelsesydelser.

Ministermålene for 2020

Beskæftigelseslovgivningen fastsætter blandt andet, at kommunernes årlige beskæftigelsesplaner skal være relateret til de vejledende beskæftigelsespolitiske mål, der årligt udmeldes af beskæftigelsesministeren ("ministermålene").

Beskæftigelsesplan 2020 skal således beskrive sammenhængen mellem ministermålene på den ene side og på den anden side Frederiksberg Kommunes resultater på området og beskæftigelsesplanens målsætninger og indsatsområder.

Frederiksberg Kommunes målsætning om at øge og fastholde borgernes tilknytning til arbejdsmarkedet genfinder man som et bærende element i de tre ministermål for 2020:

1. Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft
2. Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende

3. Flere personer med handicap skal i beskæftigelse

Det bemærkes, at ministermålet fra 2019 om bekæmpelse af socialt bedrageri og fejludbetalinger er udgået som mål i 2020. Udviklingen i Frederiksberg Kommune på dette område kan følges i de årlige statussager herom, der forelægges på Magistraten.

Som noget nyt skal de årlige beskæftigelsesplaner for 2020 og frem indeholde en beskrivelse af, hvordan kommunen arbejder med rådgivning og information om repatriering. Det beskrives derfor i udkastet til planen for 2020, at Frederiksberg Kommune har implementeret lovændringerne på området ved bl.a. at informere alle relevante medarbejdere, ligesom der er udarbejdet diverse arbejdsgange og faktaark om, hvordan relevante borgere bedst bliver informeret og rådgivet om muligheden for repatriering. Der ligger desuden materiale på kommunens hjemmeside om repatriering, og relevante medarbejdere har deltaget i kursus om repatrieringsloven og den systematiske vejledningspligt. Kommunen vejleder personer indenfor målgruppen som loven foreskriver, dvs. personer, hvor kommunen har kendskab til, at de er indenfor målgruppen. Det drejer sig aktuelt om i størrelsesordenen 600 personer. Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget modtog status for implementering af nye regler om repatriering på møde den 19. august 2019 (AUU 19. august 2019, pkt. 53).

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget den 18. november, magistraten den 25. november og kommunalbestyrelsen den 2. december 2019.

Historik

Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget 18. november 2019, pkt. 69:
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget indstiller, at udkast til Beskæftigelsesplan 2020 godkendes, idet udvalget ser frem til temadrøftelsen den 6. februar om indsatsen for sygemeldte borgere og sundhedsfaglig rådgivning på beskæftigelsesområdet som besluttet ved budget 2020.

Indstilling 18. november 2019, pkt. 69:
Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget indstiller, at udkast til Beskæftigelsesplan 2020 godkendes.

Bilag

Bilag 1 - Udkast til Beskæftigelsesplan 2020

Punkt 448: Fremtidig ramme for Klub Louis P

17.35.08-G01-1-19

Resume

Som følge af budgetaftalen for 2020-23 har Undervisningsudvalget besluttet, at Borgmesteren kontakter børne- og undervisningsministeren og folketingets børne- og undervisningsudvalg med ønsket om en lovændring, eller en dispensation, der gør det muligt at ligestille taksten for forældrebetaling i kommunale og selvejende klubber. Parrallet hermed indstilles det at tage skridt til en betinget opsigelse af driftsaftalen med den selvejende klub Louis P, som vil kunne træde i kraft, såfremt der ikke måtte ske en lovændring.

Beslutning

Magistraten traf beslutning om, at driftsoverenskomsten med den selvejende Klub Louis P. ikke opsiges betinget pr. 31. december 2019 med udløb pr. 30. september 2020.
Magistraten bad forvaltningen om at arrangere et møde med ministeren, hvor såvel borgmesteren som formanden for Undervisningsudvalget deltager.

Undervisningsudvalget besluttede,
1. at Frederiksberg Kommune v. borgmesteren skriver til børne- og undervisningsministeren samt relevant folketingsudvalg og foreslår, at lovgivningen ændres, således at klubtilbud drevet under dagtilbudsloven kan takstfinansieret på samme vilkår som SFO drevet under folkeskoleloven og at brevet bl.a. refererer til Undervisningsudvalgets beslutning.
4. at sagen forelægges igen, når der foreligger svar fra ministeren.

Indstilling

Undervisningsudvalget indstiller til Magistraten,
2. at det drøftes hvorvidt driftsoverenskomsten med den selvejende Klub Louis P. skal opsiges betinget pr. 31. december 2019 med udløb pr. 30. september 2020. Dog tidligere, hvis parterne kan blive enige herom.
3. at driftsoverenskomsten med Klub Louis P i givet fald fortsætter uændret, såfremt en lovændring gør det muligt at have ensartede takster i alle klubber i Frederiksberg Kommune uanset om de drives under dagtilbudsloven eller folkeskoleloven.

Undervisningsudvalget besluttede,
1. at Frederiksberg Kommune v. borgmesteren skriver til børne- og undervisningsministeren samt relevant folketingsudvalg og foreslår, at lovgivningen ændres, således at klubtilbud drevet under dagtilbudsloven kan takstfinansieret på samme vilkår som SFO drevet under folkeskoleloven og at brevet bl.a. refererer til Undervisningsudvalgets beslutning.
4. at sagen forelægges igen, når der foreligger svar fra ministeren.

Sagsfremstilling

Jf, sagsfremstilling og økonomiafsnit den 18. november 2019 præciseres det, at såfremt driftsaftalen med Klub Louis P ikke opsiges (betinget) og såfremt der ikke sker lovændring eller gives dispensation fra Børne- og Undervisningsministeriet, så vil den i budget 2020 forventede indtægt ved øget forældrebetaling ikke kunne opnås. For hver måneds udskydelse af opsigelse med udløb efter 1. august 2020 vil der i forhold til budgetaftalen for 2020 mangle knap 300 t.kr., jf. nedenfor.
Hvis aftalen opsiges betinget, vil der i opsigelsesperioden (9 måneder) være mulighed for at handle på baggrund af svar fra ministeren vedr. evt. lovændring eller dispensation, ligesom der vil være mulighed for afklaring af de juridiske og praktiske forhold vedr. en evt. privatisering af klubben, hvilket bestyrelsesformanden for Klub Louis P har rejst som en mulighed, der skal undersøges nærmere.
Forvaltningen vurderer, at der er meget lav sandsynlighed for, at dagtilbudsloven i givet fald ændres så budgetbeslutningen kan gennemføres uden en opsigelse af driftsaftalen, og at det tilsvarende er usandsynligt, at der gives en dispensation, idet muligheden herfor slet ikke er angivet i lovtekten. Forvaltningen er vidende om, at ministeren i fht. til Københavns Kommunes anmodning har svaret, at det glæder ministeren, at der er andre måder (at sikre mulighederne for at bevare lokale klubber/fritidshjem med ensartet forældrebetaling) netop ved at skifte organisering fra selvejende m.v. til kommunale tilbud.
Efter et møde med klubbens formand er det forvaltningens vurdering, at klubben har forståelse for, at der undersøges de to mulige veje til at tilvejebringe et nyt grundlag for takstopkrævning som er beskrevet i sagsfremstillingen. Det forudsættes, at vilkårene for en evt. opsigelse kan aftales i enighed med klubbestyrelsen, såfremt de adskiller sig fra standardvilkårene i den eksisterende driftsoverenskomst.

Sagsfremstilling Undervisningsudvalget den 18. november 2019:
I aftalen om Frederiksberg Kommunes budget 2020-23 har kommunalbestyrelsens partier aftalt, at der skal ske en taksstigning for pladser i klubberne i Frederiksberg Kommune. Forligsaftalen fastlægger: *"Det er ønsket, at der skal kunne opkræves ensartede takster på alle klubber, og at der skal arbejdes for at udvide lovgivningens nuværende rammer".*
Selvejende og kommunale klubber i Frederiksberg Kommune drives efter to forskellige lovgivninger. Kommunale klubber drives efter folkeskoleloven og selvejende klubber drives efter Lov om dagtilbud. En forudsætning for at kunne hæve taksterne ensartet i alle klubber i Frederiksberg Kommune er, at dagtilbudsloven ændres, således at det bliver muligt at hæve taksten i selvejende klubber (drevet under dagtilbudsloven) til samme niveau og på samme vilkår som gælder for klubber drevet under folkeskoleloven. Alternativt er det en forudsætning for ensartede takster, at selvejende klubber (dvs. Klub Louis P) omdannes til kommunal klub (formelt SFO2) efter folkeskoleloven. Konkret vil driftsaftalen skulle opsiges.
Det foreslås derfor, at Frederiksberg Kommune skriver til børne- og undervisningsministeren for at få ændret lovgivningen på området. Forslag til brev er vedlagt som bilag.
Driftsoverenskomsten med den selvejende Klub Louis P har et opsigelsesvarsel på 9 måneder.
I budgetaftalen for budget 2020-2023 er det indregnet, at nye takster træder i kraft pr. 1. august 2020. Såfremt dagtilbudsloven ikke ændres, vil dette betyde, at driftsoverenskomsten med Klub Louis P må opsiges. Konkret som en betinget opsigelse, som træder i kraft, såfremt der ikke sker lovændring, der muliggør taksstigning for klub drevet under dagtilbudsloven.
Såfremt takststigningerne skulle træde i kraft pr. 1. august 2020, skulle driftsoverenskomsten opsiges ved udgangen af oktober måned 2019. Dette er ikke muligt, idet budget og takskatalog på dette tidspunkt ikke var vedtaget. Det foreslås derfor, at driftsoverenskomsten opsiges, betinget, pr. 31. december 2019, således af driftsoverenskomsten senest udløber pr. 30. september 2020. Dog tidligere, og gerne med ikrafttræden pr. 1. august 2020, hvis parterne kan blive enige herom. I perioden fra den betingede opsigelse af driftsoverenskomsten til driftsoverenskomsten udløber, afklares de personalemæssige og driftsmæssige forhold. Såfremt klubben overgår til kommunal drift, vil der ske virksomhedsoverdragelse af alle medarbejdere.

Børne- og Ungeområdet har fået oplyst, at Københavns Kommune i september 2019 har skrevet til børne- og undervisningsministeren og Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg om lignende forhold. Konkret har Københavns Kommune anført, at de ønsker, at der bliver ensartetede vilkår for forældrebetaling i fritidshjem organiseret under dagtilbudsloven og folkeskoleloven, da de elles må omdanne de selvejende fritidshjem til SFO under folkeskoleloven. I Københavns Kommune er en væsentlig del af tilbuddene organiseret som selvejende institutioner. Børne- og undervisningsministeren har svaret Københavns Kommune, at regeringen ikke har aktuelle planer om at ændre reglerne for forældrebetaling for fritidstilbud oprettet efter dagtilbudsloven.

Børne- og ungeområdet forelægger sag for undervisningsudvalget, når svar fra Børne- og Undervisningsministeriet foreligger.

Forvaltningen er bekendt med, at bestyrelsen for Klub Lous P ønsker at undersøge muligheden for at omdanne den selvejende Klub Louis P til en privat fritidsklub/fritidshjem. Forvaltningen vil, såfremt bestyrelsen ønsker dette, gå i dialog herom og afklare muligheder og udfordringer. Herunder om forældrebetalingsandel, sikring af pladser til alle børn fra Skolen på Nyelandsvej, godkendelseskriterier for en privat klub m.v. Dette ændrer dog ikke på behovet for en betinget opsigelse af driftssoverenskomsten.

Økonomi

I budgetaftalen for 2020-23 er der indregnet øgede indtægter i 2020 på 1.478 t.kr., i 2021 på 3.517 t.kr., i 2022 på 3.427 t.kr. og i 2023 på 3.334 t.kr.
Såfremt lovgivningen ikke ændres, vil alternativet til en opsigelse af driftsoverenskomsten med klub Louis P være, at det aftalte provenu ved takststigning ikke opnås. For Klub Louis P er der indregnet et provenu på 158 t.kr. i 2020 og efterfølgende 395 t.kr. i 2021, 399 t.kr. i 2022 og 404 t.kr. i 2023. Det bemærkes, at såfremt der ikke sker takststigning for medlemmerne i Klub Louis P, vil der være tale om forskelsbehandling i forhold til medlemmer i andre klubber i kommunen, hvor taksten hæves.
Såfremt taksten for klubmedlemskab ikke hæves noget sted, vil provenutabet være lig beløbet aftalt i budgetforliget som anført herover.
Såfremt takststigningen først sker pr. 1. oktober 2020 for medlemmer i SFO'er og klubber, vil provenutabet være 592 t.kr.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Undervisningsudvalget og magistraten.

Historik

Indstilling 18. november 2019, pkt. 196:
Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. Frederiksberg Kommune skriver til børne- og undervisningsministeren og foreslår, at lovgivningen ændres, således at klubtilbud drevet under dagtilbudsloven kan takstfinansieret på samme vilkår som SFO drevet under folkeskoleloven.
2. Driftsoverenskomsten med den selvejende Klub Louis P opsiges betinget pr. 31. december 2019 med udløb pr. 30. september 2020. Dog tidligere hvis parterne kan blive enige herom.
3. Driftsoverenskomsten med Klub Louis P fortsætter uændret, såfremt en lovændring gør det muligt at have ensartede takster i alle klubber i Frederikberg Kommune uanset om de drives under dagtilbudsloven eller folkeskoleloven.
4. At sagen forelægges igen, når der foreligger svar fra ministeren.

Bilag

Borgmesterbrev til minister og udvalg

Overenskomst Louis P

Punkt 449: Fondsbevilling til Science i fritiden, Skolen på Grundtvigsvej

00.30.14-S00-17-19

Resume

Villum fonden har bevilget 24 mio.kr. til 22 initiativer landet over, der skal gøre det sjovt at gå til Science. Heraf er i alt 878.515 kr. bevilget til Skolen på Grundvigsvej, til projektet "Science-klub med fokus på klima og natur". Det indstilles, at der gives en indtægtsbevilling og en udgiftsbevilling på 878.515 kr.

Beslutning

Magistraten og Undervisningsudvalget indstiller,
1. at der meddeles indtægtsbevilling på i alt 54 t.kr. i 2019, 630 t.kr. i 2020 og 195 t.kr. i 2021. I alt 879 t.kr.,
2. at der meddeles udgiftsbevilling på i alt 45 t.kr. i 2019, 521 t.kr. i 2020 og 161 t.kr. i 2021. I alt 727 t.kr. og
3. at kontoen for momsudligning på det finansielle område meddeles udgiftsbevilling på i alt 9 t.kr. i 2019, 109 t.kr. i 2020 og 34 t.kr. i 2021. I alt 152 t.kr.

Indstilling

Undervisningsudvalget indstiller,

1. at der meddeles indtægtsbevilling på i alt 54 t.kr. i 2019, 630 t.kr. i 2020 og 195 t.kr. i 2021. I alt 879 t.kr.,
2. at der meddeles udgiftsbevilling på i alt 45 t.kr. i 2019, 521 t.kr. i 2020 og 161 t.kr. i 2021. I alt 727 t.kr. og
3. at kontoen for momsudligning på det finansielle område meddeles udgiftsbevilling på i alt 9 t.kr. i 2019, 109 t.kr. i 2020 og 34 t.kr. i 2021. I alt 152 t.kr.

Sagsfremstilling

Villum Fonden har bevilget i alt 24 mio.kr. til 22 initiativer landet over, der skal gøre det sjovt at gå til Science.
Skolen på Grundtvigsvej har i foråret ansøgt Villum Fonden om midler til projektet "Science-klub med fokus på klima og bynatur", og har i efteråret fået bevilget i alt 878.515 kr. til projektet. Bevillingen løber fra 2019 og skal senest være anvendt i 2022.
Formålet med science-klubben er at skabe et aktivitetstilbud, hvor børn og unges egen undring og egne observationer bruges som udgangspunkt for at arbejde løsningsorienteret med større problemstillinger i relation til klimaudfordringer og den tætbefolkede by. Klubben etableres i et samarbejde mellem Skolen på Grundtvigsvej (SpG) og Københavns Universitet, Det Natur-og Biovidenskabelige fakultet (KU-Science) og forankres organisatorisk som en del af SpG's fritidstilbud. Målet er en velfunderet science-klub for indskolingens 6-8 årige og mellemtrinnets 9-11 årige børn og unge inden for rammerne af det nuværende SFO-tilbud 'Nordlys' og klub 'Kometen'.
Idéen med klubben er gennem lystbetonede fritidsprægede aktiviteter at stimulere barnets nysgerrighed for de nære forhold i hverdagen - miljøet på skolen, hjemme i gården, haven og på altanen for derigennem at skærpe opmærksomheden på bredere problemstillinger i bymiljøet og omverdenen generelt. Den naturvidenskabelige metode er i fokus, hvor børnenes, pædagogernes og forskernes viden og færdigheder sættes i spil i forløb, der omhandler bynatur og klimatilpasning på Frederiksberg. Den kommunale forvaltning fungerer som opdragsgiver, KU-forskere præsenterer den nyeste viden og den naturvidenskabelige metode og SpG's fritidspædagoger faciliterer processen. Science-klubbens børn og unge kommer med løsningerne på, hvad de selv kan gøre, og hvordan forvaltning og politikere i Frederiksberg Kommune kan løse aktuelle udfordringer. Science-klubben etableres som et fritidstilbud, hvor forskere og pædagoger i samarbejde planlægger fritidsprægede aktiviteter én eftermiddag ugentligt for hhv. SFO-Nordlys og Kometen.
Aktiviteterne udbydes som forløb af ca. fem på hinanden følgende gange, der er tematiseret i forhold til et fagligt emne: Jordens biologi, vandets kredsløb, byens planter og deres insekter og samspillet mellem planter, insekter og deres levesteder.
Målgruppen er skolens børn, der er tilmeldt SFO Nordlys og mellemtrinet i klub Kometen.
Den samlede projektøkonomi er 1.131.959 kr., hvoraf 878.516 kr. finansieres med fondsmidler og 253.443 kr. finansieres af Skolen på Grundtvigsvej, SFO Nordlys og Klub Kometen.

Økonomi

Ved bidrag fra private fonde m.v. skal der tilbagebetales 17,5 % af tilskuddet til den kommunale momsudligningsordning.
Det foreslås, at 879 t.kr. indtægtsbevilges Undervisningsudvalget, (Klub Kometen - Skolen på Grundtvigsvej), at 727 t.kr. udgiftsbevilges Klub Kometen og at 152 t.kr. udgiftsbevilges på kontoen til momsudligning (det finansielle område).

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Undervisningsudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.

Historik

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. undervisningsudvalget meddeles indtægtsbevilling på i alt 54 t.kr. i 2019, 630 t.kr. i 2020 og 195 t.kr. i 2021. I alt 879 t.kr.,
2. undervisningsudvalget meddeles udgiftsbevilling på i alt 45 t.kr. i 2019, 521 t.kr. i 2020 og 161 t.kr. i 2021. I alt 727 t.kr. og
3. kontoen for momsudligning på det finansille område meddeles udgiftsbevilling på i alt 9 t.kr. i 2019, 109 t.kr. i 2020 og 34 t.kr. i 2021. I alt 152 t.kr.

Bilag

Bevillingsskrivelse - Skolen på Grundtvigsvej

Pressemeddelelse - Science i fritiden - VILLUM FONDEN

Ansøgning

Tidsplan

Bevillingsskema

Punkt 450: Midlertidig genhusning af Frederiksberg Boldklub - status og bevilling

18.13.00-A00-1-19

Resume

Sagen omhandler status på den midlertidige genhusning af Frederiksberg Boldklub som følge af den kommende renovering af Ingeborggården inkl. etablering af et nyt klubhus - herunder særligt finansieringsløsningen og de bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning

Magistraten og Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,
1. at status tages til efterretning,
2. at rådighedsbeløb og anlægsbevilling vedr. tilskud til FB´s ny klubhus reduceres med 1,0 mio. kr. i 2019,
3. at rådighedsbeløb og anlægsbevilling vedr. renovering af Edison nedskrives med 0,4 mio. kr. i 2019,
4. at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 1,75 mio. kr. i 2019,
5. at der tilvejebringes anlægsramme i 2019 på 0,35 mio. kr. i 2021 via opskrivning af den negative anlægspulje i 2019 og
6. at der af driftsbudgettet til lokaletilskud i henholdsvis 2020 og 2021 reserveres 0,450 mio. kr. til lejebetaling af pavillonerne.

Indstilling

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,
1. at status tages til efterretning,
2. at rådighedsbeløb og anlægsbevilling vedr. tilskud til FB´s ny klubhus reduceres med 1,0 mio. kr. i 2019,
3. at rådighedsbeløb og anlægsbevilling vedr. renovering af Edison nedskrives med 0,4 mio. kr. i 2019,
4. at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 1,75 mio. kr. i 2019,
5. at der tilvejebringes anlægsramme i 2019 på 0,35 mio. kr. i 2021 via opskrivning af den negative anlægspulje i 2019 og
6. at der af driftsbudgettet til lokaletilskud i henholdsvis 2020 og 2021 reserveres 0,450 mio. kr. til lejebetaling af pavillonerne.

Sagsfremstilling

Midlertidig genhusning - løsning:
Etableringen af et nyt klubhus til Frederiksberg Boldklub (FB) som en fysisk og social integreret del af det nye og moderniserede plejecenter Ingeborggården går i gang i november 2019. I forbindelse med kommunalbestyrelsens beslutning den 1. december 2014 om at gennemføre et samlet projekt som beskrevet ovenfor med integrering af plejehjem og klubhus, fremgik følgende:

"...fasen fra nedrivning af det eksisterende klubhus til bygning og ibrugtagning af et nyt klubhus bliver minimeret, og at der i perioden findes muligheder for en midlertidig genhusning af klubbens medlemmer i umiddelbar direkte tilknytning til de eksisterende boldbaner på Jens Jessens Vej – bl.a. i samarbejde med Frederiksberg-Hallerne."

I tæt dialog med FB har forvaltningen derfor afdækket mulighederne for en midlertidig genhusning og fundet en løsning, der også tager højde for det stigende antal medlemmer i boldklubben. Det midlertidige klubhus består af pavilloner i 3 plan, der placeres på Jens Jessens Vej ud mod boldbanerne og grænser op til byggepladsen ved hovedprojektet. Det samlede grundareal vil i alt være 12 x 9 kvm - i alt 108 kvm.

Plan 1 opbygges med 4 separate bade/omklædningsrum, hvor indgangene til omklædningsrummene ligger ud imod boldbanen. Plan 2 vil indeholde 4 boldrum, 1 kontor, 1 mødelokale, 1 toilet og 1 vaskerum. Plan 3 vil bestå af anretterkøkken, klublokale(fællesrum), toilet og rengøringsrum. I fortsættelse af klublokalet en overdækket terrasse.

Løsningen forventes at kunne ibrugtages i december 2019 og planlægges at huse boldklubben i 21 måneder, mens 1. etape af byggeriet finder sted. Det vil være muligt at forlænge lejen af pavilionerne, hvis der er behov for en længere genhusningsperiode.

Finansiering af den midlertidige genhusning
Udgifterne til det midlertidige klubhus udgør i alt 2,5 mio. kr. for den samlede periode på 21 måneder. Hertil kommer et forventet tillæg på 0,15 mio. kr. til egenindretning af boldbure. I alt udgifter på 2,650 mio. kr.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 3. december 2018 at give en anlægsbevilling på 12,6 mio. kr. i 2018 til tilskud til anlægsomkostningerne til opførelse af nyt klubhus, nedrivning af det eksisterende klubhus, genhusning mv. Anlægsbevillingen var finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2018-2021.

Udbetalingen af anlægsmidlerne blev efterfølgende ikke udmøntet i 2018, da aftalen med FB-fonden først blev indgået i 2019. Der er efterfølgende blevet aftalt en udbetalingsplan med fonden, der forudsætter, at kommunen afholder udgifterne til den midlertidige genhusning. Tilskuddet til fonden reduceres dermed med 1,0 mio. kr. i 2019, som foreslås bevilget til den midlertidige genhusning.
Derudover har forvaltningen været i dialog med FB, der årligt modtager 0,45 mio. kr. i lokaletilskud. Efter aftale med boldklubben foreslås det, at det beregnede forventede lokaletilskud for 2020 og 2021 anvendes til finansiering af det midlertidige klubhus. Det foreslås derfor at reservere 0,45 mio. kr. i hhv. 2020 og 2021 på driftsbudgettet til lokaletilskud under Kultur- og Fritidsudvalget til lejebetaling af pavilionerne til den midlertidige genhusning af FB.

FB har desuden tilkendegivet, at boldklubben har mulighed for bidrage med yderligere 0,35 mio. kr. i 2021 til den midlertidige genhusning.

Det foreslås, at den resterende finansiering på 0,4 mio. kr. håndteres ved at nedskrive anlægsbevilling tilsvarende på anlægsprojektet vedr. renoveringen af Edison, idet der forventes et mindreforbrug på dette projekt. Der vil blive fremlagt særskilt anlægsregnskab, når projektet er endeligt afsluttet.

Økonomi

Det foreslås med denne indstilling, at kommunen etablerer midlertidig genhusning for FB for i alt 2,65 mio. kr. Der søges i denne forbindelse om, at der afsættes 1,75 mio. kr. i rådighedsbeløb i 2019 og meddeles anlægbevilling hertil.

Projektet finansieres delvist ved, at det bevilgede anlægstilskud til genhusning på 1,0 mio. kr. i 2019 ikke udbetales til FB, men i stedet afsættes til kommunens etablering heraf.
Da FB ikke skal betale leje for klubhus i perioden, kan der yderligere findes 0,45 mio. kr. i hhv. 2020 og 2021 ved at reservere tilsvarende beløb på driftsbudgettet til lokaletilskud under Kultur- og Fritidsudvalget til den løbende lejebetaling af pavillonerne. Derudover bidrager FB selv med en betaling på 0,35 mio. kr. til kommunen i 2021, mens 0,4 mio. kr. kan finansieres ved et mindreforbrug i 2019 vedr. renoveringen af Edison.

Samlet betyder den foreslåede ændring, at anlægsudgifterne 2019 forøges med 0,35 mio. kr. (merudgift på 1,75 mio. kr. til genhusningsprojektet, mindreudgift på 1,0 mio. kr. vedr. anlægstilskud til FB samt en mindreudgift på 0,4 mio. kr. vedr. Edison). Anlægsramme i 2019 på de 0,35 mio. kr. tilvejebringes via opskrivning af den negative anlægspulje.

I 2021 foreslås, at bidraget fra FB på 0,35 mio. kr. tilgår kassen.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Kultur- og fritidsudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.
CJ

Historik

Indstilling 18. november 2019, pkt. 138:
By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at status tages til efterretning,
2. at rådighedsbeløb og anlægsbevilling vedr. tilskud til FB's ny klubhus reduceres med 1,0 mio. kr. i 2019,
3. at rådighedsbeløb og anlægsbevilling vedr. renovering af Edison nedskrives med 0,4 mio. kr. i 2019,
4. at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 1,75 mio. kr. i 2019,
5. at der bevilges en driftsindtægt på 0,35 mio. kr. i 2021 vedr. betaling fra FB, der tilgår kassen,
6. at der tilvejebringes anlægsramme i 2019 på 0,35 mio. kr. via opskrivning af den negative anlægspulje i 2019, og
7. at der af driftsbudgettet til lokaletilskud i henholdsvis 2020 og 2021 reserveres 0,450 mio. kr. til lejebetaling af pavillonerne.

Punkt 451: Forslag lokalplan 223 - Rolighedsvej Bycampus

01.02.00-P16-5-18

Resume

By- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om forslag til Lokalplan 223 med tilhørende forslag til Kommuneplantillæg 10 kan godkendes og sendes i offentlig høring. Lokalplanen omhandler plangrundlag for etageboligbebyggelse med små kollegie- og forskerboliger og erhverv i stueetagen, indretning af det gamle seruminstituts bevaringsværdige bygning til familieboliger, ny idrætshal i to plan i tilknytning til en park og ny placering af Prins Henriks Skole ved endnu en bevaringsværdig bygning. Lokalplanen omhandler også en række strukturer for ubebyggede arealer og grønne træk.

Beslutning

Et flertal i Magistraten (Borgmesteren, Flemming Brank, Nikolaj Bøgh, Alexandra Dessoy, Thyge Enevoldsen, Lone Loklindt, Jan E. Jørgensen, Balder Mørk Andersen, Mette Bram og Laura Lindahl) og et flertal i By- og Miljøudvalget (Flemming Brank, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Carina Høedt, Fasael Rehman, Thyge Enevoldsen og Balder Mørk Andersen) indstiller,
1. at forslag til Lokalplan 223 og forslag til Kommuneplantillæg 10 offentliggøres i en periode på 8 uger, idet dog juleferien ikke tælles med,
2. at tilhørende miljørapport og udbygningsaftaler offentliggøres sideløbende,
3. at der afholdes borgermøde i høringsperioden.

By-og MIljøudvalget udtrykte bekymring over den samlede volumen og bygningshøjderne mod Åboulevarden og Bülowsvej. Partierne kan fremsende mindretalsudtalelser inden Magistratens behandling.

Mindretalsudtalelserne medsendes i offentlighedsfasen.

Et mindretal i Magistraten (Michael Vindfeldt) tog forbehold.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Gunvor Wibroe og Ruben Kidde) tog forbehold.

Indstilling

Et flertal i By- og Miljøudvalget (Flemming Brank, Brian Holm, Nikolaj Bøgh, Carina Høedt, Fasael Rehman, Thyge Enevoldsen og Balder Mørk Andersen) indstiller,
1. at forslag til Lokalplan 223 og forslag til Kommuneplantillæg 10 offentliggøres i en periode på 8 uger, idet dog juleferien ikke tælles med,
2. at tilhørende miljørapport og udbygningsaftaler offentliggøres sideløbende,
3. at der afholdes borgermøde i høringsperioden.

Udvalget udtrykte bekymring over den samlede volumen og bygningshøjderne mod Åboulevarden og Bülowsvej. Partierne kan fremsende mindretalsudtalelser inden Magistratens behandling.

Et mindretal i By- og Miljøudvalget (Gunvor Wibroe og Ruben Kidde) tog forbehold.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på møde den 23. september 2019 sagen, idet udvalget ønskede lokalplanforslaget viderebearbejdet med mere detaljerede bestemmelser til sikring af den arkitektoniske kvalitet, især vedrørende facadeudtryk, materialer, detaljering og proportionering.

Der foreligger nu et lokalplanforslag, hvor bestemmelser om "Bebyggelsens ydre fremtræden" og "Ubebyggede arealer" er viderebearbejdet med mere detaljerede bestemmelser, herunder med en række bilag af facadeudsnit med tilhørende facadesnit og supplerende landskabssnit. Arbejdet med detaljeringen har ført til materialeskift, hvor de facader der tidligere var fastsat som primært metalfacader (tombak) nu primært skal være beklædt med keramiske facadeelementer. Alle nye bygninger i tegl/keramik fastsættes til at skulle være i en rødlig farve, hvilket understøtter tanken om et samlet campuspræg. Redegørelsens afsnit om den overordnede disponering og arkitekturen for boligbebyggelsen og skolen, og tilhørende illustrationer er derfor redigeret. Ud over detaljeringen af bestemmelser om "Bebyggelsens ydre fremtræden" og "Ubebyggede arealer" er enkelte bestemmelser om andre forhold ændret eller tydeliggjort siden 23. september 2019. Der er foretaget en landinspektøropmåling af Bülowsvej 27 (det gamle Seruminstitut) og det har vist sig at bygningen er på 1.975 m^2, hvilket er 25 m^2 mere end fastsat i tidligere fremlagt lokalplanforslag (i startredegørelsen var det angivet at bygningen var på 2.000 m^2). Opmålingen har vist at kælderens loft ligger mere end 1,25 m over terræn og derfor tæller

med som 675 m^2 etageareal. Der er derfor redigeret i forslaget til kommuneplantillæggets redegørelse, der dog fortsat viser at lokalplanforslagets rummelighed holder sig under kommuneplantillæggets bebyggelsesprocent på 150 under ét, samt i lokalplanforslagets bestemmelse om bebyggelsens maksimale omfang. Det er tydeliggjort at den høje kælder kun må anvendes til opbevaring og lignende.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det viderebearbejdede lokalplanforslag i høj grad vil sikre den arkitektoniske kvalitet, især vedrørende facadeudtryk, materialer, detaljering og proportionering, og også i forhold til landskabsplanen.
Udvalget anmodede på mødet den 23. september 2019 om en redegørelse for opholdsarealerne. I startredegørelsen var det opgivet, at opholdsarealerne ud fra kommuneplanens rammebestemmelser ville blive ca. 14.000 m2 svarende til 30% af etagearealet for små boliger, 50% for skole og familieboliger og 10% for idrætshal og erhverv. I lokalplanforslagets redegørelse er det oplyst, at opholdsarealer ved den forventede fordeling af anvendelser i forhold til lokalplanens byggerummelighed vil svare til samlet 11.795 m².
Forskellen er ikke et udtryk for, at der bygges mere end forudsat i startredegørelsen. Institutioner til børn og unge skal jf. kommuneplanens opholdsnorm have 50% opholdsarealer i forhold til bruttoetagemeter, men krav til opholdsarealer ved en række funktioner, herunder skoler, kan fastsættes på baggrund af en konkret vurdering.
Det er efter konkret vurdering fastsat, at skolens opholdsarealer skal udgøre mindst 30%, blandt andet fordi de suppleres af andre udearealer, der dog ikke er støjdæmpet og på grund af de gode sammenhængende opholdsarealer i skolegård og på tagflader samt den umiddelbare nærheden til lokalplanområdets park. Der er således arealer ved skolen, der trods støjhegn ikke kan tælle som opholdsareal, da de ligger ud til Rolighedsvej med trafikstøj. Det er på den baggrund vurderet, at der er tilstrækkeligt opholdsareal, hvor de primære opholdsarealer er støjdæmpede, svarende til situationen ved flere andre skoler på Frederiksberg.
Boligerne mod nord vil få fælles semiprivate opholdsarealer i de hævede gårdrum, hvorfra der etableres gode og åbne fysiske og visuelle forbindelser til stræde og park. En stor del af parken vil indgå og blive indrettet som en offentlig tilgængelig del af bebyggelsens opholdsarealer. Herudover etableres store fælles altaner og tagterrasser til beboerne.

Muligheder for etablering af skure mv. inden for lokalplanområdet kan kun ske under hensyn til opfyldelse af opholdsarealkrav. Dette er tydeliggjort i det reviderede lokalplanforslag.

Tidligere sagsfremstilling
By- og Miljøudvalget vedtog 5. november 2018, på baggrund af startredegørelse, at der skal udarbejdes lokalplan med tilhørende kommuneplantillæg, der muliggør opførelse af kollegieboliger, små boliger til young professionals og familieboliger, park, idrætshal og skole.
Udvalget anmodede om en redegørelse for mulighederne for etablering af almene boliger og andre boligformer sammenholdt med projektets idé om små billige studieboliger samt for mulighederne for genanvendelse af byggematerialer.
Sag om boligformer har været behandlet 28. januar 2019, hvor kommunalbestyrelsen vedtog, at der i denne sag ikke bliver stillet krav om 25 % almene boliger.
Vedlagt denne sag er et notat fra bygherre om mulighederne og barrierer for genanvendelse af byggematerialer indenfor området.
By- og Miljøudvalget anmodede endvidere om et besøg i området senest i forbindelse med udvalgsbehandlingen af det kommende lokalplansforslag. Udvalg har den 14. januar 2019 været på besigtigelse i lokalplanområdet.

DTU og KU rykker ud af området, der i dag er hegnet og lukket om sig selv og indeholder en meget varieret bebyggelse, og derfor er der igangsat en større byudviklingsproces. Den 25. april 2016 vedtog By- og Miljøudvalget et visionspapir for udviklingen, hvis indhold er indskrevet i Kommuneplan 2017's hovedstruktur. Visionen for området er at skabe et grønt, levende og åbent bycampus, der byder byen indenfor. I februar 2018 inviterede ejerne af arealerne; Freja Ejendomme og Frederiksberg Kommune samt udvikler; NREP tre tegnestuer til et parallelopdrag om udviklingen af "Rolighedsvej Bycampus - fra lukket forskningsmiljø til åben bycampus". I programmet til parallelopdraget var indarbejdet ideer og ønsker til området fra afholdt borgermøde og fra en række møder med udvalgte interessenter, der blev afholdt i efteråret 2017. De tre tegnestuer var Effekt/CFBO, Entasis og Cobe. Der blev ikke udpeget en egentlig vinder, men der er taget afsæt i de ideer, der fremkommet, hvilket et parallelopdrag muliggør. Det foreliggende lokalplanforslag er en viderebearbejdning af parallelopdraget, ud fra dommerkomitéens bemærkninger, særligt med udgangspunkt i forslaget fra Team Effekt/CFBO.

Projektområdet
Området ligger i kommunens nordøstlige del ud til Åboulevard og mellem Bülowsvej, Rolighedsvej, Den Grønne Sti samt området med badmintonhal vest for Den Grønne Sti. En kobling til arealer og funktioner vest for lokalplanområdet er oplagt, så strukturen bindes sammen til KU's arealer og en evt. kommende udbygning af deres område.

Hovedgreb og arkitektur

Det primære hovedgreb er et grønt parkrum placeret på begge sider af Den Grønne Sti centralt i området, i direkte forbindelse med en ny delvist nedgravet idrætshal. Langs Åboulevard, Bülowsvej og Rolighedsvej vil en grøn beplantet campuskant skabe en visuel sammenhæng, så bebyggelsen fremstår som beliggende inde i et grønt campusområde. To øst-vestgående stræder opdeler området i tre "bånd". Mod nord planlægges små boliger til studerende og young professionals (unge nyuddannede, forskere og iværksættere). I det midterste bånd ligger park, idrætshal og bevaringsværdig bygning, der indrettes til familieboliger. I båndet mod syd er der en ny lokalitet til Prins Henriks Skole.

Bygninger og anlæg skaber tilsammen et campusområde, der vil opleves grønt og inviterende og med en varieret bebyggelse, der indrammer den aktive park. Bygningerne er højest mod Åboulevard (op til 8 etager) og trapper ned mod parken og Rolighedsvej. De to bevaringsværdige bygninger (Rolighedsvej 39 og Bülowsvej 27) er fint indpasset i planen. Mod Åboulevard skærmer den nye bebyggelse området mod trafikstøj på opholdsarealer. Øvrig ny bebyggelse underbygger princippet om campusplanens åbne og varierede karakter, med solitære og sammenstillede bygninger med forskellige bygningstyper, variationer og højder. I bebyggelsen mod nord er boligbebyggelsen bundet sammen af et hævet gårdmiljø, oven på en delvist nedgravet parkeringskælder, og mod syd er skolebebyggelsen bundet sammen af et fælles stueplan. Området disponeres på de gåendes og cyklendes præmisser, uden mulighed for gennemkørsel med bil.

Bearbejdning af projektet siden startredegørelsen
I startredegørelsen blev det fastsat, at der skulle arbejdes videre med det arkitektoniske udtryk i alle bebyggelserne, så typologierne understreges med stoflighed, detaljering, variation, markering af stueetagen, taget, hjørner osv. Der skulle fokus på en karakterfuld helhed og en differentiering i de enkelte bebyggelser og facader, særligt mod den visuelt eksponerede Åboulevard med den store skala, samt på at teknik skal integreres i arkitekturen. Bebyggelse over 6 etager forudsætter, at der foreligger et arkitekonisk velbegrundet projekt i sammenhæng med omgivelserne.
Projekterne er nu bearbejdet i forhold til ovenstående og By-, Kultur- og Miljøområdet kan anbefale projekterne inklusiv bebyggelsen i op til 8 etager mod Åboulevard. Al ny bebyggelse indgår i en 'campustypologi' med en karakterfuld helhed og skal fremstå i en høj bygningsmæssig kvalitet i et arkitektonisk formsprog, der har en række fællestræk og hvor hver bebyggelse samtidigt har sit eget differensierede udtryk. Et fællestræk skal være facader med reliefvirkning i en lodret 'ribbet struktur' med 'sværd' eller lameller, der i de enkelte bygninger eller i stueetagernes facader er et fremtrædende formsprog, der giver stoflighed, rytme, dybdevirkning og detaljering. Mod lokalplanområdets fire 'hjørner' skal bebyggelserne have afrundede, bløde former, der spiller sammen med de omkringliggende bebyggelsers hjørneafskæringer og lokalplanområdets organiske landskabsprojekt. Der er arbejdet med parkens karakter og indretning og det forudsættes, at parken bliver kommunalt ejet og i samarbejde med Forsyningen skal den indrettes som 'klimapark' så den kan optage regnvand fra skybrud. Klimatilpasningsanlægget under parken og etableringen heraf indarbejdes i kommunens samlede klimatilpasningsplan.
I forhold til ensidige nordvendte boliger mod den stærkt trafikerede Åboulevard er der indarbejdet supplerende sydvendte fælleskøkkener med altaner mod de støjbeskyttede gårdrum. Der er udviklet en løsning med en indbygget bænk i karnapper i de boliger, der vender ud mod Åboulevard, der fungerer som lydsluse ved at lede luft ind igennem støjabsorberende materiale for at sikre overholdelse af støjkravene ved 'svagt åbne vinduer'. Særligt mod det nordlige stræde er der placeret udadvendte og bylivsunderstøttende funktioner.

Lokalplanens formål:
Lokalplanens formål er, at det skal være et område med forskellige funktioner, der giver et varieret og levende miljø i bevaret og ny bebyggelse. Bebyggelsesstrukturen skal have 'campuskarakter' og placeres omkring en park og være omkranset af en grøn ubebygget og beplantet kant mod de omgivende veje. Lokalplanen skal medvirke til at skabe et område med høj bygningsmæssig kvalitet i et arkitektonisk formsprog, der kan indgå i samspil med omgivelserne og sikre gode sammenhænge til naboområder. Der skal skabes hensigtsmæssig trafikbetjening og parkering, og en park med høj kvalitet, attraktive opholdsarealer for beboere og brugere og en grøn karakter. Løsninger, der hindrer oversvømmelser skal integreres.

Trafik og parkering
<u>Bilparkering</u>
Der stilles ifølge kommuneplanens parkeringsnorm krav om, at 100% af parkeringen skal etableres under terræn ved bebyggelsesprocenter over 150. Selvom områdets samlede bebyggelsesprocent ikke overstiger 150% er det ud fra den valgte struktur i denne lokalplan fastsat at al parkering skal ske under terræn, på nær få pladser til handicapbusser/servicebiler. Parkeringspladserne til området etableres i én delvist nedgravet parkeringskælder mod nord. Vejadgang til parkeringskælderen sker alene fra Bülowsvej. I lokalplanforslaget er det fastsat at familieboligerne skal have 1 parkeringsplads pr. familiebolig og ud fra konkrete vurderinger er det fastsat, at der skal være minimum 1 parkeringsplads pr. 350 m2 etageareal til kollegieboliger, 1 parkeringsplads pr. 200 m2 etageareal for særlige boformer, idet det forventes at de unge nyuddannede forskere og iværksættere i de små boliger vil have et lavt bilejerskab og 32 parkeringspladser til skolen svarende til 1 parkeringsplads pr. 350 m2, i forhold til skolens antal elever og ansatte og skolens trafikale placering. Ud fra den stationsnære placering og øvrige gode trafikale placering ved Den Grønne Sti og mange busruter er det i denne lokalplan konkret vurderet, at der skal være 1 parkeringsplads pr. 200 m2 etageareal idrætshal og 1 parkeringsplads pr. 100 m2 etageareal til erhvervsformål. Herudover skal der etableres 2 parkeringspladser,

for de parkeringspladser, da der bliver nedlagt få pladser i forbindelse med etablering af svingbane mv. Ud fra forskellige behov på forskellige tidspunkter over døgnet for lokalplanområdets forskellige funktioner, er det vurderet, at der bliver et vist sammenfald af beboere/brugere af boliger, erhverv, skole og hal, og at der derfor ud fra et samtidighedsprincip kan reduceres i parkeringskravet ud fra princip om dobbeltudnyttelse med en maksimal faktor på 0,80. Det forventes herudfra at det samlede antal bilparkeringspladser bliver ca. 130.

Trafik
Der etableres en servicevej, der kun benyttes til renovationskøretøjer, servicevogne o.lign. Der vil ved Den Grønne Sti blive etableret tilslutnings- og krydsningsmuligheder, så der sikres god adgang til parken og den nye bebyggelse. Cykelparkering skal etableres i større og mindre zoner på terræn og for den nye boligbebyggelse kan ca. 2/3 af cykelparkeringspladserne placeres i konstruktion (i parkeringskælder).
Med lokalplanforslaget følger udbygningsaftaler, hvor grundejer forpligter sig til at gennemføre en svingbane ind til området på Bülowsvej og ud/indkørsel, en afsætningsperron med korttidsparkering ved Rolighedsvej.

Cykelparkering
I lokalplanforslaget er det fastsat, at familieboligerne og kollegieboligerne og de særlige boformer med små boliger skal have 2 cykelparkeringspladser pr. bolig og 1 cykelparkeringsplads pr. 25 m2 etageareal til undervisnings- og institutionsformål og erhvervsformål. Ud fra en konkret vurdering af de forskellige behov på forskellige tidspunkter for lokalplanområdets funktioner, kan der indenfor det fastsatte delområder reduceres i cykelparkeringskravet. Det er vurderet, at der bliver et vist sammenfald af beboere/brugere af boliger, erhverv, skole og hal og at der ud fra et samtidighedsprincip kan reduceres, så der samlet kan anlægges 80 % af de fastsatte cykelparkeringspladser. Det forventes, at det samlede antal cykelparkeringspladser bliver ca. 1.900.

Forsyningsledninger
Der gøres opmærksom på, at der i det nordøstlige hjørne af lokalplanområdet er kloakledninger, der hovedsageligt knytter sig til et bygværk/brønd, hvor der afvandes ca. 1/3 af Frederiksberg Kommune. I samme bygværk er et overløb til en overløbsledning (hjælpeledning), der særligt er i brug ved større regnhændelser. Frederiksberg Forsyning og bygherre er i gang med afklaring af om byggeriet og dermed parkeringskælderen i dette område kan bygges hen over ledningerne eller om ledningerne skal flyttes.

Ubebyggede arealer og opholdsarealer
Parken indrettes i sammenhæng med Den Grønne Sti. Med udgangspunkt i eksisterende træer skabes en grøn 'campuskant' langs de tre veje. Mod Rolighedsvej etableres forareal og skolegård med store og markante træer, som synliggør mødet mellem byen og skolen og danner en situation i slægtskab med forarealet ved KUs bygning på Rolighedsvej 23. Der gives dog mulighed for sikkerheds- og støjhegn i en delvis transparent ribbet struktur omkring skolegården. Stræderne og belægningerne i den 'grønne campuskant' skal primært fremstå i lyse betonbelægninger med forskellig overfladebehandling.

Boligerne mod nord vil få fælles private udeopholdsrum oppe på etagerne i form af store altaner og tagterasser, fælles semiprivate opholdsarealer i de hævede gårdrum, og en stor del af parken vil indgå og blive indrettet som en offentlig tilgængelig del af bebyggelsens opholdsarealer. Opholdsarealer til familieboligerne etableres i haverum og på altaner. Hallens opholdsarealer vil ligge på forarealet og på del af taget. Skolens opholdsarealer vil primært ligge på taget af den fælles stueetage og på tagterrasser. Herudover vil en del af forarealet mod Rolighedsvej, der er skærmet mod støj, indgå som opholdsareal til skolen. Af sikkerhedsmæssige årsager vil skolens opholdsarealer ikke blive offentligt tilgængelige.

Lokalplanen stiller jf. kommuneplanens opholdsnormer i forhold til bruttoetagemeter krav om minimum 30 % opholdsarealer ved de små boliger mod nord (kollegieboliger/særlige boformer), 50 % ved familieboliger og 10 % ved idrætshal og erhverv. Institutioner til børn og unge skal jf. opholdsnormen have 50 % opholdsarealer i forhold til bruttoetagemeter, men krav til opholdsarealer ved en række funktioner, herunder skoler, kan fastsættes på baggrund af en konkret vurdering. Det er efter konkret vurdering fastsat at skolens opholdsarealer skal udgøre mindst 30 %, blandt andet fordi de suppleres af udearealer, der ikke er støjdæmpet og på grund af de gode sammenhængende opholdsarealer i skolegård og på tagflader, samt nærheden til lokalplanområdets park. Ved den forventede fordeling af funktioner i forhold til lokalplanens byggerummelighed vil det svare til ialt 11.804 m2 opholdsareal.

To af de markerede træer, der i konkurrenceprogrammet var ønsket bevaret, indgår ikke i strukturen for lokalplanområdet. Dette for, at der kan skabes plads til servicevej og parkeringskælder. Herudover tillades et stort træ i byggefelt til skole fældet. Der er i lokalplanen stillet krav om, at der skal plantes erstatningstræer. Der udpeges ud over de i konkurrenceprogrammet markerede træer, yderligere 3 bevaringsværdige træer, der kan indgå i den valgte struktur samt bevaringsværdige beplantningsstrukturer langs den Grønne Sti og langs Åboulevard. Træer af invasive arter (robinia og skyrækker) udpeges ikke som bevaringsværdige.

Kommuneplan 2017

Området er omfattet af Kommuneplan 2017's rammeområder 6.O.19 med max. bebyggelsesprocent 160% - max. 6-8 etager og rammeområde 6.O.18 med max. bebyggelsesprocent 110% - max. 6-8 etager - begge udlagt til offentlige formål i form af undervisnings- og forskningsinstitutioner med tilknyttede faciliteter - herunder servicefunktioner for studerende (idræts- og fritidsaktiviteter, kulturelle aktiviteter, caféer og andre sociale samlingssteder), boliger i form af kollegier - også for udenlandske studerende - samt gæsteboliger til gæstelærere og udvekslingsstuderende, erhvervskuvøser samt mulighed for etablering af forskerbyer og innovationsmiljøer.

Begge områder er udlagt til byudviklingsområde, og er stationsnære kerneområder. Bebyggelse over 6 etager forudsætter, at der foreligger et arkitekonisk velbegrundet projekt i sammenhæng med omgivelserne. Den Grønne Sti ligger i rammeområde 6.R.1 til rekreative formål (kun bebyggelse til områdets funktion: cykel- og gangsti). Den samlede rummelighed for projektområdet er, ud fra de nuværende matrikler og gældende kommuneplanrammer ca. 38.050 m2.

En forudsætning for lokalplanen er, at der udarbejdes et kommuneplantillæg nr. 10. Dette kommuneplantillæg omfatter Kommuneplan 2017's rammeområde 6.O.19 og del af rammeområde 6.O.18 og del af rammeområde 6.R.1. Kommuneplantillægget erstatter rammeområde 6.O.19 med et nyt rammeområde 6.C.4, der får ny afgrænsning i forhold til rammeområde 6.O.19 og 6.R.1. Det nye rammeområde er sammensat af arealer fra rammeområder med en maksimal bebyggelsesprocent på henholdsvis 0, 110 og 160. I det nye rammeområde 6.C.4 åbnes mulighed for en bebyggelsesprocent på maksimalt 150 for området under ét. Rammeområde 6.O.19 er i dag udlagt til formål rettet mod den tidligere anvendelse (Københavns Universitet) og det nye rammeområde 6.C.4 er rettet mod blandede byfunktioner (små boliger, familieboliger, idrætshal og park, samt skole og en række bylivsunderstøttende funktioner).

Hele kommuneplantillæggets område udgør 27.678 m2 eksklusiv vejarealer. Den samlede bebyggelsesprocent for hele rammeområdet øges for at muliggøre realisering af Rolighedsvej Bycampus. Ny rummelighed for området jf. dette kommuneplantillæg med en maksimal bebyggelsesprocent under ét på 150 udgør samlet 41.517 etagemeter. Lokalplanforslag 223 for Rolighedsvej Bycampus, giver mulighed for en samlet bebyggelse på 40.750 etagemeter. Det er fastsat, at der skal sikres areal til den Grønne Sti og en park i tilknytning til stien, hvilket er indarbejdet i lokalplanforslaget.

Politisk behandling
Lokalplanen er principiel, da der er udarbejdet kommuneplantillæg. Behandlingen af sagen vil således ske i både By- og Miljøudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen.

Bæredygtighed og miljø
Kompakte bygninger minimerer materiale- og ressourceforbruget. Byggeriets overflader vil fremstå i naturlige og/eller genanvendelige materialer. Det nye skolebyggeri opføres i ressourcebesparende og naturlige materialer, baseret på en vurdering om totaløkonomi og livscyklus. NREP ønsker at opnå DGNB Guld-certificering i den nye boligbebyggelse. Qua områdets beliggenhed inden for det stationsnære kerneområde, er der god adgang til offentlig transport og området er koblet direkte til Den Grønne Sti, så færdsel med både bus og cykel er gjort lettilgængeligt. De grønne arealer tilbageholder og forsinker regnvandet i skybrudssituationer. De store bevaringsværdige og nye træer reducerer C02-afledningen og varmeøeffekter.

Forvaltningen har screenet de miljømæssige konsekvenser og vurderet, at der skal udarbejdes en miljørapport i henhold til lov om miljøvurdering og planer og programmer. Miljørapportens ikke-tekniske resume indgår i lokalplanens redegørelse. Det er vurderet, at projekterne ikke er på et stade så det kan vurderes om projekter indenfor området skal VVM-screenes. Bygherrerne skal derfor forud for realisering af de forskellige bebyggelser og anlæg screene i forhold til VVM-reglerne.

By-, Kultur- og Milljøområdets vurdering
By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at lokalplanen med tilhørende kommuneplantillæg, kan danne rammen for at omdanne området fra et lukket forskningsmiljø til et grønt og levende bycampus, med ungdoms-, Young Professionals- og familieboliger, café, mindre erhverv og butikker, ny idrætshal, ny Prins Henriks Skole samlet om en centralt placeret park. Med disponeringen af området er der lagt stor vægt på, at det skal blive et godt sted at bo, studere, dyrke idræt og bevægelse samt at opholde sig. Ligeledes skal det blive et område, som naturligt inviterer både lokalsamfundet og byen indenfor og skaber nye muligheder for ophold og aktivitet langs Den Grønne Sti. Forvaltningen vurderer, at der er ramt en god skala og tæthed i det foreliggende lokalplanforslag, så det indpasses i byområdet, sikrer plads til de nye bebyggelser og funktioner, samtidigt med at der skabes gode, store som små, grønne- og urbane byrum.

Økonomi

Det forudsættes, at stræderne, parken og idrætshallen bliver kommunalt ejede, samt at der skal indgås en driftsaftale med Københavns Kommune om mindre areal ud mod Åboulevard, samt at kommunen overtager anlæg jf. udbygningsaftaler. Der vil således blive afledt drift for svingbane på Bülowsvej, afsætningsperron på Rolighedsvej, veje/stræderne, parken og arealet ud mod Åboulevard. Vedrørende idrætshallen henvises til sag herom behandlet på udvalgets møde 12. august 2019.

Der skal afsættes driftsmidler til de arealer, der skal driftes og vedligeholdes af kommunen. Beløbet til renhold af vej/strædearealer, herunder skilte, afmærkning og tømning af affaldskurve vil årligt beløbe sig til ca. 175.000 kr. incl. vinterbekæmpelse. Drift af parkarealerne vil årligt beløbe sig til ca. 225.000 kr. Der skal derfor i alt afsættes 400.000 kr. til årlig drift af arealerne. Driftsmidlerne til stræder m.v. skal anvendes forventeligt fra år 2023 og fra 2025 for park. Driftsudgifter vil efter lokalplanens endelige vedtagelse, søges indarbejdet i budget 2021.
Drift af svingbane og afsætningsperron samt drift af areal ud mod Åboulevard kan afholdes indenfor ovennævnte beløb.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.
JD/RLN

Historik

By- og Miljøudvalget 2018-21, 23. september 2019, pkt. 317:
By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet udvalget ønsker lokalplanforslaget viderebearbejdet med mere detaljerede bestemmelser til sikring af den arkitektoniske kvalitet, især vedr. facadeudtryk, materialer, detaljering og proportionering. Desuden anmodede udvalget om en redegørelse for opholdsarealerne.

Indstilling 23. september 2019, pkt. 317:
By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,
1. at forslag til Lokalplan 223 og forslag til Kommuneplantillæg 10 offentliggøres i en periode på 8 uger,
2. at tilhørende miljørapport og udbygningsaftaler offentliggøres sideløbende,
3. at der afholdes borgermøde i høringsperioden.

Indstilling 18. november 2019, pkt. 352:
By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,
1. at forslag til Lokalplan 223 og forslag til Kommuneplantillæg 10 offentliggøres i en periode på 8 uger,
2. at tilhørende miljørapport og udbygningsaftaler offentliggøres sideløbende,
3. at der afholdes borgermøde i høringsperioden.

Bilag

Lokalplan 223 low

KP_tillæg 10 til KP2017 Rolighedsvej Bycampus

Rolighedsvej - genanvendelse af materialer_ver2_2019-09-13

Miljørapport lokalplan Rolighedsvej Bycampus

Udkast til udbygningsaftale Rolighedsvej inkl. bilag A-C 19.09.2019

Udkast til udbygningsaftale Bülowsvej inkl. bilag A-C 19.09.2019

Punkt 452: Endelig vedtagelse af Spildevandsplan 2019-2031

06.00.05-G01-2-16

Resume

Kommunalbestyrelsen har den 18. marts 2019 godkendt Forslag til Spildevandsplan 2019-2031 og vedtaget at sende forslaget med de vedtagne rettelser samt tilhørende miljøvurdering i 8 ugers høring. Til udmøntningen af planen følger en merudgift i perioden 2020-2022 på årligt 0,93 mio. kr., som kommunalbestyrelsen har vedtaget i budgetforliget 2020. Der er modtaget tre høringssvar, som har givet anledning til at revidere bilag C. By- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om Spildevandsplan 2019-2031 med de forslåede ændringer til bilag C og miljøvurderingen med tilhørende § 13 redegørelse, skal endelig vedtages.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,
1. at Spildevandsplan 2019-2031 med de foreslåede ændringer til bilag C og miljø-vurderingen med tilhørende § 13 redegørelse, endelig vedtages,
2. at den i forhold til Lov om Miljøvurdering af planer og programmer udarbejdede § 13 redegørelse, tages til efterretning.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,
1. at Spildevandsplan 2019-2031 med de foreslåede ændringer til bilag C og miljø-vurderingen med tilhørende § 13 redegørelse, endelig vedtages,
2. at den i forhold til Lov om Miljøvurdering af planer og programmer udarbejdede § 13 redegørelse, tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har den 18. marts 2019 godkendt Forslag til Spildevandsplan 2019 - 2031 og vedtaget at sende forslaget samt tilhørende Miljøvurdering i 8 ugers høring med de vedtagne rettelser. Til udmøntningen af planen følger en merudgift på årligt 0,93 mio. kr. i perioden fra 2020 til 2022. Selve forslaget har været i offentlig høring på kommunens høringsportal: 'Bliv Hørt' i perioden fra den 12. april 2019 til og med den 14. juni 2019 og været udsendt direkte til interessenter.
Der er i offentlighedsfasen modtaget tre høringssvar fra henholdsvis Københavns Kommune, Ejerforeningen Vodroffsvej 2A & 2B samt en borger beboende på Rådmand Steins Alle. Alle tre høringssvar er generelt positivt indstillede over for Forslag til Spildevandplan 2019 - 2031. Den nærmere behandling af høringssvarene fremgår af høringsnotatet, der er bilag til indstillingen.

Københavns Kommune anfører, at Spildevandsplan 2019 - 2031 afspejler den løbende dialog, der er kommunerne imellem og tager højde for den gensidige afhængighed på tværs af kommunerne. Københavns Kommune bifalder særligt indsatsområdet om at styrke det tværkommunale samarbejde om spildevandsplanlægningen i hovedstaden. Dertil følger en række mindre rent tekniske kommentarer og præciseringer til planen og miljøvurderingen. En oversigt over de tekniske kommentarer, der medtages i spildevandsplanen og miljøvurderingen, fremgår af Høringsnotatet. Høringssvaret giver ikke ikke anledning til ændringer i selve planen.

Ejerforeningen Vodroffsvej 2A & 2B stiller sig imødekommende overfor at indgå en frivillig aftale om anvendelsen af dele af Ejerforeningens areal jf. bilag D (matrikler omfattet af mulig ekspropriation) for den kommende Kalvebod Brygge Skybrudstunnel. Foreningen er bekymrede for gener under anlægsarbejdet, og at deres bygning tager skade under og efter anlægsarbejdet. Ejendommens bemærkninger vil blive medtaget i forbindelse med den VVM-redegørelse, der pt. er i høring. Det er desuden, som ønsket af Ejerforeningen, aftalt med Bygherrerne HOFOR/Frederiksberg Forsyning, at de tager direkte kontakt til Ejerforeningen for en nærmere drøftelse af anlægsfasen med henblik på at minimere generne mest muligt. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af Spildevandsplan 2019 - 2031.
En borger på Rådmands Steins Allé har bemærkninger til planens Bilag C, hvor "spildevandstekniske anlæg" optages i spildevandsplanen og efterspørger blandt andet en øget detaljering af de nævnte projekter herunder særligt beskrivelse af det spildevandstekniske projekt øst for Frederiksberg Idrætsanlæg ved Troels-Lunds Vej.
Høringssvaret fører til opdatering af planens bilag C (optag af nye anlæg (bilag vedlagt)) på følgende to områder:
For det første vil det blive præciseret, hvornår nye anlægsprojekter giver anledning til at udarbejde et tillæg til spildevandsplanen. Det drejer sig særligt om projekter, hvor det besluttes at meddele påbud til ejendomme om afkobling af regnvand eller foretage ekspropriation af areal for, at projekterne kan realiseres. Her vil der altid skulle udarbejdes et spildevandsplantillæg, så de berørte borgere kan høres forud for en beslutning. *For det andet* bliver bilag C opdateret med spildevandsprojektet øst for Frederiksberg Idrætsanlæg, samt øvrige nye projekter forvaltningen er blevet opmærksomme på i høringsperioden omhandlende skybrudsprojekter og spildevandstekniske anlæg henholdsvis ved Rolighedsvej

Bycampus, Grøndalen etape 2, oplandet nord for Solbjerg Parkkirkegård og Kronprinsensvej samt Kongens Tværvej. Et revideret bilag C fremgår af bilagene til indstillingen.

Lov om miljøvurdering af planer og programmer

I henhold til "Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter af 25.oktober 2018 § 13" skal kommunen som myndighed, i forbindelse med den endelige vedtagelse af planen, udarbejde en redegørelse indeholdende:
1) hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
2) hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
3) hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
4) hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.
Redegørelsen er anført i separat bilag. Det anføres blandt andet, at planens overvågning sker i forbindelse med den årlige udarbejdelse af en status- og fremdriftsrapport for klima- og spildevandsområdet, som forelægges By- og Miljøudvalget og Bestyrelsen for Frederiksberg Kloak A/S på årlige fællesmøder.

Københavns Kommunes Spildevandsplan 2018

Spildevandsplan 2019 - 2031 er tæt koblet til Københavns Kommunes Spildevandsplan 2018, der er blevet vedtaget af Borgerrepræsentationen den 6. juni 2019.

By-, Kultur-, og Miljøområdets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at "Spildevandsplan 2019 - 2031" opfylder kravene til den lovpligtige spildevandsplan, som kommunen i henhold til miljøbeskyttelsesloven § 32 skal udarbejde. Planen vil i de kommende år være med til at sikre synergien mellem skybrudssystemet og spildevandsystemet, således at en omkostningsfuld udbygning af det eksisterende fælleskloaksystem undgås. Planen er i god overensstemmelse med de mål og intentioner, som øvrige aktører - særligt Københavns Kommune og BIOFOS - har i oplandet. Planen understøtter kommunens mål og strategier som anført i Frederiksbergstrategien - særligt temaet 'Klimabyen for fremtiden', og er med til fastlægge rammerne for Frederiksberg Kloak A/S for deres udførelse af forsyningsvirksomhed i henhold til Vandsektorloven.

Økonomi

Der er i budgetforliget 2020 afsat 2,8 mio. kr. i årene 2020 - 2022 til gennemførelse af planens indsatser jf. nedenstående: De konkrete indsatser i Forslag til Spildevandsplan 2019 - 2031 omfatter ikke yderligere anlægsprojekter, men er forslag til undersøgelser og udredninger, der senere kan føre til beslutninger om mere omkostningsfulde anlægsprojekter. Spildevandsområdet er helt overvejende takstfinansieret og omfatter såvel udgifter til skybrudsikring som traditionel spildevandshåndtering. Udgifterne i planforslaget til undersøgelserne m.v. er i videst muligt omfang henlagt til Frederiksberg Kloak A/S og dermed takstfinansieret, men en række af indsatserne vil kræve kommunal deltagelse og medfinansiering, da de har myndighed og borgerrettet karakter. For hvert enkelt indsats er opgavefordelingen og udgiftsfordelingen mellem kommunen og Frederiksberg Kloak A/S nøje udspecificeret - jf. indsatsskemaerne under de seks temaer i planforslaget:

Mio. kr.	FK	FKK
Tema: Frakobling af regnvand fra kloakken		
Udarbejdelse af regnvandsplan	0,50	1,00
Undersøgelse af mulighederne for at reducere mængden af uvedkommende vand	0,30	1,00
Gennemførelse af borgerrettet kampagne	0,20	
Tema: Fastlæggelse af serviceniveau under regn		
Afklaring af behov for justering af serviceniveau	0,30	0,50
Sikring af bedst mulige serviceniveau		1,00
Tema: Vandkvalitet og rensning af spildevand		
Gennemgang af kommunalt ejede vejbrønde og stikledninger	0,50	
Afklaring af behov for begrænsning af særligt kystnære overløb i samarbejde med København m.fl.		0,20
Tema: Klimatilpasset byudvikling		
Særligt tilpassede innovative klimatilpasningsløsninger	0,25	0,25

Indarbejdelse af regnvandshåndtering af hydrauliske helhedsplaner		1,00
Tema: Et klimavenligt og bæredygtigt skybruds- og kloaksystem		
Bæredygtig vedligeholde og udbedring af kloaksystemet		0,50
Tema: Organisering og styring		
Udvikling af spildevandsplanlægning	0,25	0,25
Cost-/benefit analyse og evaluering af skybruds- og klimaplaner	0,50	0,50
Sikring af takst-tillæg i FKKs budgetter		0,10
I alt 2020 - 2022	2,80	6,30
Gennemsnitligt årligt	0,93	2,10*

Frederiksberg Kommune (skattefinansieret)
Planens skattefinansierede ekstraudgifter til undersøgelser og aktiviteter andrager ca. 2,8 mio. kr. i planperioden eller i gennemsnit 0,93 mio. kr. pr. år.
Frederiksberg Kloak A/S (takstfinansieret)
Planens forslag til indsatser anslås at medføre et ekstra udgiftsbehov for Frederiksberg Kloak A/S på 6,3 mio. kr. Udgifterne er medregnet i nedenstående takstprognose:
Der er foretaget et estimat for takstudviklingen for planperioden, og den forventes at betyde, at vandafledningsafgiften stiger med en faktor fire frem mod 2030. Dette betyder, at den forventede udgift for en familie i 2030, der bor i lejlighed på Frederiksberg med et vandforbrug på 80 m³ årligt vil være ca. 4.250 kr. inkl. moms (mod 1.099 kr. i dag). For en familie i egen (villa)bolig med et vandforbrug på ca. 170 m³ pr. år, vil udgiften være ca. 9.000 kr. pr. år (mod 2.355 kr. i dag). Stigningen er helt overvejende relateret til kommunalbestyrelsens tidligere beslutning i 2015/2016 om at etablere et skybrudsystem på Frederiksberg til i alt ca. 2,2 mia. kr.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

By- og miljøudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.
CS/NKJ

Historik

Indstilling 18. november 2019, pkt. 353:
By- Kultur- og Mijløområdet indstiller,
1. at Spildevandsplan 2019-2031 med de forslåede ændringer til bilag C og miljøvurderingen med tilhørende § 13 redegørelse, endelig vedtages,
2. at den i forhold til Lov om Miljøvurdering af planer og programmer udarbejdede § 13 redegørelse, tages til efterretning.

Bilag

180319_KB_referat

Forslag 2019 plan

180319_Miljøvurdering

Redegørelse § 13 lov om miljøvurdering

311019_Tilrettet bilag C

241019_Høringsnotat

Høringssvar fra borger

Høringssvar fra Københavns Kommune

Høringssvar fra Ejerforeningen Vodroffsvej

Punkt 453: Råden over vejareal: Orientering om gebyrer og personaleressourcer

00.00.00-G01-27-19

Resume

Forvaltningen har foretaget en gennemgang af de direkte og indirekte omkostninger ved råden over vejareal, og sammenlignet omkostningerne med indtægterne fra de gebyrer, som der efter vejloven er lovlige at opkræve. Sagen forelægges til udvalgets orientering.
Hertil forelægges forslag om forlængelse af bevilling til forøgede personaleressourcer til håndtering af opgaven med råden over vejareal, finansieret af indtægten fra den fortsat høje aktivitet på området.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,
1. at orienteringen om gebyrer for råden over vejareal tages til efterretning,
2. at der meddeles bevilling på 825.000 kr. til den administrative opgave med råden over vej i 2020 og frem,
3. at der meddeles indtægtsbevilling på 825.000 kr. på indtægtsbudgettet for råden over vejareal.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,
1. at orienteringen om gebyrer for råden over vejareal tages til efterretning,
2. at der meddeles bevilling på 825.000 kr. til den administrative opgave med råden over vej i 2020 og frem,
3. at der meddeles indtægtsbevilling på 825.000 kr. på indtægtsbudgettet for råden over vejareal.

Sagsfremstilling

Den 19. november 2018 forelagde By-, Kultur- og Miljøområdet en orienteringssag om takster for råden over vejareal. I denne sag oplyste By-, Kultur- og Miljøområdet, at forvaltningen, idet indtægterne i 2018 voksede betydeligt, ville gennemgå, hvorvidt kommunens fastsatte takster fortsat modsvarer kommunens direkte og indirekte faktiske udgifter i forbindelse med den forretningsmæssige, ikke-trafikale råden over vejareal på Frederiksberg.

I beregningen af de direkte og indirekte faktiske omkostninger indgår:
1. Direkte lønudgifter til medarbejdere, der behandler ansøgninger om råden over vej og/eller fører tilsyn med den fysiske råden over vej
2. Indirekte udgifter i form af lønressourcer forbundet med ledelse af området, bogholderi/fakturering af gebyrer samt HR-ressourcer
3. Indirekte udgifter til beregnet overhead pr. medarbejder for andel af fællesomkostninger i form af bygninger, inventar, el, varme, kantine mm.
4. Indirekte omkostninger, der følger af slidtage og skader på vej, som følge af denne vejråden, kan indgå.

Forvaltningen har derfor gennemgået de direkte og indirekte faktiske omkostninger i forhold til administrationen af vejlovens regler om råden over vejareal.

I denne beregning indgår:

- Direkte lønudgifter til medarbejdere, herunder til ledelse af området, bogholderi/fakturering af gebyrer samt HR-ressourcer samt overhead
- Udgifter til administration
- Et overslag på de indirekte omkostninger, der følge af slidtage og skader på vej, som følge af denne råden

Opgørelsen af de samlede direkte og indirekte udgifter af området beløb sig i 2018 til ca. 6,2 mio. kr., jf. bilag.

Overslaget over de indirekte udgifter vedrørende slidtage og skader på vejareal er beregnet ved en teknisk vurdering af i hvor stort omfang levetiden for fortov/vejareal nedsættes ved opstilling af de forskellige elementer.

Forvaltningen opkrævede i 2018 gebyrer for råden over vejareal på 5,7 mio. kr.

Det vurderes således, at der er overensstemmelse mellem kommunens direkte og indirekte faktiske omkostninger og de indkomne gebyrindtægter på området. Det vurderes derfor ikke, at der på den baggrund bør ske en justering af gebyrerne

på området.

Det bemærkes i øvrigt, at aktivitetsniveauet og dermed antallet af ansøgninger forsat er stigende. Dette afspejles i indtægterne, som i 2019 allerede er højere end regnskabsresultatet for 2018.

På mødet i kommunalbestyrelsen den 20. marts 2017 blev der tillægsbevilget 825.000 kr. i 2017, 2018 og 2019 til det administrative budget, og samtidig blev indtægten fra råden over vej hævet tilsvarende. Da denne tillægsbevilling er indregnet i beregningen af de direkte og indirekte omkostninger, og da aktivitetsniveauet på området fortsat er stigende, forelåes det, at denne tillægsbevilling gøres permanent fremadrettet fra 2020.

Antallet af sager
Det bemærkes således, at antallet af tilladelser i 2017 var på 1670 stk., mens antallet af udstedte tillladelser i 2018 var på 2.298 stk. - svarende til en stigning på 37,6 %. I 2019 er der pr. den 4. november i alt 2.199 tilladelser, og pt. forventes det, at antallet af tilladelser vil overstige niveauet for 2018.

Det bemærkes samtidig, at fordeligen mellem lette sager (hvor alle oplysninger er til stede), sager med mangler (hvor der mangler oplysninger og sagen skal frem og tilbage flere gange) og svære sager (hvor enten trafikken påvirkes, eller hvor der behov for flere møder på stedet) har ændret sig. I 2017 var fordelingen på 500 tilladelser i lette sager, 670 tilladelser i sager med mangler og 500 tilladelser i svære sager. I 2018 er det vurderingen, at der er givet 600 tilladelser i lette sager, 980 tiladelser i sager med mangler og 718 svære sager.

Antal sager årligt, ca.	**2017**	**2018**
Lette sager, hvor alle oplysninger er til stede, og der ikke er problemer med det ansøgte.	500	600
Sager med mangler, hvor der mangler oplysninger i sagen, og sagen måske sendes frem flere gange.	670	980
Svære sager, som påvirker trafikken, og hvor der er behov for et eller flere møder.	500	718
I alt	**1.670**	**2.298**

Ved at forlænge bevillingen sikres det, at alle ansøgninger kan behandles med en rimelig sagsbehandlingstid, og at der føres et nogenlunde tilstrækkeligt tilsyn. Det bemærkes, at hvis antallet af ansøgninger forsætter med at stige, så vil dette give udfordringer i forhold til behandling af ansøgningerne og tilsynet hermed. Forvaltningen vil i givet fald vende tilbage med en sag herom.

Vejdirektoratet
By-, Kultur- og Miljøområdet har tidligere orienteret udvalget om, at Vejdirektoratet har truffet beslutning om, at der ikke må opkræves gebyrer for råden over vejareal, når der er tale om containere til byggeaffald. Herunder har udvalget, såvel som magistraten og kommunalbestyrelsen fået forelagt en sag om, at Frederiksberg Kommune sammen med Københavns Kommune har anlagt sag mod Vejdirektoratet for at få prøvet denne afgørelse, som begge kommuner ikke finder er i overensstemmelse med vejloven. Forvaltningen har naturligvis indrettet sin praksis i overensstemmelse hermed.

Det bemærkes, at retssagen, der føres ved Østre Landsret, forventes at starte op i maj 2020. Endvidere bemærkes det, at Kommunernes Landsforening er indgået i sagen som biintervenient for kommunerne.

By- Kultur og Miljøområdets vurdering
By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at der er overensstemmelse mellem kommunens direkte/indirekte omkostninger og indtægterne fra gebyrerne på området. Det vurderes derfor ikke, at der bør ske en justering af gebyrerne.

Økonomi

Det administrative budget under By-, Kultur, og Miljøområdet hæves med 825.000 kr. fra 2020, hvilket finansieres af en tilsvarende stigning i indtægtsbudgettet for råden over vejareal.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og miljøudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.
JBS/SV

Historik

Indstilling 18. november 2019, pkt. 351:
By-, Kultur og Miljøområdet indstiller,
1. at orientering om gebyrer for råden over vejareal tages til efterretning
2. at der meddeles bevilling på 825.000 kr. til den administrative opgave med råden over vej i 2020 og frem
3. at der meddeles indtægtsbevilling på 825.000 kr. på indtægtsbudgettet for råden over vejareal

Bilag

Notat om udgifter vedr. Råden over vej

Punkt 454: Indkøb af eldreven feje-/sugemaskine

00.00.00-G01-24-18

Resume

Frederiksberg Gartner- og Vejservice (FGV) står over for at udskifte en dieseldreven redskabsbærere (minitraktor) med en eftermonteret fejemaskine. I tråd med Frederiksberg Kommunes strategi på miljøområdet og ønsket om at konvertere dieselbiler til elbiler, foreslår By-, Kultur- og Miljøområdet, at FGV indkøber en eldreven feje-/sugemaskine til erstatning for ovennævnte maskine.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,
1. at der indkøbes 1 eldreven feje-/sugemaskine,
2. at den samlede investering på 2 mio. kr. finansieres ved finansiel leasing via Kommuneleasing, og at der indgås en aftale med Kommuneleasing om at forhøje den nuværende rammeaftale – vedtaget på kommunalbestyrelsens møde den 11. juni 2018 – til indkøb af vejmateriel med 2 mio. kr., så den samlede rammeaftale udgør 16 mio. kr.,
3. at den øgede udgift til leasingaftalepå 0,250 mio. kr. fra 2020 finansieres via FGVs eksisterende driftsbudget til maskinindkøb,
4. at forvaltningen bemyndiges til at indgå en fastrenteaftale for leasingaftale vedrørende indkøb af en eldreven feje-/sugemaskine/forhøjelse af den eksisterende rammeaftale.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,
1. at der indkøbes 1 eldreven feje-/sugemaskine,
2. at den samlede investering på 2 mio. kr. finansieres ved finansiel leasing via Kommuneleasing, og at der indgås en aftale med Kommuneleasing om at forhøje den nuværende rammeaftale – vedtaget på kommunalbestyrelsens møde den 11. juni 2018 – til indkøb af vejmateriel med 2 mio. kr., så den samlede rammeaftale udgør 16 mio. kr.,
3. at den øgede udgift til leasingaftalepå 0,250 mio. kr. fra 2020 finansieres via FGVs eksisterende driftsbudget til maskinindkøb,
4. at forvaltningen bemyndiges til at indgå en fastrenteaftale for leasingaftale vedrørende indkøb af en eldreven feje-/sugemaskine/forhøjelse af den eksisterende rammeaftale.

Sagsfremstilling

FGV udskifter løbende materiel til opgaveløsningen, og står over for at skifte en redskabsbærer inkl. fejemaskine til renholdelse af kommunens vejarealer (fortove, cykelstier, veje, pladser m.m.).
I forbindelse med udskiftning af materiel forsøger FGV at konvertere til eldrevne maskiner, hvor det er muligt.
FGV har gennem de sidste to år været i dialog med leverandøren i forbindelse med udvikling af en eldreven feje-/sugemaskine, så maskinen kan benyttes til rengøring i byområder – specielt på Frederiksberg. Maskinens opbygning gør, at den kan komme til på steder, og hvor en redskabsbærer med eftermonteret fejemaskine ikke kan komme til, primært grundet forskellen på længden af de to maskiner. FGV vil derved opnå en bedre kvalitet i opgaveløsningen, kombineret med nedenstående miljømæssige fordele.

FGV har gennem en længere årrække brugt eldrevne køretøjer til den daglige opgaveløsning, og erfaringen er, at eldrevne maskiner kan klare opgaveløsning fuldt ud ligeså godt som dieseldrevne. FGV har siden 2017 haft en mindre eldreven feje-/sugemaskine, som har fungeret optimalt, samt haft den nye eldrevne feje-/sugemaskine på prøve, og kan konstatere, at maskinen er fuldt ud lige så god som en dieseldreven.

Omkostninger i forbindelse med anskaffelse af eldrevne maskiner
Indkøb af eldrevne maskiner er generelt dyrere end konventionelt drevne maskiner. En dieseldreven fejemaskine koster ca. 1 mio. kr. mod en eldreven til ca. 2 mio kr.

Som nævnt er flere af de nuværende fejemaskiner i dag udtjent, og står over for udskiftning. Alternativet til anskaffelse af eldreven feje-/sugemaskine er således anskaffelse af en traditionel diesel feje-/ sugemaskine. Dette skal i givet fald ses i lyset af kommunens elbilstrategi, hvor et af virkemidlerne er, at 100 % af de kommunale køretøjer benytter grønne drivmidler i 2030.

FGV og Frederiksberg Renovations erfaringer viser, at elbilerne har en væsentlig billigere drift (el, vedligehold m.m.). Afskrivningsperioden på en eldreven feje-/sugemaskine forventes at være 8 år mod en konventionel på 5 år, hvilket gør, at prisforskellen på de enkelte afskrivningsår udjævnes noget. Dertil kommer miljøgevinsterne; ingen CO2- eller

partikelemission, et markant lavere støjniveau både i byrummet (starter kl. 6.00 på hverdage og kl. 7.00 i weekenderne) og på pladsen på Skellet samt et bedre arbejdsmiljø for medarbejderne.

Omstilling af øvrige køretøjer til el
Ud over den nævnte feje-/sugemaskine arbejder FGV løbende med udskiftning af dieseldrevne køretøjer/maskiner til eldrevne. FGV er således i gang med et OPI samarbejde omkring en elbil i ladbilstørrelsen og forventer inden for de kommende år at kunne opstarte denne konvertering (der kommer en prototype på prøve ultimo 2019). Af øvrige tiltag kan nævnes udskiftning af mindre dieseldrevne køretøjer til elladcykler bygget til formålet.
Derudover vil FGV løbende følge udviklingen, holde sig i front, opsøge og understøtte nye muligheder, så når det bliver muligt at konvertere diesel køretøjer/maskiner til el, så FGV kan blive 100% eldreven.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering
By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at den foreslåede investering vil være hensigtsmæssig. Den nuværende renholdelse af byen med eldrevne maskiner har vist, at det er muligt at konvertere dieseldrevne el og derved sikre en væsentlig miljømæssig forbedring og desuden være i tråd med kommunens elbilstrategi som blev vedtaget af kommunalbestyrelsen den 28, januar 2019.

Økonomi

Indkøbene vil ske via finansiel leasing med en løbetid på 7 år.
Da der er tale om leasing af driftsmidler påvirker det ikke kommunens låneramme/deponeringspligt.
Leasingforpligtelsen indregnes i balancen som langfristet gæld og aktiverne registreres tilsvarende under materielle anlægsaktiver. Dette vil svare til en øget leasingudgift i forhold til det nuværende budget på ca. kr. 0,250 mio. kr./år.
Finansieringen af merudgiften ved konvertering til den eldrevne feje- / sugemaskine sker via FGV eksisterende budget til indkøb af materiel. Ved leasingperiodens udløb udgør scrapværdien 0,3 mio. kr.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen.
OP

Historik

Indstilling 18. november 2019, pkt. 358:
By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,
1. at der indkøbes 1 eldreven feje-/sugemaskine,
2. at den samlede investering på 2 mio. kr. finansieres ved finansiel leasing via Kommuneleasing, og at der indgås en aftale med Kommuneleasing om at forhøje den nuværende rammeaftale – vedtaget på kommunalbestyrelsens møde 11. juni 2018 - til indkøb af vejmateriel med 2 mio.kr., så den samlede rammeaftale udgør 16 mio. kr.,
3. at den øgede udgift til leasingaftale på 0,250 mio. kr. fra 2020 finansieres via FGV's eksisterende driftsbudget til maskinindkøb,
4. at forvaltningen bemyndiges til at indgå en fastrenteaftale for leasingaftale vedrørende indkøb af en eldreven feje-/sugemaskine / forhøjelse af den eksisterende rammeaftale.

Punkt 455: Affaldsgebyrer 2020

07.00.01-A00-1-19

Resume

Denne sag beskriver baggrunden for de foreslåede fald og stigninger i affaldsgebyrene jf. Gebyrblad 2020, som udvalget skal tage stilling til. Flere af stigningerne er tidligere besluttet af udvalget f.eks. i forbindelse med vedtagelsen af indkøb af af ni el-skraldebiler.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,
1. at forslag til takster vedrørende affaldsgebyrer for 2020 vedtages,
2. at varsling om gebyrstigning for kommunens institutioner med henblik på 2021 igangsættes.

Magistraten bad om en redegørelse om taksterne for hhv. sorteret og usorteret affald.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,
1. at forslag til takster vedrørende affaldsgebyrer for 2020 vedtages,
2. at varsling om gebyrstigning for kommunens institutioner med henblik på 2021 igangsættes.

Sagsfremstilling

By- og Miljøudvalget udsatte på mødet den 28. oktober 2019 sagen, idet forvaltningen blev anmodet om sammenligning med takster i andre kommuner.

By-, Kultur- og Miljøområdet har gennemgået gebyrerne fra København, Gentofte, Aarhus og Odense med henblik på en sammenligning med gebyrerne i Frederiksberg Kommune. Se venligst vedhæftede bilag.

Tidligere sagsfremstilling
Kommunalbestyrelsen skal fastsætte affaldsgebyrerne for 2020 jævnfør affaldsaktørbekendtgørelsen § 15.

Af udkast til gebyrblad 2020 jf. bilag 1 fremgår forslaget til gebyrer for alle ordningerne. Nedenfor er baggrunden for de foreslåede ændringer beskrevet.

Gebyrændringer vedrørende alle affaldsordninger
Den 3. december 2018 vedtog kommunalbestyrelsen indkøb af 9 el-skraldebiler med henblik på at udfase dieselbiler i affaldsindsamlingen. Jf. sagsfremstillingen medfører det en gebyrstigning på ca. 40 kr. per husstand i 2020. Stigningen fordeles forholdsmæssigt på samtlige ordninger for genanvendeligt affald og restaffald i overensstemmelse med Frederiksberg Renovations udgifter til de enkelte ordninger.
For de fleste ordninger kan udgiften til el-skraldebiler håndteres uden gebyrstigninger i 2020. Gebyrene forventes dog generelt at stige i de kommende år, efterhånden som el-skraldebilerne indfases. El-skraldebiler og El-kranbiler vil være fuldt indfaset hos Frederiksberg Renovation i 2024.

Gebyrændringer vedrørende storskrald
Gebyret for storskrald hæves med 30 kr. per husstand fra 158,75 kr. i 2019 til 188,75 kr. i 2020.
Stigningen skyldes, at udgifterne til behandling har været stigende over en årrække, og der derfor er behov for en tilpasning af indtægterne for at skabe balance.

Gebyrændringer vedrørende papir
Gebyret for papir hæves med 36,25 kr. fra 51,25 kr. i 2019 til 87,50 kr. i 2020. Gebyret for papir blev sænket fra 2017 til 2018, da omkostningerne på daværende tidspunkt blev skønnet til at falde. Omkostningerne til ordningen faldt også, men ikke i det forudsatte omfang. Det skyldes primært, at det ikke har været muligt at reducere beholderkapaciteten helt så meget som forventet.

Gebyrændringer vedrørende plast
Gebyret for plast hæves med 61,25 kr. fra 63,75 kr. i 2019 til 125 kr. i 2020.
Gebyrstigningen sker til dels på grund af det forsøg med øget tømmefrekvens på beholderne til plast, som By- og Miljøudvalget vedtog den 12. august 2019. Forsøgene gennemføres med henblik på at forbedre både service og miljø ved indsamling af mere plast til genanvendelse. Dertil kommer som nævnt ovenfor nye skraldebiler på el, hvor en del af regningen tillægges plastordningen i overensstemmelse med ordningens træk på de nye biler.

Et væsentligt bidrag til de stigende omkostninger sker som følge af, at mængderne af plast er stigende, og borgerne er blevet bedre til at sortere det. På grund af stigende mængder plast er udgifterne til indsamling og behandling steget betragteligt de seneste år. Dertil kommer, at omkostningerne til behandling af plast fremadrettet forventes at stige markant på grund af markedssituationen for plastbehandling.

Fald i gebyret for brug af genbrugsstationerne
Gebyret for brug af genbrugsstationerne falder med 8,75 kr., fra 302,50 kr. i 2019 til 293,75 kr. i 2020.
Udgifterne til ARC har de seneste år ligget på et stabilt niveau, og det skønnes muligt at sænke gebyret en anelse og stadig opnå balance på ordningen over tid.

Gebyrstigningerne generelt
Samlet set stiger affaldsgebyret med 118,75 kr. per husstand pr. år inklusiv moms, for det genanvendelige affald. Det skal bemærkes, at gebyrerne ikke blev prisfremskrevet mellem 2018 og 2019. Hvis stigningen korrigeres for prisudviklingen fra hhv. 2018 til 2019 og 2019 til 2020, samt stigningen som følge af nye el-skraldebiler, er der tale om en de facto stigning på 28,75 kr. per husstand pr. år.

Hertil kan det bemærkes, at gebyret for den største ordning, restaffald, i 2020 kan fastholdes uden stigninger.

Særlige ydelser
Der foreslås et nyt særgebyr for ekstra tømninger på 140 kr. og ekstra beholdere på 420 kr.
Ekstra beholdere og ekstra tømninger kan bestilles i forbindelse med f.eks. flytninger eller store oprydninger. Baggrunden er, at det hidtil kun har været muligt at bestille ekstra containere til storskrald, haveaffald og stort jern og metal. Med de foreslåede nye muligheder for bestilling af ekstra beholdere og ekstra tømninger, vil borgerne få bedre muligheder for at sortere affaldet korrekt og differentieret.

Brug af genbrugsstationerne for erhverv
Gebyr for virksomhedernes brug af genbrugsstationen fastsættes årligt ved bestyrelsesmøde i ARC blandt andet på baggrund af brugerundersøgelser vedrørende erhvervs brug af genbrugsstationerne. Mellem 2019 og 2020 sker der følgende ændringer:

Pris pr. besøg (klip)	**2019 gebyrer inkl. moms**	**2020 gebyrer inkl. moms**	***Ændring***
Personbil	175	238	63
Kassevogn	275	238	-37
Ladvogn	325	363	38
Farligt affald, 0-10 kg.	125	125	0
Farligt affald, 10-25 kg.	225	238	13
Abonnement			
Personbil	6.875	5.625	-1.250
Kassevogn	13.625	13.875	250
Ladvogn	18.250	20.625	2.375

Erhvervs deltagelse i ejendommens ordninger for genanvendeligt affald
Kommunen har jævnfør affaldsbekendtgørelsen mulighed for at tilbyde virksomheder beliggende i ejendomme med beboelse, at deltage i beboernes kommunale ordninger for genanvendeligt affald. I dag kan virksomheder i Frederiksberg Kommune deltage med op til en mængde, der svarer til den gennemsnitlige mængde genanvendeligt affald fra to husholdninger.
Det foreslås, at virksomheder fremadrettet får mulighed for at deltage med *enten* en mængde, der svarer til to husholdninger som hidtil, *eller* en mængde, der svarer til mellem to og fire husholdninger.
Baggrunden for forslaget er, at der i dialogen med virksomheder, som foregår når kommunen vejleder virksomheder i korrekt håndtering af affald, er konstateret et behov. En række virksomheder, der efter kommunens skøn har mere genanvendeligt affald end svarende til to husholdninger, udtrykker således, at de ikke har tilstrækkeligt med affald til at

etablere aftale med en privat transportør om at stille beholdere op og tømme dem for virksomheden. I stedet vil de gerne deltage i beboernes ordninger, som i forvejen er etableret af kommunen.

Administrationsgebyr for erhverv
Grundgebyret for administration af erhvervsaffald blev afskaffet pr. 1. januar 2019. Derfor er grundgebyret ikke opkrævet i 2019, og er ligeledes bortfaldet i gebyrblad 2020.

Angående administrationsgebyret fra erhverv skal det endvidere bemærkes, at der er faldet dom i Østre Landsret den 28. august 2019, hvor TGnet Aps havde anlagt sag imod Københavns Kommune angående retten til at opkræve administrationsgebyr for virksomheder, der ikke har benyttet en kommunal ordning for affald. Københavns Kommune tabte og ønsker at anke dommen til Højesteret. Frederiksberg Kommune følger sagen, idet kommunen potentielt kan være nødt til at betale grundgebyret tilbage til en lang række virksomheder. Omfanget kendes ikke, idet omfanget afhænger af dommens nærmere ordlyd. KL følger ligeledes sagen, da det kan have store økonomiske konsekvenser for mange kommuner.
Det skal dog bemærkes, at forvaltningen vurderer, at Frederiksberg Kommune står bedre i forhold til *ikke* at skulle betale grundgebyr tilbage til virksomhederne, idet virksomheder på Frederiksberg generelt er forpligtede til at benytte kommunens ordning for restaffald.

Institutioner
Gebyr for affaldet fra de kommunale institutioner på Frederiksberg fremgår ikke af gebyrbladet, idet der er tale om et internt mellemværende i kommunen.

Gebyret for genanvendeligt affald fra kommunens institutioner har været fastholdt uændret siden det blev indført i forbindelse med affaldsreformen i 2010. Gebyret var fortsat retvisende i 2013, hvor der blev gennemført en undersøgelse af omkostninger i forhold til gebyrstørrelse for institutionerne.

Fra 2013 til 2019 er gebyret for genanvendeligt affald fra husholdningerne imidlertid steget med 19 %, blandt andet på grund af indførelse af indsamlingsordning for madaffald. Dertil kommer de stigninger, som kommer fra 2019 til 2020, som beskrevet i denne sagsfremstilling.

Institutionernes træk på affaldsordningerne antages at spejle borgernes træk på ordningerne. Det foreslås derfor, at institutionerne varsles, at gebyret for genanvendeligt affald vil stige med 5 % årligt fra 2021 indtil institutionernes betaling for genanvendeligt affald igen bliver retvisende i forhold til deres træk på ordningerne.

Samtidig foreslås, at der udarbejdes en årlig opgørelse over institutionernes træk på de kommunale ordninger for genanvendeligt affald, således at udviklingen kan følges tæt. En sådan opgørelse er tidskrævende at gennemføre med kommunens nuværende affaldsdatasystem, men det vil forventeligt blive lettere med det nye system, der tages i brug i november 2019.

En stigning på 5 % vil betyde en stigning i gebyret ekskl. moms på mellem 22 kr. (for den allermindste institution) til ca. 6000 kr. for rådhuset, der er kommunens største institution målt på kvadratmeter.
For mere gennemsnitlige institutioner vil det betyde følgende:
- Ca. 1600 kr. per år for en stor skole, der hidtil har betalt ca. 34.300 kr. årligt
- Ca. 120 kr. årligt for en mellemstørrelse daginstitution på ca. 600 m2, der i dag betaler 2.454 kr.

Økonomi

Sagen har ingen konsekvenser for det skattefinansierede område i 2020.

Dog vil en gebyrstigning på 5 % for kommunens institutioner i 2021 betyde en skattefinansieret omkostning på ca. 65.000 kr.

De forslåede gebyrer er med i takstoversigten i budgetforslag 2020, og de økonomiske konsekvenser på det brugerfinansierede område er også indarbejdet i sagen om 2. behandling af budgettet for 2020.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.
CS/MM

Historik

By- og Miljøudvalget 2018-21, 28. oktober 2019, pkt. 332:
By- og Miljøudvalget udsatte sagen, idet forvaltningen blev anmodet om sammenligning med takster i andre kommuner.

Indstilling 28. oktober 2019, pkt. 332:
By-, Kultur-, og Miljøområdet indstiller,
1. at forslag til takster vedrørende affaldsgebyrer for 2020 vedtages,
2. at varsling af gebyrstigning for kommunens institutioner med henblik på 2021 igangsættes.

Indstilling 18. november 2019, pkt. 360:
By-, Kultur-, og Miljøområdet indstiller,
1. at forslag til takster vedrørende affaldsgebyrer for 2020 vedtages,
2. at varsling af gebyrstigning for kommunens institutioner med henblik på 2021 igangsættes.

Bilag

Sammenligning af gebyrer 2019 og 2020

Punkt 456: Godkendelse af vandpriser og vandafledningsafgift for 2020

13.00.00-G01-2-19

Resume

Bestyrelserne i Frederiksberg Kloak A/S og Frederiksberg Vand A/S forventes den 20. november 2019 godkendt vandpriserne for 2020. Kommunalbestyrelsen skal efterfølgende foretage en legalitetsgodkendelse af taksterne. Det vil sige, at prisbladene er fastsat i overensstemmelse med de gældende regler og administrative retningslinjer, der forefindes for området.

Beslutning

Magistraten og By- og Miljøudvalget indstiller,
at Frederiksberg Forsynings prisblade for vandpris og vandafledningsafgift 2020 godkendes.

Indstilling

By- og Miljøudvalget indstiller,
at Frederiksberg Forsynings prisblade for vandpris og vandafledningsafgift 2020 godkendes.

Sagsfremstilling

Vandpris og vandafledningsafgift
Frederiksberg Forsyning A/S har på vegne af bestyrelserne for Frederiksberg Kloak A/S og Frederiksberg Vand A/S fremsendt prisblade for vandpris og vandafledningsafgift for 2020 med henblik på kommunalbestyrelsens godkendelse. Prisbladene bliver forinden godkendt af Frederiksberg Forsyning den 20. november 2019.

Godkendelsen sker i henhold til vandforsyningslovens § 53 og betalingslovens § 3, stk. 1. Kommunalbestyrelsens godkendelse er alene en legalitetsgodkendelse - dvs. kommunalbestyrelsen skal godkende, at prisbladene er i overensstemmelse med gældende regler og administrative bestemmelser. Det er således ikke prisen, der skal godkendes.

En legalitetsgodkendelse omfatter kontrol af, at priserne er fastsat i overensstemmelse med det af Forsyningssekretariatet under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens fastsatte prisloft. Derudover skal det dokumenteres, at de opkrævede udgifter er sket efter "hvile i sig selv princippet", dvs. at indtægter og udgifter over en vis tid modsvarer hinanden. Endelig skal det sikres, at nyere lovgivning er integreret i prisbladene.

Priserne er, ud fra de økonomiske rammer, beregnet til følgende for 2020, ex. moms og afgifter:

Vandpris: 12,46 kr. pr. m^3.
Vandafledningsbidrag: 16,87 kr. pr. m^3.

Nedenfor er vist priserne for 2019 og 2020 og ændringen i kr. og procent:

Vand- og kloakpriser (i kr.)	**2019**	**2020**	**stigning i kr.**	**stigning i %**
Prisen består af:				
Vandpris	12,43 kr.	12,46 kr.	0,03 kr.	0,2%
Vandafgift og drikkevandsbidrag	6,37 kr.	6,37 kr.	0,00 kr.	0,0%
Vandafledningsbidrag (kloakafgift)	12,12 kr.	16,87 kr.	4,75 kr.	39,2%
Moms 25%	7,73 kr.	8,93 kr.	1,20 kr.	15,5%
Samlet pris pr. m^3 - inkl. moms	*38,65 kr.*	*44,63 kr.*	*5,98 kr.*	*15,5%*

Abonnement for måleren pr. kvartal inkl. moms, fx:

5 m³ måler	92,50 kr.	92,50 kr.	0 kr.	0%
7 eller 10 m³ måler	143,75 kr.	143,75 kr.	0 kr.	0%

For en standard lejlighedskunde (2 personer med forbrug på 80 m^3) vil den samlede betaling inkl. moms, afgifter og abonnement ændres fra 3.462 kr. i 2019 til 3.940 kr. i 2020 svarende til en stigning på 13,8 %. For en standard villakunde (4 personer med forbrug på 160 m^3) vil den samlede betaling inkl. moms, afgifter og abonnement ændres fra 6.554 kr. i 2019 til 7.510 kr. i 2020 svarende til en stigning på 14,6 %

Prisstigningen for vandafledningsbidrag på 39,2% sker pga. den historiske overdækning fra 2010 på 198 mio. kr., nu fuldt ud er tilbagebetalt til kunderne i år 2019. Der har således årligt været indregnet en overdækning på ca. 20 mio. kr. de seneste 9 år, som derved har reduceret prisen frem til 2019.
I 2013 er der lovmæssigt indført en trappemodel for vandafledning. Ved forbrug over 500 m^3 og under 20.000 m^3 skal der i 2019 gives en rabat på 20 % af basistaksten, svarende til en takst på 13,50 kr. pr. m^3 og for forbrug over 20.000 m^3 skal der gives en rabat på 60 % af basistaksten, svarende til en takst på 6,75 kr. pr. m^3.

Priser og afgift er fastsat efter "hvile i sig selv princippet". For en specificering af prisfastsættelsen, se bilaget "Frederiksberg Kommune Godkendelse af Vand".

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering
By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at prisfastsættelsen af vandpris og vandafledningsafgift for 2020 er sket i overensstemmelse med gældende lovgivning og administrative principper, og dermed kan godkendes.

Økonomi

Området er takstfinansieret. Der er ingen direkte økonomisk konsekvens af sagen.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

By- og Miljøudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.
MS/LS

Historik

Indstilling 18. november 2019, pkt. 362:
By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,
at Frederiksberg Forsynings prisblade for vandpris og vandafledningsafgift 2020 godkendes.

Bilag

Afgørelse 2020 - Frederiksberg Kloak AS

Prisblad Frederiksberg Kloak 2020

Prisblad Frederiksberg Vand 2020

Statusmeddelelse - Frederiksberg Vand A/S 2020

Godkendelse 2020 - Frederiksberg Kommune

Punkt 457: Orientering om anvendelse af midler til forebyggelse og håndtering af skimmelsvamp i 2019

82.06.00-P20-61-15

Resume

Der er i Budget 2019 afsat 3 mio. kr. til forebyggelse og håndtering af skimmelsvamp i den kommunale ejendomsportefølje. Heraf blev 0,93 mio. kr. fremrykket til 2018 i forbindelse med skimmelbekæmpelse i 2018.
I denne sag gives en status på anvendelsen af de resterende afsatte midler samt på arbejdet med at forebygge og håndtere skimmelsvamp i de kommunale ejendomme. Endvidere anvises finansieringskilder ud over det i budgettet resterende rådighedsbeløb til håndtering af de opgjorte skimmelfund i 2019.

Beslutning

Magistraten og Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,
1. at merforbrug på skimmelpuljen på 3,92 mio. kr. tillægsbevilges,
2. at merudgiften delvist finansieres af ledige rådighedsbeløb på i alt 2,577 mio. kr., fra Pulje til imødekommelse af Arbejdstilsynets påbud (AT-puljen) samt 0,143 mio. kr. fra Pulje til rådhusarbejder (RA-puljen),
3. at anlægsramme for den resterende merudgift på forventeligt 1,2 mio. kr. tilvejebringes via den negative anlægspulje med henblik på finansiering i 3. forventede regnskab,
4. at der meddeles yderligere anlægsbevilling på 2,95 mio. kr.,
5. at orienteringen om anvendelse af midler til håndtering og forebyggelse af skimmelsvamp fra skimmelpuljen tages til efterretning.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,
1. at merforbrug på skimmelpuljen på 3,92 mio. kr. tillægsbevilges,
2. at merudgiften delvist finansieres af ledige rådighedsbeløb på i alt 2,577 mio. kr., fra Pulje til imødekommelse af Arbejdstilsynets påbud (AT-puljen) samt 0,143 mio. kr. fra Pulje til rådhusarbejder (RA-puljen),
3. at anlægsramme for den resterende merudgift på forventeligt 1,2 mio. kr. tilvejebringes via den negative anlægspulje med henblik på finansiering i 3. forventede regnskab,
4. at der meddeles yderligere anlægsbevilling på 2,95 mio. kr.,
5. at orienteringen om anvendelse af midler til håndtering og forebyggelse af skimmelsvamp fra skimmelpuljen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I budgetforliget for 2010 blev der afsat en særlig pulje på 5 mio. kr. årligt til udbedring af skader fra skimmelsvamp i kommunale bygninger, idet kommunen på daværende tidspunkt oplevede et behov for øget ressourceforbrug til formålet. I forlængelse af budgetforliget vedtog kommunalbestyrelsen den 7. december 2009 en strategi for håndtering af skimmelsvamp i kommunens ejendomme og institutioner, som sikrede, at de nødvendige foranstaltninger kunne iværksættes hurtigt efter fund af skimmel. For at sikre hurtig afhjælpning, anlægsbevilges skimmelpuljen ved den årlige budgetvedtagelse, så forvaltningen i løbet af året uden ugrundet ophold kan igangsætte de nødvendige tiltag til bekæmpelse af skimmel uden at afvente politisk godkendelse af hvert enkelt projekt.

Siden oprettelsen af skimmelpuljen er puljens budget gradvist blevet reduceret, da udgifterne til afhjælpning af skimmelsvamp i en årrække har været mindre end oprindeligt forventet. I 2019 er puljen på 3 mio. kr., hvoraf 0,93 mio. kr. blev fremrykket i forbindelse med merudgifter til skimmelbekæmpelse i den kommunale ejendomsportefølje i 2018. Ved begyndelsen af 2019 udgjorde de udisponerede midler i puljen til skimmelsanering i kommunale bygninger således 2,07 mio. kr.

De afsatte midler anvendes til både skadesudbedrende tiltag og en løbende forebyggende indsats. Det forebyggende arbejde består i dels en vejledende indsats for brugerne af de kommunale bygninger og dels en indsats for indeklimamæssigt god reetablering. Den vejledende indsats bygger hovedsagelig på at instruere brugerne og aktiviteterne i hensigtsmæssig adfærd, der understøtter et godt indeklima og forebygger skimmelsvamp. Ved reetablering søges altid løsninger, der så vidt muligt kan forhindre, at skimmelforekomster opstår på ny. Dette sker blandt andet ved brug af ikke-organiske materialer, samt ved diffusionsåbne overfladebehandlinger i eksempelvis kældre.

Status i 2019
Forvaltningen konstaterer, at den til rådighed værende pulje til skimmelbekæmpelse ikke i tilstrækkelig grad kan finansiere de igangværende og opståede sager i 2019. Af den seneste opgørelse, beløber det samlede forventede forbrug til håndtering af skimmel sig til 5,99 mio. kr. En opgørelse over de berørte aktiviteter, adresser og forekomsternes

økonomiske omfang kan ses af vedlagte bilag. Opgørelsen viser, at der samlet er udført og udføres skimmelhåndtering på 34 ejendomme. 13 af de skimmelpåvirkede ejendomme anvendes til beboelse, mens der er fundet skimmel i 14 ejendomme, der anvendes til daginstitution eller skolerelateret aktivitet. Siden seneste statussag er der endvidere i kommunale svømmebade afdækket og håndteret skimmelfund af et samlet omfang, som gør denne ejendomstype til den mest omkostningstunge i relation til skimmelbekæmpelse i perioden.

Det bemærkes, at det ofte er vanskeligt at estimere udgifter til udbedring af skimmelsvamp, da omfanget af en given forekomst ofte ikke præcist kan forudsiges, inden udbedringen er påbegyndt. Derfor vil estimaterne indebære en høj grad af usikkerhed indtil selve de fysiske indgreb er iværksat.

Nedenstående skema viser en oversigt over det samlede forventede finansieringsbehov til forebyggelse og håndtering af skimmelsvamp i 2019. Udtrækket er opgjort pr. 28. oktober 2019 og udgør således et fagligt skøn over årets forventelige forbrug med de usikkerheder, som fortsat optræder i de 13 sager, der pågår.

Tabel 1: Oversigt over det forventede finansieringsbehov for Pulje til forebyggelse og håndtering af skimmelsvamp 2019

Pulje 2019	2,07 mio. kr.
Foreløbigt forbrug i 2019	3,85 mio. kr.
Estimeret restbehov for 2019	2,1 mio. kr.
Omplacering af rådighedsbeløb fra AT-puljen	2,577 mio. kr.
Omplacering af rådighedsbeløb fra RA-puljen	0,143 mio. kr.
Ufinansieret behov i 2019	1,2 mio. kr.

Omkostninger til hver enkelt skimmelsag afhænger af den pågældende forekomsts omfang, men varierer generelt fra mellem 10.000 kr. til op imod 1,8 mio. kr.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering
By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at der vil være behov for en merbevilling til at håndtere skimmelsagerne i 2019. Ud over at minimere borgernes og medarbejdernes helbredsmæssige gener er det forvaltningens vurdering, at hurtig udbedring af skimmelforekomster samtidig har en gavnlig totaløkonomisk effekt, idet eventuelle afledte følgeomkostninger ved skimmelsvamp herved reduceres.

Økonomi

Puljen til forebyggelse og håndtering af skimmelsvamp er med indgangen til 2019 på 2,07 mio. kr. Puljen er de senere år reduceret fra 5 mio. kr. pr. år til dette lavere niveau, idet forudsætningen herfor har været, at hvis der opstår behov for akutte skimmeludbedringer, skal puljen opskrives og finansieres gennem omprioritering, forskydninger eller mindreforbrug på kommunens samlede anlægsbudget.

Såfremt indstillingen tiltrædes, omplaceres rådighedsbeløb på 2,577 mio. kr. fra puljen til imødekommelse af Arbejdstilsynets påbud, 0,143 mio. kr. fra mindreforbrug på projekter under Pulje til rådhusarbejder samt 1,2 mio. kr. fra den negative anlægspulje. Herudover medddelses der yderligere anlægsbevilling på 2,95 mio. kr., således at den samlede anlægsbevilling og rådighedsbeløb til skimmelpuljen 2019 herefter er 5,99 mio. kr.

I 3. forventede regnskab 2019, som behandles af magistraten og fagudvalg 25. november, anvises mindreforbrug til udmøntning af den negative anlægspulje og finansiering af merudgiften på "skimmelpuljen".

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Bolig- og Ejendomsudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.
PB/DCK

Historik

Indstilling 18. november 2019, pkt. 96:
By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at merforbrug på skimmelpuljen på 3,920 mio. kr. tillægsbevilges og rådighedsbeløbet på puljen øges tilsvarende i 2019,
2. at merudgiften delvist finansieres af ledige rådighedsbeløb på i alt 2,577 mio. kr. fra Pulje til imødekommelse af Arbejdstilsynets påbud (AT-puljen) samt 0,143 mio. kr. fra Pulje til rådhusarbejder (RA-puljen),
3. at anlægsramme for den resterende merudgift på forventeligt 1,2 mio. kr. i 2019 tilvejebringes via opskrivning af den negative anlægspulje i nærværende sag og endelig finansiering i 3 forventet regnskab 2019,
4. at der meddelses yderligere anlægsbevilling på 2,950 mio. kr. til skimmelpuljen,
5. at anlægsbevillingen på AT-puljen reduceres med 2,577 mio. kr.,
6. at orienteringen om anvendelse af midler til håndtering og forebyggelse af skimmelsvamp fra skimmelpuljen tages til efterretning.

Bilag

Bilag til skimmelafrapportering 2019

Punkt 458: Anlægsbevilling til Områdeudvikling Finsensvej Vest

01.00.05-P00-15-19

Resume

By- og Miljøudvalget, Bolig- og Ejendomsudvalget, Socialudvalget og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har den 3. juni 2019, besluttet at igangsætte en Områdeudvikling af Finsensvej Vest. Området Finsensvej Vest skal udvikles til en sammenhængende attraktiv bydel i Frederiksberg i dialog med områdets aktører og beboere. Med denne indstilling disponeres samlet 1,0 mio. kr. af puljen til byfornyelse i 2020 til Områdeudvikling Finsensvej Vest, herunder projektledelse, dialog med områdets aktører og beboere samt udvikling af de første indsatser i de kommunale beboelsesejendomme og Lindevangsparken.

Beslutning

Magistraten og Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,
1. at der disponeres 1,0 mio. kr. til Områdeudvikling Finsensvej Vest finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på Byfornyelse og Områdefornyelse i 2020,
2. at der meddeles anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb på Byfornyelse og Områdefornyelse i 2020.

Bolig- og Ejendomsudvalget lægger vægt på, at der er fokus på indsatsen i og omkring Finsens Have.

Bolig- og Ejendomsudvalget anmodede om at blive inviteret til borgermøder og andre dialogaktiviteter, samt at der arrangeres en besigtigelsestur til området.

Indstilling

Bolig- og Ejendomsudvalget indstiller,
1. at der disponeres 1,0 mio. kr. til Områdeudvikling Finsensvej Vest finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på Byfornyelse og Områdefornyelse i 2020,
2. at der meddeles anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb på Byfornyelse og Områdefornyelse i 2020.

Bolig- og Ejendomsudvalget lægger vægt på, at der er fokus på indsatsen i og omkring Finsens Have.

Bolig- og Ejendomsudvalget anmodede om at blive inviteret til borgermøder og andre dialogaktiviteter, samt at der arrangeres en besigtigelsestur til området.

Sagsfremstilling

I arbejdet med en socialt bæredygtig by er der særligt fokus på kvarteret Finsensvej Vest. Der er udarbejdet et program for Områdeudviklingen Finsensvej Vest, som beskriver en række indsatser, der skal give et samlet løft af kvarteret og skabe en sammenhængende attraktiv bydel i Frederiksberg, hvor Frederiksbergs særlige identitet og byliv styrkes. Programmet er udarbejdet på baggrund af inddragelse af lokale aktører, brugere og borgere. Området er afgrænset af Grøndalsparken i vest og Lindevangsparken i øst. Metrolinjen og Peter Bangs Vej udgør henholdsvis den nordlige og sydlige grænse. Finsensvej er den gennemgående akse i kvarteret og deraf navnet for Områdeudviklingen.
Formålet med Områdeudviklingen er at koordinere og sammentænke igangværende og nye indsatser i en helhedsorienteret indsats med henblik på at skabe synergi og bidrage til et løft af kvarteret med fokus på en tryg og livlig by samt at styrke bykvaliteter, bynatur, mangfoldighed og social bæredygtighed.

Indsatser
Programmet for Områdeudviklingen Finsensvej Vest peger på fem indsatser, der er udpeget på baggrund af indledende analyser og inddragelse af borgere. De indledende indsatser skal videreudvikles i dialog med borgere og lokale aktører samt eventuelt suppleres af nye initiativer, hvis der viser sig at være behov for dette. De fem indsatser er:

- *Finsens Have:* Fokus på såvel et samlet løft af boligområdet som en udvikling af de kommunale beboelsesejendomme med henblik på at skabe et velfungerende boligområde. Der iværksættes et samarbejde med beboerne og aktører omkring udvikling af ejendommene, udearealer og styrket ejerskab.
- *Lindevangsparken:* Fokus på øget aktivitet og sammenhæng med Finsensvej. Lindevangsparken udvikles som en del af sundhedsfremmende aktiviteter, der har et ophæng i Sund By Netværk og Europæiske WHO Healthy Cities Network, hvor et internationalt værktøj til kortlægning og inddragelse afprøves til at fremme udviklingen af kvaliteten i byrum.
- *Finsensvej:* Fokus på grønne lommer, små opholdsrum og styrkelse af forbindelsen til Grøndalsparken.

- *Frederiksberg Idrætspark:* Fokus på at skabe større åbenhed, sammenhæng samt en bevægelsesakse langs Sønderjyllands Allé.
- *KU.BE og Solbjerg Have:* Fokus på øget sammenhæng, forbindelser samt øget aktivitet.

Proces
Den indledende proces i Områdeudviklingen Finsensvej Vest indeholder en projektopstart med organisering af Områdeudviklingen, opstart af dialog med borgere og lokale aktører samt supplerende kortlægning og udvikling af Områdeudviklingens indsatser. Der vil i 2020 være særligt fokus på udviklingen af de to indsatser; Finsens Have og Lindevangsparken.

Indsatsen omkring Finsens Have er beskrevet på kommunalbestyrelsens møde d. 13. maj 2019, hvor det blev besluttet at stoppe salg af kommunale boliger. Kommunalbestyrelsen besluttede endvidere, at der skal iværksættes et samarbejde med områdets beboere og aktører om, hvordan hverdagsliv, ejendomme og udearealer kan forbedres.
Der afholdes indledningsvis særskilte dialogmøder med de forskellige afdelingsbestyrelser og beboerrepræsentanter i både de kommunale beboelsesejendomme og de almene boliger, Frederiksberg Forenede Boligselskab (FFB). Dialogen med de kommunale beboelsesejendomme i området prioriteres først, da denne dialog og fremtidige samarbejde er beskrevet i forbindelse med beslutningen om at droppe salget af de kommunale boliger. På de indledende dialogmøder er formålet at præsentere opstarten af Områdeudviklingen Finsensvej Vest samt starte en dialog og forventningsafstemning om det fremtidige samarbejde og indhold i indsatsen omkring Finsens Have. Det første dialogmøde forventes afholdt ultimo november 2019.

Indsatsen omkring Lindevangsparken har et ophæng i sundhedsfremmende aktiviteter. By- og Miljøudvalget vedtog d. 3. juni, at inddragelsesprocessen for Lindevangsparken igangsættes inden for rammerne af Sundhedscentrets arbejde med Sund By Netværk og European Healthy Cities Network. Inddragelsesprocessen for Lindevangsparken er allerede igangsat i oktober 2019, hvor en international model til borgerinddragelse i forbindelse med udvikling af byrum afprøves. WHO anbefaler modellen som en god måde at arbejde med WHOs strategi og dermed verdensmålene, da modellen kommer omkring mange aspekter af byens liv. Projektet er en del af den bevilling fra Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje til sundhedsfremmende aktiviteter, der er igangsat i 2019 vedrørende implementering af WHO's fase VII, jf. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 4. februar 2019, dagsordenspunkt 8.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering
By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at en bevilling på 1. mio. kr. i 2020 giver den nødvendige økonomiske ramme for opstart af Områdeudviklingen Finsensvej Vest. Bevillingen skal dække over løn til projektledelse, dialogaktiviteter med borgere og lokale aktører samt udvikling af de første indsatser, herunder Finsens Have og Lindevangsparken, i Områdeudviklingen.

Økonomi

Der er afsat 9,7 mio. kr. til Byfornyelse og Områdefornyelse i 2020. Såfremt indstillingen tiltrædes, disponeres 1,0 mio. kr. af denne pulje til Områdeudvikling Finsensvej Vest. De øvrige midler i puljen anvendes til udmøntning af allerede besluttede byfornyelsesprojekter. Områdeudviklingen Finsensvej Vest finansieres af byfornyelsesrammen i perioden 2020-2024 med 1. mio. kr. i 2020 stigende til ca. 7 mio. kr. i 2024.

Anlægsbevillingen på 1,0 mio. kr. forventes at blives anvendt på følgende:

Projektledelse	500.000 kr
Dialogaktiviteter	100.000 kr
Udvikling af indsatser	300.000 kr
Uforudsete udgifter	100.000 kr
Ialt	**1.000.000 kr**

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

By- og Miljøudvalget, Bolig- og Ejendomsudvalget, Sundhed- og Forebyggelsesudvalget, magistraten, kommunalbestyrelsen.
JD/JMS

Historik

Beslutning 18. november 2019, by- og miljøudvalget og sundheds- og forebyggelsesudvalget:
By- og Miljøudvalget tog ”anlægsbevilling til Områdeudvikling Finsensvej Vest” til efterretning.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget tog "anlægsbevilling til Områdeudvikling Finsensvej Vest" til efterretning.

Indstilling 18. november 2019, pkt. 99:
By-, Kultur og Miljøområdet indstiller til Bolig- og Ejendomsudvalget,
at der meddeles anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til Områdeudvikling Finsensvej Vest finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på Byfornyelse og Områdefornyelse i 2020,

By-, Kultur og Miljøområdet indstiller til By- og Miljøudvalget samt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget,
at "anlægsbevilling til Områdeudvikling Finsensvej Vest" tages til efterretning.

Bilag

Referat fra BMU´s møde 3. juni 2019

Bevillingsskema - Områdeudvikling Finsensvej Vest

Punkt 459: Lukket

81.36.05-G01-358-19

Punkt 460: Lukket

20.04.00-A00-1-19

Punkt 461: Lukket

81.15.00-Ø54-1-19

Punkt 462: Lukket

82.02.00-G10-2-18

Punkt 463: Lukket

27.30.00-K09-136-19

Punkt 464: Lukket

01.00.05-G01-11-19

Punkt 465: Lukket

02.00.00-G01-21-19

Punkt 466: Lukket

02.00.00-G01-21-19

Punkt 467: Lukket

02.00.00-G01-21-19

Punkt 468: Lukket

02.00.00-G01-21-19

Punkt 469: Lukket

02.00.00-G01-21-19